

ВОЙНАТА ХАМАС - ИЗРАЕЛ

Осъществено е фокусираното наблюдение на аудио- и аудио-визуално съдържание по темата за войната „Хамас“ – Израел.

Наблюдението обхваща:

- **15 линейни медийни услуги:** БНТ1, ХОРИЗОНТ, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, BULGARIA ON AIR, ЕВРОКОМ, ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ, NOVA NEWS, 7/8 TV, ВОЕНЕН ТЕЛЕВИЗИОНЕН КАНАЛ (ВТК), СКАТ, АЛФА ТВ/ALFA TV, БЪЛГАРИЯ 24, TV1,
- **5 нелинейни медийни услуги:** Dnevnik.bg, Actualno.com, fakti.bg/video, novini.bg/video, вкл. и Pik.bg
- **период:** 07-20 октомври 2023 година.

Нападението на въоръжената палестинска групировка „Хамас“¹ срещу мирни граждани на Израел на 7 октомври² е толкова изненадващото, масирано и брутално, че веднага е сравнено в медиите с терористичните атаки на ислямисти от 11 септември 2001 г. срещу САЩ, както и с ужаса на Холокоста. Хиляди са убити, стотици отвлечени, включително деца, жени, възрастни хора, чуждестранни граждани. Еврейската държава бързо съставя ново правителство на националното единство и започва военна операция срещу „Хамас“ в ивицата Газа. Жертвите от двете страни на барикадата се увеличават с всеки изминат ден, без да е очертана мирна перспектива за решаване на конфликта. Международните анализатори предупреждават за опасността от разрастване на войната в целия регион, а оттам и в целия свят, което може да доведе и до ядрен сблъсък. Преди началото на сухопътна операция на Израел срещу Газа, милиони палестинци са принудени да напуснат северните части на анклав и да се позиционират на юг в Газа. Започналата хуманитарна катастрофа се изразява не само в липсата на вода, ток, горива, лекарства, храна за палестинските жители на Газа, но и в липсата на всякаква възможност да се напусне територията на ивицата. Газа е разкопана под земята със стотици километри тунели. „Хамас“ е изградил своите военни бази под болници, училища, жилищни сгради и всяко нападения срещу групировката от страна на Израел води и до цивилни жертви. Реакциите в международен план разделят света на две – в подкрепа на Израел и срещу „Хамас“, и в подкрепа на палестинската кауза срещу Израел. Гласовете за необходимостта от създаването на палестинска държава като решение на „вечния“ конфликт в региона бавно оформят световното обществено мнение. Първите хуманитарни помощи за мирните жители на Газа започват да влизат през пункта Рафах на границата с Египет. Постепенно се заговаря за международни инициативи за посредничество между воюващите страни, но и към момента няма ясен план за действие.

На този фон българската държава бързо организира дипломатически полети с правителствения самолет за евакуация на български граждани от Израел. Свикват се различни институционални формати за обсъждане на заплахите пред националната сигурност на България³, появили се вследствие на войната „Хамас“ – Израел. В медийното пространство се появяват редица експерти и анализатори, специалисти по сигурност и военно дело, наблюдатели на международните отношения, които чертаят картината на конфликта, както от гледна точка на възможното бъдещо развитие, така и в перспективата на минали събития. Еврейските и палестинските лобита в цял свят и у нас задействат свои говорители, които да обяснят на масовата публика каузите на своите народи. Мониторингът констатира като цяло в наблюдаваните медии наличие на плурализъм на възгледите по отношение на събитията в Близкия изток, без да се използва език на омразата⁴.

От наблюдаваните медийни услуги единствени БНР и БТВ имат представители на мястото на събитията – БНР работи с постоянен кореспондент в Тел Авив (Искра Декало), а екип от програма БТВ е изпратен за кратко време да отрази започналата война между „Хамас“ – Израел. Военни

¹ „Хамас“ е смятана от САЩ, Израел и Европейския съюз за терористична организация.

² Еврейският празник Симхат Тора.

³ В рамките на Народното събрание, на изпълнителната власт, при президента.

⁴ Изключенията са някои публикувани видеа в нелинейни услуги – виж, pik.bg, blitz.bg

кореспонденти на частната телевизия БТВ (специални пратеници) стават журналистът Петър Нанев и телевизионният оператор Красимир Първанов, които от първо лице разказват за ситуацията в Близкия изток. Всички останали медии използват за свои източници на информация освен преки свидетелски разкази на евреи с български корени или други граждани от Израел, също така на първо място международните агенции и видеообмени, репортажи на чужди телевизии и кореспонденти, които регистрират хода на конфликта.

В потока на онлайн информацията обаче се включват и записи, направени от представители на „Хамас“. Техните кадри от 07.10. и следващите дни показват насилие, отвличания, мъчения... В рамките на линейните услуги тази картина е с минимално присъствие, има редакторска намеса и е поставена в контекст, съществуват предупреждения за травмиращо съдържание, докато разпространението на подобни кадри в нелинейните услуги, без посочен източник, без контекст и намеса, създава опасност да превърне разпространеното видеосъдържание в платформа за терористична пропаганда (pik.bg, blitz.bg). Безразборното качване на видео, с цел постигане на сензационност, води до представянето на антихуманни действия. В линейните услуги, като изключение, е регистрирано излъчване на необработени кадри с разстрел на куче при нападението на израелски кибуц от войници на „Хамас“ (BULGARIA ON AIR), източникът е от социалните мрежи и не е посочен.

Мониторингът констатира, че в наблюдаваното медийно съдържание е обяснена официалната позиция на българската държава относно войната в Близкия изток. Отразено е как още в първия ден на конфликта българският президент Румен Радев категорично заклеймява терористичните атаки срещу Израел. Министър-председателят акад. Николай Денков също осъжда атаките на „Хамас“ срещу Израел и изразява солидарност с израелския народ. Доставчиците на линейни услуги не слагат знак на равенство между палестинската кауза и „Хамас“ и разграничават мирното палестинско население от терористичната организация. Често в медийното съдържание войната „Хамас“ – Израел е сравнявана с войната в Украйна, като двата въоръжени конфликта са съпоставяне от гледна точка на геополитическите реалности.

Елементи на реч на омраза и антисемитизъм са установени в програмата АЛФА ТВ, където участва председателя на Народна партия "Истината и само истината" Венцислав Ангелов, който използва изрази като „ционистка паплач“ и определя терористичните атаки от 11 септември 2001 г. и 7 октомври 2023 г. като „фалшиви“, отричайки фактите на насилие и жестокост. Ангелов застъпва конспиративни теории и по отношение на ваксините и световния ред.

Във връзка с отразяването на конфликта „Хамас“ – Израел, Съветът за електронни медии излезе на 18 октомври 2023 г. с апел към доставчиците на медийни услуги да се *„спазват най-високи професионални и етични стандарти в контекста на ситуацията в Близкия Изток. Съветът отправя призив за проява на по-голяма чувствителност с оглед защита сигурността и безопасността на гражданите от различните общности в страната. Нека медиите не стават платформа на онези, които насърчават, подбуждат или прилагат насилие“*.

Съдържание

БНТ1	4
ХОРИЗОНТ.....	9
БТВ.....	14
НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.....	23
ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ	26
BULGARIA ON AIR.....	30
ЕВРОКОМ.....	34
ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ.....	37
NOVA NEWS	39
7/8 TV	43
ВОЕНЕН ТЕЛЕВИЗИОНЕН КАНАЛ (ВТК)	44
СКАТ	48
АЛФА ТВ/ALFA TV	52
БЪЛГАРИЯ 24	56
TV 1.....	60
Dnevnik.bg.....	61
Pik.bg	64
Actualno.com.....	65
BLITZ.bg	68
fakti.bg/video	68
novini.bg/video.....	69

Наблюдавани са 7 предавания, в които темата присъства – централните новини „По света и у нас“, както и емисиите, включени в рамките на сутрешния блок; „Денят започва с Георги Любенов“; „Говори сега“; „Денят започва“; „Светът и ние“; „Още от деня“; „Панорама“.

ПО СВЕТА И У НАС

Информационните емисии на БНТ1 следят всекидневно развитието на конфликта още от самото му възникване.

Първата информация за атаката на „Хамас“ в ефира на обществената телевизия е на 07.10.2023 г. в обедните новини. В репортаж със заглавие: *„Напрежение между Израел и Газа“* се съобщава, че армията на Израел е започнала контртерористична операция в Газа и е обявила готовност за война след масирани палестински ракетни атаки и предполагаемо нахлуване на бойци на „Хамас“ в Израел. Цитиран е премиерът Бенямин Нетаняху, който казва *„Ние сме във война“*. Лидер на палестинската групировка е заявил, че към Израел са изстреляни десетки ракети. БНТ1 представя картината на събитията чрез кадри от международния видеообмен: от улиците на Израел с криещи се хора, потрошени коли и дим от горяща сграда. Включен е синхрон от израелска телевизия, водещата казва, че тази сутрин е започнал масиран огън от южните към централните части на страната. Съобщава се за предполагаемо проникване на терористи в южните райони. По данни на израелската армия към страната са изстреляни поне 2500 ракети, има ранени и загинали, свикването на резервисти вече е в ход. *„Израел ще спечели тази война“* е казал израелският военен министър Йоав Галант. Амал Абе Дака – жителка на Газа споделя, че се страхува какво ще направят с тях израелците: *„Може да ни изтрият от лицето на земята. Нека Господ пази нас и тях“*. Военният командир на „Хамас“ Мохамед Дейв е обявил началото на операцията в предаване по медиите на „Хамас“, като е призовал палестинците да участват във въоръжената съпротива. Според агенция Ройтерс, това е най-сериозното напрежение от месец май 2021, когато двете страни са водили 10-дневни сражения.

В следващите емисии се представят актуалните към дадения момент данни за ранените и загиналите от двете страни, за изстреляните ракети и разрушенията. Показани са реакциите на международната общност - ЕС, САЩ, Русия, на организации като ООН, СЗО и НАТО, а също папа Франциск. Цитират се изявления и на лидери от двете враждуващи страни, както и на съседните държави. Споменава се също и за положителното отношение към атаките на подкрепяната от Иран и Ливан джихадистка групировка Хисбула.

Още в първия ден на конфликта от българският президент категорично заклеява терористичните атаки срещу Израел. Премиерът Николай Денков също осъжда атаките на „Хамас“ срещу Израел и изразява солидарност с израелския народ. БНТ1 информира, че по повод конфликта е свикано заседание на Националния контртерористичен център под ръководството на ДАНС.

Програмата с особено внимание следи чрез преки репортерски включвания евакуацията с правителствения самолет на няколко групи български граждани, които избухването на войната е заварило в Израел. Предадени са разказите от първо лице на мнозина от тях. Хората са посрещнати на летище София от председателя на НС Росен Желязков и неговите заместници Филиз Хюсменова и Никола Минчев, както и от вицепремиера и външен министър Мария Габриел. На борда до Тел Авив и обратно е бил транспортният министър Георги Гвоздейков.

БНТ1 няма собствени кореспонденти в горещите точки, разпространяваните репортажи са от международния видеообмен. Много от тях са обозначени от доставчика с надпис *„Внимание! Травмиращо съдържание“*.

В излъчените материали са представени гледните точки и на двете страни чрез изявления на израелския министър-председател Бенямин Нетаняху, контраадмирал Даниел Хагари, военен говорител на израелската армия, Давиди Бен Цион, зам. командир на ВВС на Израел и др.

Позицията на „Хамас“ е предадена чрез изказвания на редица представители на групировката като Хазем Касем – говорител на „Хамас“, бившият лидер на „Хамас“ Халед Мишау, както и на обикновени граждани, жители на Газа.

Предвид последиците от съботната атака на „Хамас“, цитираните изказвания на някои израелски представители – като Йоав Галант, министър на отбраната на Израел, звучат особено остро и враждебно към неприятеля: *„Налагаме пълна блокада на Газа. Няма да има електричество, храна и вода, гориво... Всичко ще бъде затворено. Ние се борим с животни в човешки облик и действваме спрямо тях както заслужават“*.

В репортажите от разрушените градове в Ивицата Газа често са включени синхрони на палестински деца като са посочени техните години и имена. В контекста на трагедията това не представлява разкриване на лични данни, а има информативен характер с оглед очертаване на цялостната картина през фокуса на личната драма.

В новините се следят няколко основни тематични линии – първоначалната атака на „Хамас“ - клането на музикалния фестивал в пустинята и вземането на заложници, отговорът на Израел с въздушни удари и очакването на мащабна сухопътна операция, забавянето на хуманитарната помощ на египетската граница – пункта Рафах, ударът по болницата „Ахли Араб“, евакуацията на 1 милион жители на Газа, дипломатическите совалки на световни политици като Антъни Блинкен, Джо Байдън, Риши Сунак.

Следят се и мерките, които предприема българската държава през наблюдавания период - президентът Румен Радев, премиерът Николай Денков и шефовете на спецслужбите на консултативна среща в Президентството са обсъдили има ли заплаха за България. На паралелна среща за сигурността, проведена в НС, са участвали Бойко Борисов - ГЕРБ, премиерът Николай Денков, Атанас Атанасов и Кирил Петков - ПП-ДБ, Делян Пеевски – ДПС и Корнелия Нинова – БСП за България.

На десетия ден от войната БНТ1 представя репортажи за тоталната блокада на Газа, наложена от Израел, блокирана е останала и хуманитарната помощ. Разбираме, че Египет не пуска никога да премине границата, докато не влязат конвоите с помощи, Израел не пуска помощи, докато не бъдат освободени заложниците, а техният брой се е увеличил значително – по последни данни е 199. Излъчен е репортаж „В плен на „Хамас““ за историите на отвлечените за заложници. В емисията се следи и съдбата на екипажа на блокирания кораб „Рожен“, блокиран в израелското пристанище Ашдод.

На 17.10.2023 г. водеща е новината, че е възможно българка да е сред заложниците в Газа, според публикация на изданието „Уолстрийт джърнъл“. Кабинетът и службите проверяват информацията По думите на Николай Денков за моряците от „Рожен“ няма опасност.

В последния ден на наблюдението в „По света и у нас“ е излъчен репортаж за Тайер Ал Шрафи, баща, който чака трите си деца и съпругата си (всичките с българско гражданство), заминали на гости при роднини в Газа и останали там. Следва обобщаващ материал за протести в ислямските страни в подкрепа на Газа и срещу действията на Израел.

В новините темата за войната „Хамас“ – Израел е представена плуралистично, обхванати са всички аспекти на кризата: геополитически, военен, етнически, хуманитарен. Подходът е балансиран, неутрален – телевизията не взема страна, само информира и представя наличната информация и факти, като се позовава основно на външни източници. Зрителите са добре информирани и за позицията на България, както и за мерките, които взема изпълнителната власт за гарантиране на националната сигурност.

ДЕНЯТ ЗАПОЧВА С ГЕОРГИ ЛЮБЕНОВ

В началото на предаването са позиционирани новини, в които се съобщава за всичко актуално по темата от предходния ден. На втория ден след атаката е разпространена информация за десетки загинали и ранени и за масирани израелски удари срещу анклав, като преди това жителите на няколко населени места в Газа са били предупредени за въздушни удари. **Подробностите съобщава кореспондентът на БНР в Тел Авив Феня Декало.** Излъчен е синхрон с обръщението на Нетаняху към израелския народ.

Чрез пряко включване репортер ни информира за евакуацията на българите от Тел Авив с правителствения самолет. Чрез приложението „Вайбер“ участие вземат редица експерти като арабистът проф. Владимир Чуков, бившият външен министър Кристиан Вигенин. Онлайн е включена и

Рина Михайлова от българския културен център в Тел Авив, която разказва лични впечатления - как изглежда Израел, както се случва сега.

В следващите издания на предаването участници с коментар по темата са Милен Керемедчиев, бивш министър на външните работи, Стефан Тафров, политик и дипломат, както и музикантът Етиен Леви с емоционален разказ – снощи е посрещнал сестра си и семейството ѝ на летището, те са пристигнали от Тел Авив с правителствения самолет. Гост в студиото също е и бившият президент Росен Плевнелиев, който коментира заплахите за българската национална сигурност в контекста на войната между „Хамас“ и Израел. **По думите му българската дипломация винаги се е придържала към общоевропейското виждане за трайно разрешение на проблема чрез създаване на две държави.**

От новините в това издание на „Денят започва с Г. Любенов“ става ясно, че попзвездата Мадона е открила световното си турне в Лондон с думите, че е съкрушена от това, което се случва в Израел и Палестина.

Темата не е основна за предаването, но присъства във всички издания през наблюдавания период. Няма език на омразата, представени са аргументите и на двете враждуващи страни, изразено е съпричастие към трагедията на обикновените невинни граждани на Газа, както и на пострадалите израелски граждани.

ГОВОРИ СЕГА

В изданието на предаването от 07.10.2023 г. е излъчен ексклузивен коментар на журналиста Мохамед Халаф. Разговорът започва с кадри от Израел и Газа и надпис „Израел: във война сме“. Водещата цитира премиера Нетаняху – Израел е във война след изненадващата операция, започната от ислямското движение „Хамас“ срещу страната. Според Халаф, в продължение на няколко месеца „Хамас“ са внушавали на израелците, че не са готови за война. Коментира вътрешнополитическата среда в Израел – Нетаняху е заложник на т.нар. „радикална религиозна десница“, които са призовавали за изгонването на палестинците от териториите им (една от вероятните причини за засилване на напрежението). Иран подкрепя „Хамас“ и Ислямски джихад – това е другата причина. Формации от Сирия и Ливан, подкрепяни от Иран, също е вероятно да се включат във войната. Коментира изненадата на Израел, подготовката на атакуващите бойци, тунелите в Газа и взетите заложници. Според него, ще пострадат обикновените жители на Газа. След кризата той прогнозира падане на правителството на Израел.

В следващия брой на предаването е излъчен разказа на Омер Сегеф – оцелял след нападението на бойци на „Хамас“ на музикалния фестивал. В студиото е политологът Мартин Табаков, който коментира евакуацията на палестинците в южната част на ивицата Газа. Там се очертава хуманитарен проблем, защото от една страна „Хамас“ спъва процеса, от друга на юг няма инфраструктура, която да обслужи хората, Египет не иска да ги приеме като бежанци, защото има 9 милиона други бежанци на територията си, а Израел също не допуска палестинци на своя територия. По отношение сухопътната операция той казва, че израелските власти са заявили своята цел – унищожаване на „Хамас“, което е лесно за казване, но трудно за реализиране. И от двете страни ще има много жертви, заключава експертът.

Екипът на предаването реагира бързо на новината за избухването и разгарянето на конфликта, успява да осигури актуален и адекватен събеседник броени часове, след като става ясно какво се случва в Близкия изток. Няма език на омразата и пристрастно отношение към проблематиката.

ДЕНЯТ ЗАПОЧВА

Предвид ранния час на излъчване, предаването в началото обобщава всичко по-важно от предходния ден и нощта. Екипът отново залага на свидетелските разкази – чрез Вайбър връзка са включени кореспондентът на БНТ от САЩ Симеон Гаспаров, с коментар за отзвука и реакциите в там, както и **свидетели от мястото на събитието – български и израелски граждани, живеещи в Израел с**

техните покъртителни истории от първо лице – като зъболекарят д-р Ронен Декало, Даниела Чопова, член на УС в Българския център в Тел Авив, Лиор Кац и др.

Излъчени са репортажи от завръщането на нашите сънародници от Израел, част от тях разказват за преживяното.

За участие са поканени редица експерти: анализаторът Давид Леви, който припомня историята на арабско-израелският конфликт, експертът по Близкия изток проф. Мира Майер, арабистът проф. Владимир Чуков, журналистът Мохамед Халаф и др. В следващите дни в предаването са включени Нета Димитров, студентка по журналистика, посланика на България в държавата Израел Славена Гергова, която пояснява възможностите за евакуиране по въздух и вода на българите в Израел, Милен Керемедчиев, Георги Кючуков, Асен Агов, Ивайло Калфин, Димитър Кацарков - хебраист и международен анализатор, доц. Искрен Иванов, експерт по международна сигурност и управление на конфликти, журналистът Георги Милков.

Предвид напрегнатата ситуация постижение за предаването е гостуването на Наама Леви – зам. ръководител на посолството на Израел у нас, която говори за драмата с отвлечените заложници и жертвите. Тя казва, че Израел води война с терористите, не с палестинците. По думите ѝ, тези, които убиват родителите пред очите на децата им, не могат да бъдат наричани човешки същества. Няма възможност за диалог с „Хамас“, Израел се бие с тях, допълва Леви.

По Вайбър от Газа е включена Джумана Шахин - преводач. Тя описва последните дни и часове в очакване на сухопътната операция, казва, че чрез евакуацията на палестинците на юг се извършва етническо прочистване по ужасен начин.

По-особен поглед към конфликта предлага рубриката „Още нещо с Флора“ - представени са реакциите в социалните мрежи на световни знаменитости за събитията в Израел. Оказва се, че инфлуенсърката Кайли Дженър е написала в Инстаграм „Сега и завинаги стоим зад Израел“, но го е изтрила, защото е изгубила над 1 милион арабски последователи. Джъстин Бийбър пък е написал „Молим се за Израел“ върху снимка на разрушената Газа. Представени са постове на бивша Мис Израел, която горещо подкрепя Израел и на порноактрисата Миа Халифа от Ливан, която от своя страна подкрепя палестинската кауза.

В предаването на темата е отделено сравнително голям обем ефирно време, представени са гледните точки и на двете страни, изказани са и разнообразни експертни мнения. Водещите се стремят на представят голямата картина на военния сблъсък чрез малки човешки истории на обикновените хора.

СВЕТЪТ И НИЕ

Темата за войната „Хамас“ – Израел е главна в основното предаване на БНТ1 за международна политика. „Светът и ние“ представя сюжетите от Близкия изток експертно и в развитие, като залага както на български коментатори, така и на такива от чужбина. Още в първото издание след началото на събитията е излъчен обзор на ситуацията до момента. **Показани са кадри от Фейсбук на отвлечени младежи от музикалния фестивал „Супер нова“, станали първа жертва на нападението и призивите в мрежата на техни родители да бъдат освободени.** Дадена е и гледната точка на жител на Газа, който разказва за ответния удар на Израел, оставил десетки жертви и хора без дом. В предаването са включени коментари на Тал Шалев - журналист от „Уаланюз“ и коментатор за „Jerusalem post“, Димитър Къцарков, експерт по международна сигурност и Николай Младенов, бивш главен координатор на ООН за мирния процес в Близкия изток. В следващите издания са включени интервюта с Наталия Апостолова, ръководител на полицейската мисия на ЕС за Палестина, с анализаторите Владимир Шопов и Явор Сидеров, Белал Джадала – председател на „Press House“ – Газа, който разказва за живота под постоянни бомбардировки, сътрудникът на БНТ от Германия Капка Тодорова, Хю Ловат - анализатор от Европейския съвет за външна политика, Мохамед Халаф, доц. Искрен Иванов и др.

Предаването представя историите на две млади жени – израелката Мор Байдер, чиято баба е била убита при нахлуването на терористите от „Хамас“ на 07.10.2023 г. и палестинката Палесиа Ал Кат,

която разказва във видеодневник за часовете под непрекъснат обстрел. Водещата предупреждава, че репортажът има травмиращо съдържание.

Излъчена е поредица от интервюта, осъществени от пратеник на БНТ в ЕП в Страсбург, в които четирима български евродепутати говорят за конфликта: Искра Михайлова - АЛДЕ, Радан Кънев – ЕНП, Иво Христов – S&D, Ева Майдел, ЕНП.

Темата е представена обективно и задълбочено, чрез експертните мнения на наши и чужди анализатори, зрителите имат възможност да добият ясна представа за събитията и да изградят свои собствени заключения и отношение към случващото се в Израел.

ОЩЕ ОТ ДЕНЯ

Тъй като наблюдението се извършва в условията на предизборна кампания за местните избори, актуално-публицистичното предаване „Още от деня“ има само едно издание, което отделя внимание на конфликта – това от 09.10.2023 г. Темата е: *„Израел е във война - причини и следствия за кървавия конфликт“*. В студиото бившият български посланик в Тел Авив Румяна Бъчварова коментира, че не е ясно как изглежда краят на тази война. По думите ѝ, ситуацията в Израел ще се отрази на целия свят, включително на Европа и България. Тя посочва, че проблемите в тази част на света са толкова отдавна и толкова дълбоки, че не можем да очакваме бързо разрешение. Според нея, Израел и Близкият изток са една своеобразна точка, в която се пречупва глобалната политика на света - между САЩ и Китай, между Европа и Африка.

ПАНОРАМА

В рамките на периода на наблюдение са излъчени два броя на „Панорама“ – и в двете издания темата присъства. На 13.10.2023 г. гост в студиото е журналистът Иван Гарелов, който прави исторически преглед на причините за враждата между палестинци и евреи и анализ на последните събития в Израел. Според него, пътят за разрешаване на проблема не е война с „Хамас“, а война с мизерията, за да може хората в Газа да съществуват спокойно. Убеден е, че палестинци и евреи могат да живеят в една обща държава с обща политика и национална сигурност.

Следващия петък, 20.10.2023 г., „Панорама“ започва с думите на водещия Бойко Василев: *„Клането в Израел и израелският отговор в Газа отново са разделили света – едните виждат първото, другите виждат само второто. Какво е българското ехо – гости са журналистът Георги Милков и политологът проф. Антоний Тодоров“*. И двамата участници са единодушни, че сме свидетели на вечна война. Милков казва, че парадоксът на този конфликт е, че светът е разделен и всяка половина е взела страна, като истината няма значение. Според Тодоров, стигнали сме до там, че и в Израел, и в Палестина (както впрочем в Русия и Украйна) партиите на мира са сочени като предатели. В рамките на разговора са включени части от интервюта с израелски писатели: запис от 2009 г. с Амос Оз. По думите му, в случая между Палестина и Израел омразата е в резултат от конфликт, но конфликтът не е в резултат от омразата. Интервю е с Цруя Шалев от 2015 г. - заедно с други израелски писателки са се срещнали с палестински жени, за да разберат техния мироглед. Но тероризмът тя нито го разбира, нито го оправдава. Интервю от 2017 г. с Давид Гросман – *„да живееш цял живот във война е разрушително, живеем, за да оцелеем от една катастрофа до друга“*. От 2019 г. – интервю с Аврам Йейдшуа – *„Йерусалим не принадлежи на евреите, нито на мюсюлманите, нито на християните – принадлежи на всички“*.

ИЗВОДИ:

Участниците във всички предавания правят ясно разграничение между палестинския народ и терористичната групировка „Хамас“. Наблюдението не открива използването на език на омразата в излъчваните репортажи и коментари в студиото. Изразяваните остри оценки и квалификации от страна на израелски представители са само по отношение на действията на терористите от „Хамас“ и другите ислямски групировки.

Повечето излъчвани видеоматериали са в общ и среден план, не съдържат екстремни и шокиращи кадри, допълнително са обозначени с предупреждение за травмиращо съдържание.

БНТ1 отразява хода на военния конфликт адекватно и балансирано, при стриктно спазване на професионалните стандарти и етика.

Няма констатирани нарушения на ЗРТ.

ХОРИЗОНТ

Наблюдението включва предаванията: „Преди всички“, „12+3“, „Събота 150“, „Неделя 150“ и осведомителните бюлетини на БНР в 07:00 ч., в 12:00 ч. и в 18:00 ч.

НОВИНИ

Първата информация за събитията в Израел в програма ХОРИЗОНТ на БНР се появява в кратките **новини** на 7 октомври в 11:00 ч. с кратък анонс, без подробности. Съобщава се за „*мащабни ракетни нападения от страна на „Хамас“*“, при които е загинала една жена и десетки пострадали. В обедния бюлетин в 12:00 ч. информацията вече е по-подробна, но все още не е водеща в емисията, а е първа след вътрешните новини. В материала вече се съобщава за началото на „*антитерористична операция „Железни мечове“*“, като „Хамас“ от своя страна също обявява военна операция срещу Израел. Накратко и без подробности се дават данни вече за 5 убити и над 100 ранени, както и за 35 пленени граждани, цитират се видеа от социалните мрежи. В материала са представени и двете страни в конфликта без много подробности, като целият е не повече от 2 минути. **В следващите информационни емисии е включен кореспондента на БНР в Израел Искра Декало с повече информация от първо лице.** Във вечерния бюлетин числото на убити, ранени и пленени вече е доста по-голямо от първоначалното – над 100 убити и над 500 ранени, представени са изявления на Нетаняху, Махмуд Абас и представител на „Хамас“, както и на официалните власти у нас.

Новината се разгръща с много повече подробности в следващия ден, когато от страна на Израел вече се говори за „*отмъщение за атаката*“, числото на ранените и убитите продължава да нараства. Акцентът вече е призивът на Израел към жителите на Газа да се преместят от територията на север заради предстоящи военни действия. Акцентът е върху международните реакции – Съветът за сигурност на ООН, изявление на американския президент Байдън. Увеличава се времето в новините за тази тема, като вече става първа новина в емисиите. Постепенно се увеличава броят на ранените и убитите, за които се съобщава в официалните информации и от двете страни, като в емисиите вече има информация за шествия по света в подкрепа и за двете воюващи страни. В края на материалите по темата е информацията за първия пристигнал правителствен еърбъс от Израел с български граждани.

В новините в следващите дни продължава да се следи темата в развитие с информация за хода на военните действия, броя на убитите и ранените от двете страни на конфликта, информация за отвлечените и различните националности, както и международните реакции, изказвания на официалните власти у нас във връзка със събитията. Следвайки хронологично събитията, всяко по-важно действие от двете страни е водеща новина в емисиите – призивът за евакуация на цивилното население от Газа, след което акцент е пълната блокада на Газа от страна на Израел, включително липсата на ток и вода, а в отговор от „Хамас“ заплашват, че ще започнат да убиват заложници. В следващите дни акцентът е призивът на американския президент Байдън за опазване на цивилното население в Газа, както и международните реакции. **Започва да се появява информация за анти-еврейски прояви в различни страни, наред с продължаващите шествия в подкрепа на едната или другата страна в конфликта.** Фокусът вече е към международните посещения и срещи в различен формат, като активно се водят преговори за отваряне на хуманитарен коридор към Газа, за да се предотврати хуманитарната криза. Паралелно продължават да се следят съпътстващите теми – евакуирането на цивилни от някои части на Газа, евакуирането на българи от Израел, очакваната бежанска вълна и засилване охраната на границата в Турция.

В последната седмица на наблюдението хуманитарната криза в Газа вече е фокус в новините, международните преговори и реакциите към действията на Израел. Все по-често започват да се появяват

случаи на насилие и убийства и други антисемитски прояви в различни страни. На 17.10. тема е издирването на тунизиец в Брюксел, който е убил 2-ма шведски граждани преди футболен мач. Кореспондентът на БНР разказва подробно видеоклип от социалните мрежи и цитира думите на издирвания за убийството, в което той сам обяснява, че е член на Ислямски джихад и че по този начин е отмъстил. В следващите емисии отново се коментира тежката хуманитарна ситуация в Газа, международните преговори за сваляне на напрежението, както и официалните реакции на властите у нас.

На следващия ден водеща новина са взаимните обвинения за бомбардирането на болница в Газа, като и двете страни се обвиняват взаимно. В последните два дни от наблюдението темата не е водеща в емисиите, като акцентът е очакваното отваряне на пункта Рафах с Египет за няколко камиона с хуманитарна помощ за Газа. Паралелно с това се увеличават про-палестинските протести в света и антиеврейските настроения, като за протести се съобщава в Лондон, Берлин, Аман, Истанбул, Тунис, Багдат, Бейрут, както и *„спонсорирани от държавата протести в Иран с лозунги „Смърт за Израел“*.

В Новините темата е представена обективно и безпристрастно, спазвайки професионалните стандарти за отразяване на подобни конфликти. Представят се позициите и на двете страни, когато това е възможно, предлагат се изказвания на лидерите на двете воюващи страни, както и реакциите в международен план отново и в двете посоки – на подкрепящите Израел и подкрепящите каузата на палестинците. Избягват се емоционалните сюжети и за двете страни, информацията е представена в информационен план, без излишни подробности, като се посочва източника на информацията. За Новините това са международните обмени от Асошиейтед прес, Ройтерс, Вашингтон поуст, Ню Йорк Таймс, CBS, BBC, както и „местни медии“, без да се посочват имената, когато става дума за медии от палестинска страна, също така официалните говорители и власти, официални лица, представители на властта и за двете страни, както и в международен план. Акцентите в емисиите следват хронологията на събитията, а следвайки важността на събитията, информацията е или първа в емисиите, или първа в модула за международните новини. Всеки ден се проследява ходът на военните действия, както и броя на загинали и ранени и за двете страни в конфликта, като се позовават на официалните източници. Веднага след това са международните реакции и ходът на преговорите и посещенията в международен план.

ПРЕДИ ВСИЧКИ

Предаването „Преди всички“ представя информация по темата за първи път на 9 октомври, понеделник, като почти цялото предаване е посветено на темата с различни експертни и лични разговори. Първо е предложен разговор с екскурзовода Теодора Ашер с личен разказ за събитията от Йерусалим, последван от коментар експертен разговор с Любомир Кючуков от Институт за икономика и международни отношения, а по-късно и запис на интервю с коментатор по въпросите на Близкия изток Ави Меламед, направено от кореспондента на БНР в Израел Искра Декало, в което основната отговорност се възлага на Иран.

В следващите дни се повтаря същата структура на предаването – личен разказ на хора с български произход от Израел, последвани от експертен разговор. На 11 октомври за първи път е предложен разговор с представител на другата страна – поетът и преводач Хайри Хамдан, роден на Западния бряг, емигрирал в Йордания, след което се мести да живее в България, като той разказва личната си история и невъзможността да се вижда със семейството си. Изказва съболезнования към близките на загиналите и от двете страни, като според него това не е война, а битка, тъй като двете сили не са равнопоставени. Веднага след него е разговорът с кинодокументалист от еврейски произход Зелма Алмалех, която първа цитира изречението *„Ние можем да простим на арабите, че убиват нашите деца, но не можем да им простим, че ни принуждават да убиваме техните“* и *„ние ще се разберем с арабите тогава, когато те започнат да уважават жените и децата си“*, като и двете са цитати от изказвания на Шимон Перес. И двете изречения са цитирани по-късно и в други предавания от водещите или от гостите.

В последвалите дни от наблюдението продължават експертните разговори, вече с акцент върху държавната сигурност за собствената ни страна, като в някои дни отсъства като тема в предаването, извън новините (на 13.10 няма специален гост по темата)

В последната седмица на наблюдението предаването следва същата схема по темата – лична история на хора от различни градове в Израел, след което експертен разговор с анализатор/дипломат/преподавател в студиото. На 17.10. е представена „личната страна на трагедията и битката на израелските родители да върнат своите деца“ с история на майка, чийто син е отвлечен, която разказва и много емоционални други семейни истории с подробности, като радостта на баща, който се радвал да види трупа на дъщеря си сред убитите, а не сред отвлечените. Тези емоционални истории са последвани от анализ на международните отношения с експерти. Последният ден от наблюдението предлага разговор на кореспондента на БНР в Израел със специалист по кибер-сигурност, който помага да се локализира отвлечените жители на Израел чрез специфичен софтуер и анализ на видеоклиповете в социалните мрежи.

В същата седмица в новинарските емисии фокусът е върху хуманитарната обстановка в Газа.

В рамките на периода на наблюдението почти всеки ден темата за войната между Израел и „Хамас“ присъства в предаването по две линии – експертен разговор и личен разказ на хора, свързани с Израел – българи, живеещи в различни градове в Израел, български евреи или просто хора от Израел. В рамките на целия период на наблюдението предаването предлага само един разговор с човек с палестински произход и личната му история, която макар и свързана с многогодишния конфликт между двете страни, няма отношение към сегашните събития.

Експертните разговори са разнообразни, специалисти в различни области, като до голяма степен следват хронологията на актуалните теми от новините. Гости са Любомир Кючуков от Институт за икономика и международни отношения; Ави Меламед, експерт по въпросите на Близкия изток; Цветан Кръстев, външнополитически анализатор; Джулиан Смит, постоянен представител на САЩ в НАТО; Стефан Тафров, бивш посланик на България в ООН; Йордан Божилов, експерт по национална сигурност; Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи; Искрен Иванов, експерт по международна сигурност и управление на конфликти, СУ; Тихомир Безлов, Център за изследване на демокрацията; доц. Огнян Минчев, политолог СУ; Иво Христов, евродепутат, Прогресивен Алианс; Велизар Шаламанов, бивш мин-р на отбраната, военен експерт; доц. Милен Иванов, бивш заместник-директор на академията на МВР; Александър Георгиев, управител на туристическа фирма, по въпроса с планираните екскурзии до Израел.

Предаването предлага разговори с личните истории на обикновени граждани, както и с различни експертни разговори, които представят военния конфликт от различни перспективи – политически, икономически, хуманитарен, въпроси за държавната сигурност на страната ни, но също така икономическите последици в световен мащаб и най-вече политическите отношения в света и региона. Разговорите с експертите са професионални, без да се заема ярка позиция, без да се оправдава насилието от която и да е страна и без да има подстрекаване към такова.

Разговорите с граждани обаче са емоционални, ярки, наситени с много подробности и описания на болки и страдания, до патетични изказвания за силата на еврейския народ, мощността на армията и справедливата кауза на отмъщението. От 10 разговора с граждани, 9 представят личен разказ от Израел, само един е български гражданин от палестински произход. Трябва да се вземе предвид и факта, че основната част от личните разкази и интервюта са предоставени за предаването от кореспондента на БНР в Тел Авив Искра Декало, докато такъв медиен представител в палестинската част е трудно да се осигури предвид обстановката.

12 плюс 3

Първото издание на предаването „12+3“, в което присъства темата за войната между Израел и „Хамас“ е на 9.10. понеделник, като първи гост е Ирина Бакалова от Израел с разказ от първо лице с много емоции и лични преживявания, с подробно описание на тежки сцени, цитирайки медии „да се изкарват бебета, бременни и възрастни жени, да ги вадят от леглата и по улиците...“. Според нея Иран стои зад Хизбула и „Хамас“, а Русия подкрепя Иран. Докато тече разговорът в ефир прозвучават

сирени за въздушни нападения и интервюто приключва по-рано от предвиденото. И в обедното предаване на програма ХОРИЗОНТ следват схемата личните истории на участниците да са последвани от експертни разговори с различни специалисти. В случая следва разговор с международния анализатор Мартин Табаков, без емоции и без да заема страна в конфликта. Цялото предаване е доминирано от темата, като са предложени разговори за финансирането на „Хамас“, провалът на МОСАД в предвиждането на атаката срещу Израел, заплахите за собствената ни страна и очакваното засилване на бежанската вълна.

До края на наблюдението са предложени още няколко лични истории на хора от Израел, които разказват за личните трагедии на техни близки и познати, някои по-емоционални и наситени от други, но като цяло предаването предлага много повече експертни разговори и анализи, повече интерпретации на събитията и възможни действия от двете страни, както и реакцията, интересите и посоката действие на различните страни в международен план – политически, икономически и военен.

В предаването са предложени и разговори за хуманитарната обстановка в Газа, преговорите за отваряне на хуманитарен коридор за цивилното население там, разграничаването на палестинците от „Хамас“, както и генерално *„варварското нарушаване на хуманитарните правила и от двете страни“*. В това предаване един от събеседниците съобщава и за една отвлечена българка от „Хамас“, без темата да има развитие. Тук се води и важният разговор за обективното отразяване на конфликтите в медиите.

Експертните разговори са с международния анализатор Мартин Табаков; Иван Анчев, Център за изследване на глобални заплахи, бивш служител в контртерористични звена на България; Валери Григоров, бивш шеф на гранична полиция; доц. Максим Бенвенисти, история на ционизма, СУ; Диляна Гайтанджиева, разследващ журналист; проф. Румен Кънчев, експерт по национална сигурност, НБУ; Зорница Илиева, журналист; Рафаел Чичек, председател на еврейска организация в България; Димитър Кацарков, експерт по международна сигурност, специализирал в Израел; проф. Иво Христов, анализатор; Валентин Радомирски, дипломат и анализатор; Енчо Господинов, журналист, дипломат; проф. Нако Стефанов, за инициативата „Един пояс, един път“.

СЪБОТА 150

„Събота 150“ има две издания в рамките на наблюдението, като в изданието на 07.10. темата не присъства в съдържанието на предаването. Изданието от 14 октомври е доминирано от темата за конфликта в Близкия изток и връзката между двете войни – в Украйна и в Израел.

Първи гост е Руслан Трад, журналист, изследовател на Близкия изток, който говори за провала на израелските военни заради вътрешнополитическите дразги, хуманитарната ситуация, международните политически и икономически отношения на фона на конфликта. Предвижда още насилие и конфронтация, докато не се създадат две отделни държави.

Следващ гост е проф. Колин Шиндлър, който прави исторически поглед на конфликта, като той смята, че нахлуването в Газа е по-малкото зло за Израел. Предложен е и разговор с Хана Ноте от Институт за международни изследвания Монтерей за Русия и мястото ѝ в блискоизточния конфликт. Последния събеседник е Йордан Божилов от Софийски форум за сигурност, бивш зам. министър на отбраната, който говори за връзката между двете войни – в Украйна и в Израел, военната подготовка и действия на Израел, рисковете от терористични актове в Европа. Според него, най-важно е конфликтът в Близкия изток да не излезе от рамките Израел-„Хамас“.

Предаването предлага експертни разговори със специалисти по различни аспекти на темата. Няма други събеседници като свидетели или близки на жертвите. Разговорите не са натоварени с много емоционални разкази и подробности и за двете страни.

НЕДЕЛЯ 150

Предаването „Неделя 150“ на 8 октомври е с изцяло посветено на вътрешнополитически новини. На 15 октомври отново преобладават предимно вътрешни теми, като в края на предаването е излъчен разговор с доц. Георги Бърдаров във връзка с книгата му *„Absolvo te“* като предричане на събитията в Близкия изток и проф. Татяна Дронзина, изследовател на тероризма. Разговорът е за

грубото „извращение на религията, много от джихадистите са неграмотни и правят каквото има кажат, много от тях са преживели насилие в детството си и носят в себе си желанието за реваншизъм, затова действията им нямат общо с религията, тя се използва само като инструмент“. Темите на разговора са в по-човешки план, този път извън политиката и икономиката – раждането на трето поколение терористи, липсата на истински лидери, религията като инструмент на войната, смесването на терористи с цивилно население, човешката страна на конфликта, която липсва в случая – всяка от двете страни има основания да мрази другата, насъскването и отварянето на раните от колективната памет и на двата народа.

Предаването предлага по-различен разговор за войната и ситуацията в Близкия изток, търсят се корените на конфликта и причините за омразата между двете страни, както и възможностите за решение на споровете. В разговорите се прави и разграничение между „Хамас“ и Палестина, вече се дава човешко лице на „тежката хуманитарна ситуация“ в Газа и „цивилното население“, което вече не е хомогенна маса.

ИЗВОДИ:

Темата е представена във всички наблюдавани предавания чрез разговори с експерти от различна област, както и чрез кореспонденти на медията от Израел и разкази на хора от първо лице, живеещи в Израел. Личните истории на хора от Израел присъстват предимно в предаването „Преди всички“, като в общия случай това са разкази за текущата обстановка, както и преразказ на основните събития, представяни масово в медиите и социалните мрежи. Въпреки личните истории, голяма част от които емоционални и с повече подробности, в представените разговори има само един запис на интервю с майка, чието дете е сред отвлечените. Другите разговори са с други акценти – животът във военна обстановка в момента, евакуацията на български граждани от Израел, ежедневието в момента и т.н. Повечето разговори са с хора, които са в по-спокойните територии на Израел.

Често са представени записани разговори на кореспондента на БНР в Израел Искра Декало, като в рамките на наблюдението има и включване на друг кореспондент от Тел Авив Весела Райчинова. Кореспондентите на БНР по света често представят съпътстващите теми от различни ракурси – протести и шествия в различни страни, случаите на антисемитски прояви и терористични актове и др.

Извън личните разкази, темата е широко представена, без да е доминираща през цялото време, с различни експерти, анализатори, журналисти, дипломати, хора на изкуството, които представят конфликта от различни аспекти – политически, икономически, международен, как той ще се отрази върху обстановката в света и в частност рисковете за нашата страна. В новините винаги е представена позицията на всички страни, както на двете воюващи, така и международните реакции, на поддръжници и противници. Винаги се посочва източникът на дадена информация, като обикновено това са официални говорители или представители, управници, местни медии и западни такива. Най-често цитирани са западните агенции и медии като Асошиейтед прес, Ройтерс, Вашингтон поуст, Ню Йорк Таймс, CBS, BBC, но също и „местни медии“ и официалните страници или профили в социалните мрежи.

Новините представят най-широка палитра от мнения и гледни точки, докато предаванията по-често предлагат лични истории, преобладаващи от позицията на Израел, като експертните разговори предлагат по-обективен и безпристрастен поглед на събитията.

Заедно с основната тема за войната между „Хамас“ и Израел, в рамките на периода на наблюдение може да се отбележат няколко съпътстващи теми – очакване на увеличен мигрантски поток през Гърция и България и усилването на пограничните постове; бомбардирана гръцка църква в Газа; как ще се отрази войната на туристическия бизнес у нас; капацитетът на отбранителните сили на страната ни и заплахите, които този конфликт може да носи; евакуация на чужди граждани по вода през Кипър; пропуските на израелската отбрана; медийното отразяване на конфликта и обвиненията към CNN, че не наричат „Хамас“ терористи, а „бойци“ и др.

Не се наблюдава реч на омраза или антисемитизъм, но в новините често присъстват новини за такива прояви и в двете посоки, като на преден план се посочва религията като причина за нападението.

По отношение на палестинската кауза по-скоро е представена през експертните разговори, често се призовава да се прави разграничение между палестинците и „Хамас“, като поддръжниците на палестинската кауза могат да се чуят по-често в новините, често се цитират обаче официалните позиции на самата групировка „Хамас“, но не само. В периода на наблюдение по-силен акцент е нападението над Израел, последвалия ответен удар, след което все по-често започва да се говори за тежката хуманитарна обстановка в Газа, да се чуват призови за намаляване на напрежението, отваряне на хуманитарни коридори и облекчаване на тежката ситуация в Газа. В предаванията акцентът е върху личните истории от страна на Израел, а експертните разговори дават сигнал за промяната в обществените настроения спрямо Израел, който от жертва постепенно започва да се превръща в агресор. *„Хуманитарният капан, в който са поставени жителите на Газа увеличава антиизраелските настроения.“; „Светът дава сигнал на Израел, че действията им са спорни откъм морална гледна точка спрямо населението в Газа“.*

Не е констатирано нарушение на ЗРТ.

БТВ

Фокусираното наблюдение по темата за войната „Хамас“ - Израел обхваща предаванията „Тази сутрин“, „Лице в лице“, „Тази събота и неделя“, „120 минути“, емисии btv НОВИНИТЕ, излъчени в периода 07.10.-20.10.2023 г. в програма БТВ на доставчика на медийни услуги „БТВ Медиа Груп“ ЕАД.

„ТАЗИ СУТРИН“

В наблюдавания период във всички издания на предаването „Тази сутрин“ са включени репортажи и коментари по темата за войната в Близкия Изток. Водещите на предаването Златимир Йочев и Мария Цънцарова коментират актуалната тема, съобщават за започналата нова война, след като „Хамас“ е ударил по въздух, по суша и по вода Израел, за отговора на Израел. Включени са изказванията на българския министър-председател акад. Николай Денков и на председателя на ДАНС Пламен Тончев, че няма заплаха от терористична дейност в България. Водещите посочват, че премиерът на Израел се е заканил за истинско отмъщение. В Израел са мобилизирани 300 000 души, хората в ивицата Газа са без храна и електричество. Мария Цънцарова припомня участието на журналиста Тома Томов в предаването „Лице в лице“, че палестинците са изолирани, че връзката им със света и с Египет е през прокопани тунели. Има над сто заложници, които са отвлечени от „Хамас“, а това затруднява реализирането от Израел на безпощаден отговор на атаката. Съобщава се и за удари към територията на Ливан, както и за ракетни изстрели от Ливан към Израел. Все повече се говори за ролята на Иран във въоръжаването на „Хамас“ с ракетни установки. Водещият акцентира върху изказването на президента Румен Радев по повод конфликта в Израел. Водещите анонсират темата за предстояща сухопътна акция на израелската армия в ивицата Газа, коментират темите за евакуацията на българи от Израел, за отражението на кризата в Близкия Изток върху цената на горивата, съобщават за хода на военните действия в Израел.

Международният редактор Яна Бързакова акцентира върху хуманитарната криза в град Хан Юнис, където има свръх струпване на хора след евакуацията им. Международният редактор Илияна Димитрова посочва, че се е състоял брифинг на израелската армия, че израелци не са взривили ракетата над болницата. Пред ВВС лекар от болницата е разказал за разрушената болница.

Сред акцентите в „Тази сутрин“ са изказвания на Доминик Уагхорн, международен репортер на Sky News, за струпването на тежко израелско въоръжение по границата с ивицата Газа, на генерал-майор Итай Веруф, Израелски отбранителни сили, че става дума за клане и терор. Съобщава се за отвлечено семейство, за което разказва Дан Роман, братовчед на Йорден. За ужаса отблизо разказва репортер на датската телевизия. Излъчено е интервю с д-р Лобел, който разказва за битката за живота на ранените в Израел.

В репортажи се посочва, че десетки наши сънародници са се свързали с посолството на България в Израел с искане да напуснат страната. Българският посланик в Израел Славена Гергова посочва, че списъкът от желаещи да бъдат евакуирани расте.

Излъчени са репортажи, че няма риск за националната ни сигурност. Представена е информация за резултатите от проведената Консултативна среща със службите при президента Румен Радев. Разпространен е репортаж за проведен извънреден Председателски съвет в парламента заради войната в Израел по въпросите за националната сигурност. Представен е репортаж за състоялото се заседание на Съвета по сигурността, включено е изказване на вицепремиера Мария Габриел.

Излъчен е репортаж на кореспондента Десислава Минчева от Брюксел, че НАТО осъжда терористичните атаки на „Хамас“. В репортаж е показана снимка на млади влюбени, които оцеляват при атаката на музикалния фестивал. Излъчен е репортаж, че срокът за евакуация на жителите от Газа е много кратък. **Палестинският президент Махмуд Абас е заявил, че действията на „Хамас“ не представляват палестинците.**

По темата за съпричастността на хората по света и у нас към близките на жертвите на войната са излъчени репортажи - групата U2 е променила своя песен, за да почете жертвите в Израел, молитва за мир при изключителни мерки за сигурност в синагогата в София, сградата на българския парламент е била осветена в цветовете на израелското знаме в знак на съпричастност.

Излъчен е репортаж на живо на журналиста Михал Хечко от словашката телевизия „Маркиза“, която е партньор на БТВ. Той предава директно от конфликтната зона. Има политическа причина и техническа причина да не започва офанзивата на израелската армия. Стремежът е сухопътната офанзива да е безопасна за цивилното население.

Съобщава се за предстоящото посещение на американския президент Байдън в Израел, за кораба „Рожен“ с български моряци, който се намира в Ашдод. Излъчени са репортажи за протести на Западния бряг и в Ливан. Съобщава се за терористични актове във Франция и в Белгия. Излъчен е репортаж за ракетен удар по болница в ивицата Газа, където е имало около 4000 души. Палома Ланцман разказва, че ракетата е неправилно взривена. Има случай на разрушено родилно отделение в Ашкелон.

Излъчено е интервю със Скот Уолкър, бивш преговарящ при заложническите кризи, автор на „Ред в хаоса“, за съдбата на заложниците на „Хамас“, за рисковете на ситуацията. Израел е дал съгласие, че вода, лекарства могат да влизат в Газа през Египет. От Израел искат хора от Червения кръст да бъдат допуснати да посетят заложниците. Официалната информация е за 199 заложници, като една съществена част са чужди граждани. Излъчен е репортаж, че сирените за ракетни удари са се включили в Тел Авив. Включено е изказване на Славена Гергова, посланик на България в Израел, че няма потвърждение за български заложник на „Хамас“. Иван Анчев от Център за изследване на глобални хибридни заплахи посочва, че в подобен тип заложнически ситуации е добре да се спазва медийна и обществена тишина, защото във всеки един момент животът и сигурността на заложниците може волно или неволно да бъде поставен под заплаха. В изданията на предаването „Тази сутрин“ участват българи, които живеят в Израел. Чрез видеовръзка българите разказват за обстановката в Израел след атаката на „Хамас“, за очакваната офанзива на израелската армия в ивицата Газа, за начина, по който нашите сънародници са успели да оцелеят. Разказите им са много емоционални, в думите им се таи болка, но и вяра, че войната ще приключи и отново ще заживеят свободно. Много българи са твърдо решени да се върнат в България, но има и такива, които заради семействата си са решили да останат в Израел.

В изданията на предаването „Тази сутрин“ гостите в студиото и други участници чрез видеовръзки коментират безпрецедентния характер на нападението на „Хамас“ спрямо Израел, подчертават усложняването на военния конфликт и на хуманитарната криза в региона, очертават необходимостта международната общност да съдейства за разрешаване на конфликта и за установяване на мир. В интервюта Румяна Бъчварова, бивш посланик на България в Държавата Израел, коментира темата за тежкия удар на „Хамас“ върху Израел и че става дума за безпрецедентна атака, с над 150 заложници, сред които граждани и на други държави. Хронологията на планиране на атаката вероятно е била в продължение на една година и е имало подкрепа от „Хизбула“, Иран. Важно е да се подчертае и какви са интересите на Русия и каква е позицията на световните сили. Румяна Бъчварова казва, че има много приятели в Израел и е солидарна с тях, а самата тя по време на мандата си като посланик е преживяла две атаки. Бъчварова коментира темата за разрастващия се конфликт в Близкия Изток, отражението му върху света, съдбата на заложниците, посочва, че е прецедент посещението на американския президент по време на война и посочва, че се очакват визити в региона и на други лидери на държави.

Гостите в студиото Асен Агов, журналист, Николай Свиначков, бивш министър на отбраната, и доц. Борислав Цекков, преподавател по конституционно право, коментират ескалацията на конфликта в Близкия Изток, геоекономическия контекст и връзката с конфликта в Украйна, проблемите с вътрешната сигурност в Израел. В интервю Георги Гвоздейков, министър на транспорта и съобщенията, отбелязва, че е трудна процедурата да се одобри план за полети до Израел за евакуация на български граждани. Полетите са одобрени като дипломатически и при два полета са се върнали български граждани. Министърът казва, че има връзка и с представителства на други държави за възможност да бъдат евакуирани и техни граждани. Трансферът на хората в Израел и престоят им на летището в Тел Авив са при засилени мерки за сигурност. Гостът в студиото Надежда Нейнски, бивш министър на външните работи, коментира, че се прави опит за създаване на многополярен свят и отбелязва, че при управлението на американския президент Тръмп са били подписани споразумения между отделни страни в Близкия Изток, имало е срещи между големи държави за стратегическо сътрудничество. Става дума за политически интереси. Войната в Близкия Изток е в интерес на Русия, която води война с Украйна. Имало е среща на Русия с Иран. Китай насърчава Тайван да е заедно с големите сили в световната политика. Липсват решения в Съвета за сигурност за консенсус, въпреки осъждането на атаката на „Хамас“.

Гостът в студиото Максим Делчев, председател на Централния израелтянски духовен съвет, коментира темата за развитието на конфликта в Близкия Изток, за връзките с близките му хора, които са в Израел, за стреса, за трудностите в комуникациите, за готовността да се помогне на всеки в нужда, за конкретните цели на „Хамас“ да бъде унищожен Израел. Излъчени са интервюта с Таня Димитрова, директор на дирекция „Ситуационен център“ към МВНР, за евакуацията на българи от Израел. Мохамед Халаф, журналист, коментира развоя на конфликта в Близкия Изток и заложническата криза. Гостът в студиото д-р Александър Искар, председател на Организацията на евреите в България „Шалом“, коментира кризата със заложниците. Никола Янков, бивш заместник-министър на икономиката, и Димитър Хаджидимитров, Асоциация на българските търговци и производители, вносители и превозвачи на горива, коментират темата за цените на горивата във връзка с конфликта в Израел. Натали Асса и Славян Кановски разказват за пътя от Израел до София и за спасението от „Хамас“, Габриела Хасърбасанова и Таня Мария Бигалке, туристки, разказват за евакуацията от Израел. Гостът в студиото Стефан Тафров, дипломат, бивш посланик на България в ООН, коментира, че няма риск за националната ни сигурност, акцентира върху темата за ескалацията на конфликта в Близкия Изток. Елена Поптодорова, вицепрезидент на Атлантическия клуб, коментира темата за заложниците в капана на войната. Весела Чернева, дипломат, заместник-директор на Европейския съвет за външна политика, Мартин Табаков, политолог, Ангел Найденов, бивш министър на отбраната, коментират темата за битката на Израел с тероризма, как ще приключи конфликтът в Близкия Изток, ситуацията в света след поредния терор. Генерал Константин Попов, бивш началник на отбраната, коментира кои са корените на конфликта в Близкия Изток, как ще приключи конфликтът, атаката на „Хамас“ срещу мирните граждани. Славена Гергова, посланик на Република България в Държавата Израел, разказва, че се е налагало да влизат в бомбоубежище заради сигнал на сирените, а на юг на хората на ден им се налага десетки пъти да влизат в бомбоубежище. Информацията, която получават в посолството, се обработва в София. Няма информация за българка, която да е заложник. Николай Гълъбов, председател на Федерацията на ционистите в България, подчертава, че ще замине за Израел, че вече е загубил 10 свои близки и приятели, разказва за живота на хората в кибуци, за времето, когато е живял и той в кибуц и е служил в армията, коментира темата за хуманитарната криза в региона. Чрез видеовръзка от Йордания е излъчено интервю с Николай Младенов, бивш министър на отбраната и на външните работи, дългогодишен посредник в процесите в Близкия Изток, че усилията на международната общност са насочени да се осигури хуманитарна помощ на хората в ивицата Газа, като подчертава необходимостта да не се разпространи конфликтът. Излъчено е интервю с Ирит Лахав, оцеляла след нападението срещу кибуц НИР ОЗ. Главният секретар на МВР Живко Коцев коментира темата за противодействието на бежанска вълна в контекста на войната в Близкия Изток и готовността да се предприемат мерки за защита на границите ни.

„ЛИЦЕ В ЛИЦЕ“

Темата за войната в Близкия Изток е сред водещите в изданията на предаването „Лице в лице“. В издание на предаването водещата Цветанка Ризова съобщава, че има отново война - Израел е нападнат от „Хамас“, жертвите са над 1000. Излъчен е откъс от документалния филм на журналиста Тома Томов „Разказвачът и тъмнината“, включващ разказ на писателя Амос Оз за войната на бойното поле. Гостът в студиото Тома Томов, журналист, разказва за срещите си с израелски ръководители в различни периоди и за исторически събития в Близкия Изток. Журналистът коментира темата за разделението в обществото на Израел и за атаката, като смята, че зад нея стои Иран. Започва една битка на влияния и смята, че има голяма геополитическа битка в региона. Чрез видеовръзка в интервю Весела Райчинова, журналист, която живее в град Бат Ям в Израел, разказва за живота под обстрел и за подготовката на армията, че обществото в Израел е обединено в този момент, когато е станала атаката на „Хамас“, а преди е имало много проблеми и демонстрации. Журналистката разказва за променящите се бойни действия, обхванали най-вече южните райони, но и продължаващи на север. По отношение на заложниците се говори за около 130 човека, разпространяват се видеа от „Хамас“. Журналистката посочва американската професионална помощ за разрешаване на заложническата криза. Весела Райчинова казва, че ще остане в Израел, за да продължи с професионалните си ангажименти на журналист. Гостът в студиото Даниел Лорер от „Продължаваме Промяната-Демократична България“ коментира темите за корените на конфликта в Израел, за терора на „Хамас“ в Израел, за реакциите на световните сили.

В „Лице в лице“ има пряко включване от Министерски съвет след заседание на Съвета по сигурността при премиера. Излъчено е изявление на министър-председателя акад. Николай Денков след заседанието на Съвета по сигурността за оценката на обстановката в Близкия Изток. Всичко, което правят службите у нас, е в съответствие с информацията за ситуацията в Близкия Изток, не се налагат нови мерки в нашата страна. На журналистически въпрос има ли задържан българин, премиерът отговаря, че няма информация към този момент.

Гостът в студиото проф. Николай Радулов, експерт по антитероризъм и национална сигурност, коментира темите за терора на „Хамас“, за отговора на Израел, за изстреляната ракета срещу болницата в Газа. Проф. Радулов акцентира, че подобни терористични организации се прикриват, коментира как би могла да се осъществи евакуацията на хората от Газа, каква ще е блокадата, какви са тунелите и каква би била военната дейност в тях. По думите му, военната операция ще доведе до много жертви и от двете страни. По въпроса за националната ни сигурност проф. Радулов подчертава, че отговорността е на изпълнителната власт и на службите.

Включено е изказване на американския президент Джо Байдън към Нетаняху при посещението му в Израел, че САЩ ще предоставят на Израел необходимото да се защитава, че „Хамас“ не представлява целия палестински народ, че „Хамас“ им е донесъл само страдания. Американският президент е подчертал, че е дълбоко натъжен и възмутен от експлозията в болницата в Газа, като отбелязва, че вероятно извършеното не е от Израел, че трябва насърчаване на усилията в помощ на палестинците, които са невинни.

Максим Бехар, PR експерт, казва, че 80 % от семейството му от страна на майка му и на баща му живее в Израел, разказва, че се води и комуникационна война. „Хамас“ е нападнал Израел, „Хамас“ не е Палестина и палестинци страдат, трябва да се гледа бъдещето. Това е изпитание за Израел и за целия свят. Безумното разделение вероятно е отслабило израелската бдителност. Да се мисли за бъдещето как ще живеят хората заедно.

„ТАЗИ СЪБОТА И НЕДЕЛЯ“

В изданията на предаването „Тази събота и неделя“ водещите съобщават за остра ескалация на напрежението между Израел и Палестина. Групиранката „Хамас“ е изстреляла хиляди ракети от ивицата Газа. Около 50 българи са блокирани на летището в Тел Авив. В интервю Николай Велинов посочва, че на летището в Тел Авив обстановката е спокойна, няма напрежение и българите чакат полет, организиран от българските власти. Военното положение ги е заварило във Витлеем, чули са сирените. По думите му, българите не са сигурни за часа на полета, защото всичко зависи от обстановката. По-

голямата част от българите са били на поклонническо пътуване в Израел и нямат допълнителни средства да посрещнат ситуацията. В репортаж от Израел в кадри се вижда изстрелване на ракети, чува се свистене, виждат се облаци дим над сгради, опожарени автомобили, виждат се въоръжени военни в униформи, разрушения и опожарени сгради, чуват се гърмежи, вой на сирени, вижда се гасене на пожари.

Включено е обръщение на Бенямин Нетаняху към гражданите на Израел, че са във война, не операция, не ескалация, а война, наредил е мобилизация на резервите и да отвърнат на огъня с такава сила, каквато врагът не познава.

Журналистът Тал Рабина, координатор на Европейската еврейска пресасоциация, който живее на километър от Тел Авив, разказва, че със семейството си е в бункер. Журналистът показва малка стая, каквато имат повечето жилища, с железни кепенци по прозорците, разказва, че в някои от къщите нахлуват терористи, нападат деца, жени, мъже и ги отвличат. Показани са кадри, разпространявани от „Хамас“, на които се вижда нахлуването на техни групировки в израелски лагер по ивицата Газа. Тал Рабина казва, че ракета е паднала на километър от дома му, но благодарение на Господ няма щети. Хората на юг не са такива късметлии. Разказва за поражения, нанесени от куршуми, застреляни хора, има действителни улични битки в домовете на хората в кибуци и села по ивицата Газа. Журналистът посочва, че става дума за боеве между органите на реда и терористи. Мобилизацията, обявена от премиера Нетаняху, е една от стратегиите, които Израел предприема в началото на войната.

Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи, коментира, че има много паралели със случилото се на 11 септември в САЩ. Ивицата Газа е изоставена от света, там има над 50% безработица, хората живеят в нищета и мизерия. „Хамас“ са спечелили изборите в ивицата Газа. Там се е формирала идеологията на „Хамас“. Всичко е планирано дълго и е добре организирано. Зад това стои Иран, иранската гвардия. Не са използвани технически средства за комуникация и така е заобиколено израелското разузнаване. Вероятно Египет ще вдигне блокадата на границата, за да пусне бежанците. Военна операция в ивицата Газа означава още стотици убити заложници. Такъв тип конфликт означава повишаване на цените на петрола, което води до повишаване на инфлацията на много държави и ескалация на напрежението и в икономически аспект.

Водещият на предаването „120 минути“ Светослав Иванов казва, че преди е отразявал събитията в Близкия Изток и анонсира, че в предаването му темата за войната в Близкия Изток ще е представена чрез позициите на различни събеседници.

Излъчен е репортаж за завърналия се правителствен самолет с български граждани, които разказват за преживения ужас и изказват думи за благодарност към българската страна за солидарността. Международният редактор Илиана Димитрова в студиото коментира, че светът е в очакване на сухопътната акция на Израел, даден е ултиматум на жителите на северните райони на Газа да се евакуират на юг. Кореспонденция на Теодора Трифонова от САЩ за ролята на САЩ да не се разраства конфликтът в региона. Кореспонденция на Васил Христов от Лондон за позицията на Великобритания за войната в Близкия Изток.

Светослав Бенчев, Петролна и газова асоциация, и гостът в студиото Владимир Сиркаров, икономист и финансов журналист, коментират повишението на цените на горивата на международния пазар заради войната. Гостите в студиото генерал Съби Събев, военен експерт, първият представител на България в НАТО, и Йордан Божилов, бивш заместник-министър на отбраната, коментират съотношението на силите и следващия етап на войната. Излъчено е интервю с Леа Коен, писателка, за ненаучените уроци на историята, за посланията на страха.

„120 МИНУТИ“

На 08.10.2023 г. предаването „120 минути“ е с начален час 16:00 ч. Водещият Светослав Иванов в своя коментар посочва, че сме свидетели в последните тридесет часа на война, на невиджано от десетилетия покачване на напрежението между Израел и ислямистката групировка „Хамас“, която е на власт от 16 години в ивицата Газа в условията на военна блокада. В последните 24 часа все повече анализатори казват, че Израел е преживял предния ден своя 11 септември. В кадри се виждат разрушения, взривове, изстрелване на ракета. Излъчено е интервю с българския дипломат Мирослав Зафиров, политически

съветник на мисията на ООН в Йерусалим, че в 06:00 ч. сутринта на 7 октомври е започнало масирано ракетно нападение, което е част от комбинирана атака със специалните части, така нареченото бойно крило на „Хамас“, които са навлезли на територията на Израел, като отбелязва, че е трудно да се каже как се е стигнало до това нещо. В израелските социални мрежи върви хаштаг 11 септември. Говори се за около 400 жертви от двете страни, никой не може да каже точно броя на ранените. Причините за войната са същите, както преди. Има процес на втвърдяване на тона и от двете страни. Само преди месец един от висшите лидери на „Хамас“ в обръщение към нацията е призовал всички палестинци независимо къде са да вземат оръжие и да се противопоставят на окупацията. Предния ден изявление в същия дух е направил и лидерът на военното крило на „Хамас“. Това е призив и към хората от източен Йерусалим и към хората от Западния бряг, към арабското население в Израел.

Гост в студиото е Наама Леви, заместник-посланик на Държавата Израел в България. Водещият изказва съболезнования за жертвите. По думите на Наама Леви, се очаква потвърждение за броя на жертвите, към момента се говори за 600 убити израелски граждани, убити от „Хамас“, 2000 и повече ранени, отвлечените са десетки, но все още няма окончателни данни. Наама Леви подчертава, че „Хамас“ е обявил война на Държавата Израел, но е неправилно твърдението, че Израел е провокирал това нещо. Според Леви, напоследък в Израел са водени много дискусии от правителството да се намерят по-добри решения за палестинците и за тяхната икономика. Масираната атака е съвсем неочаквана. Коментира, че всички са в шок, че са нападени от терористи, убиват хора. Леви благодари на българското правителство и на хората за подкрепата и солидарността.

Ивайло Панчев, българин, живеещ в Израел до ивицата Газа, разказва за живота в кибуца, че могат да го напуснат, когато армията разреши. Техният кибуц е на 4700 метра от ивицата Газа. Ивайло Панчев съобщава, че има ранени, има изчезнал човек. Има около 15 секунди време да се скрият в бомбоубежището. Една от стаите е укрепена с метална врата и с по-дебели стени. Българинът казва, че много хора са успели да се спасят, защото има група от доброволци, която реагира първа, докато дойде армията. Армията се грижи да се освободят пътищата, за да изведат хората от кибуца така, че в района да остане само армията.

Гостите в студиото Георги Милков, журналист от „24 часа“, и проф. Владимир Чуков коментират ситуацията в Близкия Изток и ролята на Иран. Правят съпоставки с предишни войни в района. Акцентират върху думите на Натаняху, че ще се стигне докрай. Животът в Газа е на хора, които са затворени.

Пряко включване от летище София. Излъчено е изявление на министъра на външните работи Мария Габриел за завърналите се българи в София и за грижата да бъдат евакуирани от Израел. Включен е свидетелски разказ на българка, която казва, че не може да се пътува, има постоянно ракетен обстрел, постоянно вият сирени. Казва, че журналистите и социалните мрежи са подали информация за случващото се, хората, които са в бомбоубежища са по-защитени, въпреки опита на терористи да влязат и там.

Севда Шишманова, журналист, коментира темата за ситуацията в Близкия Изток, че най-важно е светът да чуе свидетелските разкази на потърпевши, подчертава, че ставащото е продукт на дълъг процес, че е сложна ситуацията във войната с оглед на отвлечените и с оглед на ролята на световните организации в конфликта.

В издание на предаването водещият Светослав Иванов в коментар „Сега сме в ада“ разказва за своето пребиваване в Рамала, за пътуването към Газа, докато е търсил обяснение за врящия политически живот в Ливан, липсата на надежда в Афганистан, контрастите в разкъсвания от паралелни граждански войни Ирак, но подчертава, че Израел и Палестина са нещо по-крехко. Водещият посочва, че през годините е създавал истински приятелства с евреи и палестинци и чувства тяхната болка като своя. Водещият проследява събитията в региона и коментира темата за радикализацията в района. Показана е картина на живо от гр. Газа. Излъчени са интервюта с д-р Ронен Декало, зъболекар от Ашдод, за ситуацията в Близкия Изток и за напрегнатото очакване на израелската операция „Железни мечове“, с Махмуд Абу Ейд, палестинец, жител на Йерусалим, за невъзможния мир и ескалацията на напрежението през погледа на жителите на града. Гостът в студиото Башар Рахал, актьор, с корени от Ливан и Сирия, коментира темата за войната, липсата на примирие. Гостът в студиото Иван Анчев,

дипломат и експерт по национална сигурност, коментира, че Москва гледа на събитията в Близкия Изток със задоволство. Костадин Костадинов, лидер на „Възраждане“, коментира темата за войната в Близкия Изток. Гостите в студиото Мариет Леви Ашер, българка, живееща в Израел, и синът ѝ Оз Ашер на 10 години разказват за бягството от войната. Излъчено е интервю с проф. Михаел Бар-Зоар, автор на „Тайните операции на Мосад“, за военните стратегии и грешките на разузнаването на Израел, за мобилизацията. Излъчено е интервю с Мариана, учителка в Рамала, за нечовешкото лице на войната. Гостът в студиото Надежда Нейнски, бивш външен министър, коментира темите - България и новите световни рискове, дейността на терористичната организация „Хамас“, проблемите и геополитическите роли на държави като Русия и Китай.

btv НОВИНИТЕ

В емисиите bTV НОВИНИТЕ темата за войната в Израел се отразява чрез репортажи информативно и последователно, съобразно хода на събитията. В повечето информационни емисии темата е водеща и за войната се съобщава като първа новина. Излъчени са множество репортажи за военния конфликт в Израел.

На 07.10.2023 г., в деня на атаката на „Хамас“, в централната емисия bTV НОВИНИТЕ се съобщава за изненадващата атака на „Хамас“ срещу Израел, как е пламнала нова война и е започнала нова криза в Близкия Изток.

Ежедневно в централните емисии bTV НОВИНИТЕ и в сутрешни емисии в делнични дни се съобщава в репортажи за хода на военните действия. Премиерът Бенямин Нетаняху е обявил, че ответната реакция на Израел ще е безмилостна и е наредил въздушни удари по ивицата Газа. Включено е обръщение на Нетаняху към гражданите на Израел, че са във война, не операция, не ескалация, а война, наредил е мобилизация на резервите и да отвърнат на огъня с такава сила, каквато врагът не познава. „Хамас“ е заявил, че военната операция е в отговор на „оскверняването на джамията „Ал Акса“, насилието срещу палестинци в окупирания от Израел Западен бряг и обсадата на ивицата Газа“.

Представена е реакцията по света на нововъзникналия военен конфликт в Израел - операцията на „Хамас“ е била осъдена остро от Европа и САЩ. Вашингтон е заявил, че стои силно зад Израел, а Берлин е призовал атаките срещу цивилни да спрат незабавно. Русия също е призовала за въздържане. Подкрепа за „Хамас“ е дошла от Иран, което е провокирало анализаторите да зададат въпрос дали Техеран и свързаната с него ливанска групировка „Хизбула“ имат общо със събитията от деня.

В редица репортажи в новини се съобщава за завърналите се българи от Израел, за посрещането им на летище София, за осигурените и договорени по дипломатически път полети, с които наши сънародници могат да се завърнат и граждани на други страни могат да дойдат в България. Българските власти организират евакуация на блокираните в Израел българи, повечето от които са били на туризъм в Светите земи. Включено е изказване на министъра на транспорта Георги Гвоздейков за евакуацията на българите от региона. Излъчено е изказване на президента Румен Радев, че към момента няма опасност за националната сигурност на България.

В Министерски съвет академик Николай Денков, министър - председател на Република България, прави изявление по повод ситуацията в Израел, че до момента са проведени две заседания на Националния контртерористичен център, който е под координацията на ДАНС. Изготвен е доклад, изпратен до министъра на вътрешните работи, който координира цялата антитерористична дейност на територията на страната. Премиерът посочва, че няма повишен риск от терористични заплахи за България, нивото е най-ниско, трето, което означава, че трябва да се внимава. Институциите с повишен риск - летища, гари, синагоги, както и туристи от Държавата Израел са с повишено ниво на внимание, като са предприети мерки за защита от опасност. Пламен Тончев, председател на ДАНС, уточнява, че няма данни за заплахи срещу еврейски обекти в Европа и в страната ни.

В издания на емисии новини са включени части от изказвания на участници в предавания в програма БТВ.

Телевизионен екип е влязъл в град Сдерот, един от най-пострадалите от атаките град. Репортерът на Sky News Стюърт Рамзи разказва, че бойци на „Хамас“ са стреляли по жилищен блок, но са казали на екипа да се отдалечи, тъй като се смята, че има кола с експлозиви. Ицхак Шитрит, жител на Сдерот,

казва, че е бил в шок, чул стрелба, не можел да повярва в 06:00 часа сутринта в събота на празник - било е страшно, много страшно. Главният полицейски участък е разрушен, превзет от бойци на „Хамас“, които са убили най-малко 20 полицаи.

Международният редактор Валентин Костов обобщава информацията за войната в Близкия Изток.

Кореспондентът Теодора Трифонова от САЩ съобщава, че почти всички членове на ООН са осъдили нападението на палестинската групировка „Хамас“, но не се е стигнало до приемане на декларация. Съобщава се, че ЕС е спрял парите за палестинците.

Излъчен е репортаж за мерките за сигурност в България и за въведения код „Жълто“ в страната. Включени са изказвания на Николай Гълъбов и на д-р Оскар.

Излъчен е репортаж за отражението на военния конфликт върху пазарите и цените на горивата.

В продължения на **btv НОВИНИТЕ** са излъчени интервюта и репортажи. Интервюто със Славчо Велков, експерт по сигурност и борба с тероризма, е по темите за конфликта в Близкия Изток, за новата война, за заложническата криза и за допуснатия пробив в израелското разузнаване. Излъчен е репортаж за бдение в памет на жертвите - София е съпричастна с пострадалите в Израел. Излъчено е интервю с Александър Оскар. В интервю Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи, отбелязва, че „Хамас“ е дълбоко внедрена в палестинския живот, ще е голям броят на бежанци при сухопътна атака на Израел. Ибрахим Халед, Арабски комитет за интегриране в България, посочва, че е против всякакво насилие. Излъчен е репортаж за Консултативната среща при президента. Излъчено е интервю с Мартин Табаков, политолог, по темите за новата война и има ли опасност за националната сигурност, последствията от конфликта. Проф. Владимир Чуков акцентира върху темите за евакуацията в Газа, развитието на конфликта в Близкия Изток. Стефан Тафров, бивш посланик на България в ООН, акцентира върху темите кой има интерес от ескалацията на кризата в Близкия Изток и заложническата криза.

В продължение на **btv НОВИНИТЕ има пряко включване на Петър Нанев, специален пратеник на БТВ в Израел. Репортерът се намира в двора на къща и показва дупките по стените, разрушенията. В тази къща са държали жена в плен, която е започнала да дава храна и вода на терористите, които са я държали в плен, като по този начин ги е забавила и е дала време на властите да се организират и да предприемат контраофанзива и атака към къщата така, че да изведат жената. Виждат се семейни снимки. Хората, които са били държани в плен, са останали живи. Репортерът посочва, че хората са изключително мобилизирани и готови да се справят със станалото.** Гостът в студиото Милен Керемедчиев, бивш заместник-министър на външните работи, отбелязва, че се задържа офанзивата на израелската армия. Иран снабдява с ракети основните опоненти в тази битка.

Излъчен е репортаж на Расмус Тантолд, кореспондент на TV2 Дания, който пътува по пътя, където е бил фестивалът, виждат се гилзи. Чува се сигнал за атака. Близко е до района, където е бил фестивалът, виждат се линейки.

В емисии новини кореспондентът Десислава Минчева предава от Брюксел, че чрез видеоконферентна връзка се провежда заседание на държавите от ЕС по повод войната в Израел. Съобщава за среща на НАТО по темата за бойните действия в Близкия Изток и Украйна. Съюзниците от НАТО остро са осъдили терористичните атаки на „Хамас“, включено е изказване на министъра на отбраната Тодор Тагарев. В кореспонденцията се съобщава, че шест летища във Франция са отменили полети. В новини има кореспонденции на Теодора Трифонова от САЩ по темата - преди визитата на американския президент Байдън в Израел, опит на американския президент да убеди американците за повече помощ за Украйна и Израел. Кореспонденция от Германия на Михаела Златкова за протести и безредици в Берлин при демонстрации в подкрепа на палестинците и при антисемитски прояви.

Съобщава се за Председателски съвет в парламента заради войната в Израел. Включени са изказвания на министър-председателя акад. Николай Денков, на Кирил Петков, съпредседател на ПП-ДБ, на Бойко Борисов, лидер на ГЕРБ, на Костадин Костадинов, лидер на „Възраждане“, на Делян Пеевски от ДПС, на Корнелия Нинова, лидер на БСП, на Тошко Йорданов от ИТН.

Излъчен е репортаж за посещението на държавния секретар на САЩ Антъни Блинкен в Тел Авив.

Има включване на кореспондента на словашката телевизия „Маркиза“ Михал Хечко. Излъчен е репортаж за хуманитарната криза в региона и за призивите на УНИЦЕФ за помощ.

Президентът Румен Радев е посочил, че става дума за хуманитарна криза и дестабилизация в района. Излъчено е изявление на премиера акад. Николай Денков след проведения Съвет по сигурността. Не се налагат нови мерки за сигурност в страната. Излъчено е изказване на Мария Габриел, министър на външните работи, за рисковете от мигрантска вълна.

В изказване Питър Лернер, говорител на израелската армия, относно заложниците съобщава, че общият им брой е 199 души. Съобщава се за разпространено видео за съдбата на заложниците на „Хамас“. Включено е изказване на адмирал Даниел Хагари, че ще се борят срещу психологическия терор на „Хамас“.

Включено е изказване на Скот Уолкър, международен експерт по преговори при заложнически кризи.

В репортаж се съобщава за ситуацията на кораба „Рожен“, който е в Ашдод и на който има български моряци.

Репортерът на телевизия Sky News Дебора Хейнс показва място, проектирано да изглежда като палестински град, където израелски военни тренират. Виждат се графити на стената. Военните знаят, че трябва да тренират начина, по който ще се бият, ако и когато заповедта за нахлуване в Газа дойде. В изказване върховният лидер на Иран Аятолах Али Хаменеи е предупредил Израел да прекрати геноцида в ивицата Газа.

Съобщава се за атаката върху болницата в Газа, че е от дефектирала ракета. Фадл Найим, началник на Ортопедичната хирургия, отбелязва, че е бил приключил операция, когато изведнъж чули силен взрив, хора са се втурнали в хирургията с писъци, болницата е била пълна с мъртви и ранени. „Хамас“ е обвинил Израел, че е поразил болницата при въздушни удари. Юсеф Абу Ал-Риш, зам.-секретар на Министерството на здравеопазването в Газа, е съобщил, че началникът на болницата д-р Махер Раяд е получил телефонно обаждане от човек от израелската армия, за да му каже, че е имало два предупредителни удара. Израелските сили изрично са отrekli вина. Даниел Хагари, говорител на израелската армия, е уточнил какви са щетите и че разполагат с разузнавателен запис между терористите, които са обсъждали, че ракетата е дефектирала и споменават името на болницата. Майор Дорон Спилман, говорител на Израелските отбранителни сили е дал специално интервю за БТВ. Включено е негово изказване, че през нощта са ударили много стратегически цели в Газа, убили са член на Военния съвет на „Хамас“ и един от главните им командири и това е важна стъпка към отслабването на „Хамас“.

Излъчен е репортаж, че пред сградата на посолството на Палестина в София са поставени цветя, играчки, има запалени свещи, снимки на разрушенията в Газа в памет на жертвите. Посланикът на Палестина у нас е дал извънреден брифинг и е заявил, че няма да приемат нищо друго освен прекратяване на войната. Включени са изказвания на граждани, на Хайри Хамдам, поет и писател.

Арабските държави са осъдили взрива на болницата в Газа и са отменили срещата на върха в Йордания, където е трябвало да разговарят с американския президент. Джо Байдън, американски президент, е на посещение в Израел, а Олаф Шолц, федерален канцлер на Германия, е пристигнал в Египет.

Включени са изказвания на Славена Гергова, посланик на България в Израел, че няма данни за български заложник, на Иван Анчев от Център за изследване на глобални хибридни заплахи, че в подобен тип заложнически ситуации е добре да се спазва медийна и обществена тишина заради сигурността на заложниците.

БТВ е единствената българска телевизия, която предава от най-горещата точка. **Специалните пратеници Петър Нанев и Красимир Първанов са на израелска територия, близо до ивицата Газа. Петър Нанев казва, че се намират в един град с 305 000 души население Офаким, който е на 20-25 км от ивицата Газа.** Сутринта израелската армия е съобщила, че е нанесла над 100 въздушни удари по цели на „Хамас“ в ивицата Газа, а през целия ден е имало размяна на огън през северната граница между Израел и Ливан. Репортерът на БТВ се намира на улица, на която е имало ожесточена престрелка, при която са загинали полицаи. Оцеляла след престрелка заложничка се е срещнала с американския президент. Сержант от израелската армия Хананел Розенберг, мобилизиран университетски преподавател, баща на две деца, казва, че армията знае как да действа, разказва, че не му е било лесно

да се раздели със семейството. Намираща се наблизо детска градина е превърната в база на израелската армия.

ИЗВОДИ:

В програма БТВ са представени коментари на специалисти по сигурност, политолози, журналисти, политици, лидери на партии, представители на службите за сигурност, представители на изпълнителната власт и на президентството, бивши министри на външните работи, представители на еврейската общност в България, на представители на палестинския народ.

В предаванията и в емисии btv НОВИНИТЕ не са излъчени неблагоприятни кадри. Има разфокусиране на кадри. В кадри се виждат разрушения, военни, пожари, опожарени коли, гъст дим над сгради, гасене на пожари. Чуват се сирени, вижда се изстрелване на ракети, чува се свистене.

Включени са изказвания на представители на израелската армия, на министър-председателя на Израел, на лидери на държави в региона. Акцентира се върху посещението на американския президент в Израел и срещата му с Нетаняху, както и върху дипломатически совалки на държавници в района на Близкия Изток.

Излъчени са репортажи за предприетите от българските власти мерки за националната сигурност-Консултативна среща със службите при президента Румен Радев, проведен извънреден Председателски съвет в парламента заради войната в Израел, заседание на Съвета по сигурността при премиера акад. Николай Денков.

В програма БТВ са включени разкази на българи от Израел за обстановката в страната и как се оцелява в условията на война. Излъчени са репортажи за завръщането на българи от Израел, които търсят спасение от войната.

Информация за събитията в Близкия Изток е получена от кореспонденти на Sky News, на датската телевизия TV2, на словашката телевизия „Маркиза“, която е партньор на БТВ. В програмата не е открито съдържание, което да противоречи на Закона за радиото и телевизията и на етичните журналистически правила.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

Мониторингът обхваща предаванията „Здравей, България“ “, „Пресечна точка“, „Интервюто на НОВА“ „Събуди се“, „На фокус“ с Лора Крумова.

„НОВИНИТЕ НА НОВА“

На 7 октомври в обедната емисия „Новините на НОВА“ за събитието се споменава за първи път като „ескалация на напрежението между Израел и Палестина“. Обявено е, че късно през нощта терористичната организация „Хамас“ е изстреляла десетки ракети от ивицата Газа. В допълнение е съобщено, че израелските военни сили са обявили състояние на бойна готовност (с надпис е излъчена новината „Готовност за война“), цивилните са призовани да останат в убежища. Подробности на зрителите се дават с включване НА ЖИВО от международния редактор Яна Николова. В репортажа са вместени: информация за първите ответни удари от страна на Израел по Газа; изказване на Йоав Галанг – министъра на отбраната на Израел. Използвани са кадри от международни обмен на опожарени къщи, сгради и автомобили. В централната емисия „Новините на Нова“ – това е водещата тема от света. Показани са кадри от опожарени области с надпис „Нова война“. На карта на Израел на екрана в студиото са показани районите, в които са се включили сирените за тревога в това число и в столицата Тел Авив. Обявено е, че 70 души са загинали, а ранените са повече от 700, а при ответните въздушни удари над палестинската територия загиналите са 200 души. Първото официално изказване е на израелския премиер Бенямин Нетаняху. Излъчени са сателитни кадри, на които се вижда военна техника и кадри от нахлуването на бойци на „Хамас“ в израелски населени места. Поместено е изказване на Мохаммад Диеф – военен командир на „Хамас“. Излъчени са кадри от въздушни атаки над Газа и кадри с жители на Газа, които бягат от района.

В друг репортаж от Външно министерство е потърсена позицията на страната ни. Цитирани са официалните изказвания на президента Румен Радев и на премиера Николай Денков. В трети репортаж са излъчени разкази от първо лице за реакциите след сигналите за въздушна тревога. Включени в ефир

са жена от български произход, живееща в Израел, Рина Балаков – директор на Българския културен център в Израел и българския посланик в Израел Славена Гергова.

На следващия ден темата заема голяма част от времето в новините и в актуално публицистичното съдържание. В репортаж са заснети първите българи, които са се прибрали на територията на страната с пътнически полет от Израел. Обявено е, че правителственият „Еърбъс“ ще евакуира блокираните българи в Тел Авив. През целия разглеждан период темата за войната между Израел и „Хамас“ присъства в новинарския цикъл. Разпространяваните форми в емисиите новини са интервюта с цивилни и с дипломатически представители. Излъчени са редица снимки на отвлечените и интервюта с близки и роднини на заложниците. Международната реакция отразена в новините включва остри осъждания от страни като САЩ, Германия, Франция, Великобритания и Италия, които подкрепят Израел (официално от 10 октомври) и осъждат страни, подкрепящи „Хамас“ (като Иран). На 10 октомври в новините в сутрешния блок се съобщава за вързани деца, екзекутирани заедно със семействата им, млади мъже и жени застреляни в гърба, „жестоки убийства и ужаси“. Излъчени са кадри от организирани граждански протести в целия свят (Белгия, Австрия, Грузия, Чили), които са както в подкрепа на Израел, така и на Газа. **На 11 октомври са обявени заплахите от бригадите „Ал Касим“, че на всяка бомбардировка над цивилни граждани от Газа без предупреждение, ще се отговаря с екзекуция на пленници израелци, което ще бъде филмирано и излъчвано на живо.** В дните след 11 октомври са включени палестинци от Ивицата Газа, които говорят за пълното отцепване на района. Проследени са две срещи на политици и служби за националната сигурност и изказвания на лидерите от управляващите партии Кирил Петков, Делян Добрев, Корнелия Нинова, Костадин Костадинов, Тодор Йорданов. Разказана е историята на Ивайло Панчев и семейството му, които живеят в Кибуц - Израел и са успели да се спасят. На 15 октомври е излъчено специално обръщение на президента Румен Радев, в което се казва, че страната остро осъжда нападението срещу Израел. В изявлението си държавният глава изразява дълбока почит към паметта на всички невинни жертви и ясно подчертава ангажимента на България срещу тероризма. На 16 и 17 октомври основната информация в новините е по темата за конвоите с хуманитарна помощ от ЕС, насочени към граничния пункт Рафах с палестинския анклав Газа. След трагедията с удара по болницата в Газа, основната информация е за взаимни обвинения между Израел и „Хамас“. В края на периода в новините е проследен случаят с изчезналите деца на д-р Инширах Алшарафи, който има положителна развръзка.

„ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“

В разглеждания период в предаването е предоставена обширна информация за развитието на войната между Израел и „Хамас“ като са разгледани различни аспекти. Първоначално е отразена информацията за ескалацията и въздушните нападения, както и спешната евакуация на българи от Израел. Една от най-отразяваните информация е за откритите 250 тела на израелски граждани на музикален фестивал на границата с Ивицата Газа. Проследена е първоначалната международната реакция от провеждането на спешно заседание на Съвета за сигурност на ООН, до позициите на дипломатите Гилад Ердан – посланик на Израел в ООН, Рияд Мансур – постоянен представител на Палестина в ООН. В студиото експерти коментират защо израелската разузнавателна служба не предвиди нападението на „Хамас“. Едно от първите проведени интервюта е това с посланика на Израел в България, в което се разкриват тежките последици от нападенията и е поставен въпросът за ответната акция на Израел. През целия период са включвани на живо българи от Израел (Тел Авив), които споделят своите преживявания и наблюдения на ситуацията. Другите репортажи в предаването, включват интервюта с цивилни от двете страни на конфликта. Проследено с репортажи е поэтапното връщане на българи от Израел, с включване на интервюта с граждани и военни експерти. Информация се дава и за предприетите мерки за специално наблюдение в цялата страна. Централна тема в изданията е блокадата на ивицата Газа и населението от 9 октомври и подготовката на мащабната мобилизация на армията в Израел. На 10 октомври са обявени заплахите от бригадите „Ал Касим“, че на всяка бомбардировка над цивилни граждани от Газа без предупреждение, ще се отговаря с екзекуция на пленници израелци, което ще бъде филмирано и излъчвано на живо. В същия ден е проведено интервю с председателя на Центъра за еврейско българско сътрудничество "Алеф", Алберта Алкалай, и представител от българската еврейска общност, София Коен, с разказ, представящ страданията, които причинява войната. В дните

11,12 и 13 октомври съдържанието е фокусирано върху темата за съдбата на заложниците и мъката на близките им. Показани са снимки и видеа на някои от отвлечените. Излъчени са разкази, с акцент върху страданията на семействата. На 11 октомври са излъчени кадри от град Кфар Аза, където „Хамас“ е извършил множество убийства, включително на деца и бебета, за които е съобщено, че са намерени с отрязани глави. Излъчените кадри показват чували, в които има увити тела. Заснети са изплашени цивилни граждани и от двете страни при евакуацията им. Съобщава се за 1200 убити цивилни израелци и се показват разрушените жилища в Газа. Позицията на ЕС е, че решенията на Израел за Газа нарушават международното право. „Хамас“ призовава палестинците да протестират по света. В следващите дни излъчените материали предоставят комплексна картина за развитието на събитията в Близкия изток, като включват анализи от експерти и участие на различни гости. В периода от 18 до 20 октомври по-голям обем заема информацията за подготовката на сухопътната операция в Ивицата Газа. В емисиите новини както и коментарите, от експерти в предаванията се обсъждат трудностите при цялостната евакуация на населението на Газа, като се подчертава сложността в разграничаване на цивилното население от ангажираните с организацията „Хамас“. Друга основна тема в края на периода е пренасочването на конвоите с хуманитарна помощ от Египет към граничния пункт Рафах. Ден преди поредното изостряне на конфликта, експертите Ивайло Иванов и Милен Керемидчиев разглеждат възможностите за дипломатическо предотвратяване на конфликта. На 18 октомври акцентът е мощната експлозия при удара по болницата в Газа. Трагедията минира опита за дипломатически разговори между Израел и съседите им и се случва на фона на посещението на американския президент Джо Байдън в Израел. Израел и „Хамас“ се обвиняват взаимно за кървавата атака с над 500 жертви в болница в Газа. С анализ на последиците от атаката по болницата, в предаването участва Весела Чернева от Европейския съвет за външна политика.

„ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“

В предаването „Пресечна точка“ за разгледания период са проведени две дискусии (13.10 и 18.10.2023г.) по темата за войната между „Хамас“ и Израел. Първата дискусия с участници Антония Батинкова, Виктория Бочевска, Добромир Иванов, се фокусира върху коментари на гостите от юридическата, журналистическа и бизнес среда за рисковете пред националната ни сигурност и бъдещите предизвикателства, пред които ще се изправи страната ни на фона на разразилата се война. Дискусията от 18 октомври с участието на коментаторите за седмицата - психологът Александра Алгафари, актрисата Стойка Стефанова и експертът по международна сигурност Ангел Апостолов обхваща две теми, свързани с войната – събитията и последиците от удара по болницата в Газа и анализ на взаимните обвинения между Израел и „Хамас“ за стотиците загинали.

„ИНТЕРВЮТО НА НОВА“

В изданието от 10.10 „Интервюто на НОВА “ с участието на професор д-р Марин Русев са разгледани геополитическите аспекти на конфликта. Направен е анализ за отражението на конфликта между Израел и Арабския свят върху България и света като са разисквани въпросите за влиянието на войната върху международните отношения, икономиката и сигурността.

„СЪБУДИ СЕ“

„Събуди се“ е първото актуално-публицистично предаване на медията, в което подробно е разгледана информацията за въздушните удари по територията на Израел от 7 октомври. Информация за последните събития е изнесена в студиото от международния редактор Яна Николова. Обобщени са фактите относно влизането на „Хамас“ в Израел. Съобщено е, че „Хамас“ е взел за заложници цивилни израелци – жени, деца, възрастни хора и хора в неравностойно положение. Направена е кратка ретроспекция на отношенията/историята на напрежението между Израел и Палестина. В предаването темата е разгледана през обширно интервю с бившият разузнавач на Военното министерство в Израел полковник Мири Айзин пред Марина Цекова от 14 октомври, както и в интервюта с министър Георги Гвоздейков и Симеон Дянков. Внимание в предаването се обръща на готовността на спешната ни здравна система, ако се наложи справяне със пострадали от войната. Коментар е направен от проф.

Николай Габровски. На 15 октомври е включен военният кореспондент Мирча Барбу, който е на границата между Израел и Газа с разказ от първо лице за ужаса на войната. Той се намира в центъра на Ашкелон, разположен на 20 километра от Ивицата Газа. В предаването е направен анализ от журналиста Асен Агов за това кои са факторите и детайлите, довели до войната в региона. В интервюто с Мария Габриел се разглежда евакуацията на българите от Израел и е поставен въпросът дали има риск от емигрантски натиск върху страната ни. Със специално интервю е включен посланикът на САЩ в България – Кенет Мертен, с когото са обсъдени позициите на САЩ и възможните действия в контекста на войната.

„НА ФОКУС“

В предаването "На фокус" след новините, бившият специален координатор на ООН за мирния процес в Близкия изток, Николай Младенов, предоставя ексклузивен анализ на ситуацията в Израел. Експертът обсъжда причините за терора в Близкия изток и коментира размера на актуалните атаки, на фона на кадри от пораженията от ракетните нападения над Газа, включително разрушени жилищни сгради. Според Младенов, ескалацията на конфликта изисква изцяло нов подход към палестинския въпрос в региона. Той предсказва възможен отговор от страна на палестинците и поставя в центъра на конфликта прекъсването на процеса на отваряне на отношенията между Израел и Саудитска Арабия. В друг епизод на предаването "На фокус" на 15 октомври, в "Историите на Мария Йотова", българският офталмолог проф. Александър Оскар, от еврейски произход, разказва за срещата на обикновените хора с войната. В този контекст се разглежда влиянието на конфликтите в Близкия изток върху нормалния живот на хората и тяхната перспектива върху войната.

ИЗВОДИ:

През целия разглеждан период в медията се наблюдава интензивно представяне на информация по темата за войната „Хамас“ - Израел. Ежедневно в новините в сутрешния блок се предоставят факти и анализи, включващи и международни репортажи „на живо“. Наблюдава се стремеж към обективност и представяне на различни гледни точки чрез коментари от експерти и официални лица. Участниците в актуално-публицистичните предавания са журналисти, кореспонденти, международни редактори, дипломати, военни експерти и цивилни граждани. Източниците на информация са основно информационни агенции, журналисти/кореспонденти, власти, свидетели, цивилни граждани и близки на жертвите и заложниците. Често за да допълнят картината в предаванията са включвани българи от Израел. Смущаващите кадри с тела на загинали са замаскирани, с ограничено излагане. Включени са кадри на отвлечени и взети за заложници, основно от мрежата и международния обмен. Излъчени са разкази на близки и роднини на заложниците, както и разкази за убити от „Хамас“ израелци. Международната реакция към събитията е отразена чрез становищата на международната общност, включително ООН и позициите на различни държави. Официалната позиция на България, изразена от държавния глава, е в подкрепа на Израел. Няма установени нарушения на Закона за радиото и телевизията в предаването и коментарите в медията.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

НОВИНИ

Мониторингът установи, че първата новина по темата е съобщена в новинарската емисия в 13:00 часа на 07 октомври. В 15:40 часа със синхрон на израелския министър-председател Бенямин Нетаняху е обявено, че „Израел е във война“ с призив гражданите да се придържат към инструкциите на армията. В сутрешните новини на следващите дни основната информация е за броя заложници, жертви и ранени в Израел, и в ивицата Газа. Съществено място е отделено за българите, желаещи да се завърнат от Израел, за осъществените и отменени полети. Включени са позициите на Министерство на външните работи, международни организации и страните, които осъждат конфликта. Лидерите на опозицията също са цитирани. Важен отзвук получават терористичните нападения от радикални ислямисти във Франция и Белгия. Представена е реакцията на ООН и ЕС, действията на българските служби за

сигурност и молитвата за мир в синагогата в София. Сутрешните новини предоставят своевременна информация, насочена към военните действия, българите в Израел, хуманитарната криза в Газа, международната помощ за Израел и Газа.

Централната обедна емисия „Новините в 12“ представя обширно събраната информация по темата. Новината е водеща, представена с атмосфера, синхрони на основни действащи лица, свидетели и участници в конфликта. Има интервюта на експерти и журналисти от България, политици и международни фигури. Българското посолство в Израел често присъства с информация за нашите граждани там. Подавани са данни за прокудените палестинци и последващата хуманитарна криза при бомбардирането на Газа от Израел. На 16.10. е обявено, че българският кораб „Рожен“ е в израелското пристанище Ашдод и че част от българските моряци се завръщат. Великобритания съдейства за хуманитарен коридор в ивицата Газа, която дълго е без ток и вода. Като жизненоважни партньори за регионалната стабилност, за освобождаване на заложници и хуманитарен коридор са определени Египет, Турция и Катар. На 20.10. новината вече е трета в реда на обедната емисия с позиции на Йерусалимската патриаршия, Гърция, Русия и САЩ.

„Новините в 18“ имат информационна част, в която темата за войната Израел - „Хамас“ е централна за целия период, също така съдържат и разширен репортаж с лични истории на българи в Израел или интервю с посланици, политици, местни журналисти, направени за ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ. Журналистът и активист Рами Яман от Газа разказва как протича ежедневието след бомбардировките. Той твърди, че „Хамас“ използва местното население като „щит“ и го контролират с насилие. Според него световните медии рядко показват „обективната истина“, докато местните медии „показват реалността“. Яман казва, че това, че живее в Газа не го прави терорист и, че „имаме нужда гласът ни да бъде чут“. Основни теми са заложниците взети от „Хамас“, бомбардирането на болницата в Газа, използвана за дезинформация от „Хамас“. Финансирането на военните действия на Израел от САЩ, международният отзвук от разширяване на бойните действия, участието на Хизбула и израелско нападение на Иран, срещата на върха в Кайро. **Разпространено е и първото изявление в историята, в което израелски лидер говори за дългосрочните цели на страната в ивицата Газа.** Ислямисткият тероризъм достига до територията на Франция и Белгия с бомбени заплахи към културни обекти и летища. Повишава се нивото на сигурност в цяла Европа. Предоставена е и информация с широк потребителски обхват - за туристически пътувания в Йордания и Египет, както съобщения от „България еър“ и „Български пощи“. Редакторите на новинарските емисии са се стремили да обхванат ситуацията в цялост, да информират за възможно най-много гледни точки и събития.

Източниците на информация на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ са основно чуждестранни. Това са международните информационни агенции „Франс Прес“, „Асошиейтед Прес“, „Ройтерс“, ДПА, БТА за нашата страна. Цитирани са сведения от чужди медии като BBC, CNN, CBS, NBC, RT, канадското издание "GLOBE AND MAIL", телевизия „Ал Араби“, както и други местни медии. От социалните мрежи най-често е използван Екс, следвана от Facebook и Телеграм. От хартиените издания са цитирани "Ню Йорк Таймс“, „Джерусалем поуст“, „Тайм ъф Израел“ и българският „24 часа“. Официална информация е взета от служебните канали на израелски министерства и служби, от прессекретарията на Белия дом, офисите на ЕС, ЕК, ООН, САЩ, Русия, Китай, Иран, Украйна и други. Свой специален пратеник ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ няма на мястото на военните действия, но предлага на своите слушатели интервюта със свидетели от Израел и ивицата Газа. Програмата се позовава на сведения на телевизии БТВ и НОВА ТВ.

„ДАРИК КАФЕ“

В сутрешния блок „Дарик кафе“ коментар на военните действия се появява на 09.10. Иво Райчев и Никола Братанов обобщават, че новините за Израел изместват темата за войната в Украйна. Наричат „безпрецедентна“ атаката на „Хамас“ и пропуските на „най-доброто“ разузнаване МОСАД. Специално са разгледани вариантите при евентуален спор за град Йерусалим - град под егидата на ООН или част от две автономни държави. Обявената мобилизация предизвиква интерес в студиото, тъй като армията на Израел е многобройна. На въпрос на зрител какво трябва да е отношението към палестинците у нас, зададен по „Вайбър“, отговорът на Иво Райчев е „нормално, човешко“. Посочва се, че и палестинците страдат от конфликта, а „Хамас“ само претендира, че ги представлява. Водещите отбелязват, че

общественото мнение е срещу „Хамас“, според д-р Мирослав Ненков хората смятат, че Израел си го е заслужил, но тя всъщност е нападната страна. Критика е отправена към „Ню Йорк таймс“, пуснал непроверена информация, че израелска ракета е атакувала болницата в Газа. Така според коментаторите „Хамас“ отбелязва „победа“ на медийния фронт. Основни в предаването са разговорите за участниците в конфликта, международната обстановката, техническото превъзрожаване на България, цената на петрола.

„КОЙ ГОВОРИ?“

В „Кой говори?“ с Георги Донков или с Мария Черешева гостите по темата са експерти с дългогодишен опит. Голяма част от интервютата са по телефон от Израел, четат се и коментари на активни слушатели от „Вайбър“ групата на предаването. Изтъква се официална позиция на обществената медия BBC да не нарича „Хамас“ *„терористи“*, която говори за безпристрастно отразяване на темата. Гостите са Мохамед Халаф - журналист, експерт по Близкия изток, политолозите Георги Киряков и Светлин Тачев, който твърди, че ситуацията е *„сложна и опасна, завръща се времето на идеологиите“*, Илиян Василев - геополитически анализатор, енергиен експерт и дипломат, който определя *„прогнозируема несигурност“* в горивния сектор. Еми Барух - журналист, която определя крайнодесните в Израел и „Хамас“ като *„едно и също - религиозни фундаменталисти, а възпитаването на деца убийци е потресаващо“*. Виктор Лилев - арабист, твърди, че „Хамас“ *„са заменили държавността, социални и икономически структури“* и палестинците вече не се съпротивляват. Александър Шпатов - писател, говори за медийните заблуди. Мирослав Зафиров - дипломат и съветник на специалния координатор за блискоизточния мирен процес от ООН казва, че Израел *„не преговаря с терористи“* и обяснява работата си: *„всичко, което сме договаряли е примирие, не мир“*. Журналистът Георги Милков разсъждава *„за да се подредят нещата, може би трябва да се разрушат - тривиална истина“*, Руслан Траат - експерт по сигурността от Атлантическия съвет *„историята е далеч от черно-бяла, има разделение на човешко ниво“*. Георги Готев - издател на „Евро актив България“ - издание за европейска политика съобщава за затягане на мерките за сигурност в ЕС. Даниела Колева - програмен директор „Закрила на детето“ в Уницеф и Весела Банова от фондация „Дете и пространство“ говорят за децата в риск. Проф. Анна Кръстева - политолог, твърди, че *„младежите си играят с конфликтите в Европа“* и анализира речта на Джо Байдън в Израел. Специално от Тел Авив е включена Ирина Бакалова - директор на български културен център, която иска да си тръгне за България заради внуците. Определя жестокостта като *„невиждана“*. Тя смята, че в основата на войната са Иран и Русия и допълва, че повечето хора са с *„нормално“* мислене към палестинците. Според нея логично е войната да е *„машабна, не дълга, за да няма много жертви“*. Жюстин Томс - маркетолог и комуникационен експерт, Давид Джамбазов - режисьор, Теодора Пеева - гл. редактор на в-к „Сега“, Любомир Аламанов - пи ар експерт, Асен Генов – журналист, водят дискусия за войните по света, важноста на комуникационна война и сигурността.

„ДРЕБНИЯТ ШРИФТ“

„Дребният шрифт“ с водещ Явор Сидеров от 13.10. разглежда темата в дълбочина с гост Мохамед Халаф - специалист по Близкия Изток, който твърди, че *„има разкол в израелското общество и са изпуснати много възможности за формиране на палестинска държава“*. Той се опасява, че *„ще има кланета, дронове и ракети“*. Според него Израел дава знак, че няма да позволи отварянето на нови фронтове. В изданието на 20.10. темата е за случващото се в Газа с гост Петър Карабоев - международен журналист, зам. гл. редактор на в-к „Дневник“ за дългогодишната ерозия на мирния процес, хуманитарната криза и знаците при отказаната среща с американския президент Джо Байдън от Йорданските власти – определена като *„знакова и неочаквана“*.

„СТЪЛБИЩЕТО“

На 14.10. в „Стълбището“ с Константин Вълков гост по въпроса е Асен Агов - журналист, с лични впечатления от посещенията си в Израел. Той твърди, че Израел сега е *„по-либерален“*, а „Хамас“ не може да издържи без подкрепа отвън. Определя *„Тройна ос на злото“* - Русия, Иран и Северна Корея и

допълва, че Израел „винаги е отвърщал на удари, но не е бил агресор“, а удара й към Газа е „реакция на свободния свят“.

„СЛЕДОБЕДНИЯТ БЛОК“

На 16.10. в „Следобедният блок“ с Драгомир Симеонов войната в Израел е представена чрез постове на инфлуенсъри и футболисти в интернет. Интервю в подкаст на darik.bg „В тренда“ представя на слушателите мнението на Максим Делчев - председател на Централен изриалтжански духовен съвет у нас, който обобщава: „всеки израелец и евреин по света е цел, но и войник“ и еврейката с български произход Мариет Леви Ашер, завърнала се от Израел, която разсъждава „възможно е човек да свикне с терора“.

Мненията на гостите в актуално-публицистичните предавания са обширни, свободни, задълбочени. Наблюдението отчита, че темата се представя последователно, обективно, с информативна насоченост, обогатена с експертни трактовки и мнения на очевидци.

ЕС, САЩ, Русия и още много страни по света осъждат атаката на „Хамас“ към Израел. Президентът на САЩ Джо Байдън определя случилото се като „чисто зло“ срещу еврейския народ и 07.10. за „най-смъртоносният ден след Холокоста“, но призовава Израел да се действа съгласно правилата за водене на военни действия. Премиерът Нетаняху се подготвя за „протяжна и трудна война“. Не всички членки на съвета на ООН са единодушни за позицията си спрямо войната. Постоянният представител на Израел в ООН Гил Атердам уточнява „това е 11.09. за Израел, от сега нататък нищо няма да е същото“. Жозе Борел обвинява Израел, че нарушава международното право с налагане на пълна блокада на Газа след бомбардировките. Според ЕС подкрепата към Израел не противоречи на подкрепата към палестинците и има стратегия за оказване на помощ в Газа. Смята се, че „Хамас“ чисти сметки на Иран със САЩ, а споразумението със Саудитска Арабия плаши Китай и Русия, защото променя геополитиката. Уницеф и ООН призовават спирането на кланета на деца във войната. ЕС взема мерки за онлайн съдържанието, свързано с дезинформация, реч на омразата и насилие. Природният газ поскъпва. Посланикът на Израел у нас Йоси Леви Свари благодари на българския народ за подкрепата. Палестинската кауза в програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ е представена от позицията на местни хора и активисти за мир, не само чрез действията на религиозната групировка „Хамас“.

Българската позиция по случая изразява министър-председателят акад. Николай Денков чрез официално съобщение на 07.10, в което се казва, че *“България осъжда тероризма във всичките му форми”* и свиква заседание на националния контратерористичен център. По-късно министър-председателят коментира опасения от бежанска вълна и икономически удар по страната. Вицепремиерът и министър на външните работи Мария Габриел проследява евакуацията на български граждани от Израел. Министърът на транспорта Георги Гвоздейков, придружил българите от Израел определя *„положението там е потресаващо“*. Външно министерство излиза с изявление българите да не предприемат пътувания в Белгия и Франция заради терористични заплахи. Президентът на Р България Румен Радев свиква консултативна среща за рисковете и заплахите пред България. Министърът на финансите Асен Василев информира обществото, че има бюджет за оказване на помощ за Израел. Бойко Борисов от ГЕРБ призовава службите за бдителност, Делян Пеевски от ДПС изказва пълна подкрепа за Израел, Кирил Петков от ПП критикува службите *„научих повече от CNN, отколкото от техния доклад“*. Изказвания по темата вътрешна сигурност правят Костадин Костадинов, Корнелия Нинова, Тошко Йорданов, Атанас Атанасов, министърът на отбраната Тодор Тагарев от Брюксел. България забранява пропалестинските акции, призивите за радикализъм, насилие или реч на омразата, а сградата на Народното събрание е оцветена в цветовете на знамето на Израел като знак за съпричастност.

ИЗВОДИ:

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ съобщава хронологично и изчерпателно информацията, получена от световни информационни агенции, социални канали за комуникация и официални източници. Спазени са професионалните стандарти за представяне на събитията в радиопрограмата. Извънредни новини по темата не се отчитат, но тя присъства в новинарските емисии на всеки 30 минути. Не е отчетен

специален звуков сигнал – джиджъл за отделяне на темата. Тя е водеща за разглеждания период и присъства в хедлайна на всички емисии. В програмата не са установени нарушения на ЗРТ, наличие на реч на омразата или антисемитизъм. През целия период в програмата присъства темата за военните действия между Русия и Украйна, обособена със специален звуков сигнал.

BULGARIA ON AIR

Наблюдавани са централни емисии новини и актуално-публицистични предавания: „България сутрин“, „Новините ON AIR“; „Денят ON AIR“, „Опорни хора“, „Директно“, „Брюксел 1“.

„Брюксел 1“

В първия ден на наблюдението темата е отразена в предаването „Брюксел 1“ с анализ на Афзал Ашраф, Институт по отбрана и международна сигурност за Ислямска държава на тема *„Финансиране, контактуване, спящи клетки и мрежи. Разпространение, влияние, геополитика, тероризъм.“* Излъчени са повторения на интервюто на 08.10, 09.10, и 14.10.2023 г.

В студиото на „Брюксел 1“ е проф. Румен Кънчев, експерт по национална сигурност на тема *„Има ли опасност за националната сигурност на България.“* Същото интервю е излъчено при повторение на предаването на 15.10.2023г. и на 16.10.2023г. Излъчено е интервю с Давид Коен, бивш посланик на Израел в България по скайп. Той коментира политическите интереси в района и проблем със заложниците. Повторено е на 15.10.2023 г. и на 16.10.2023 г.

„НОВИНИТЕ ON AIR“

В централните Новини ON AIR в 18:30 ч. водеща новина е войната в Близкия изток. Включено е изявление на Нетаняху с обръщение към населението на страната: *„Граждани на Израел, ние сме във война. „Хамас“ атакува Израел.“* Отразени са реакциите на събитието от цял свят. Европа, ООН и САЩ осъждат атаката. Зеленски, президент на Украйна изразява съпричастност към израелския народ и осъжда терористичното нападение над мирното население.

От 08.10.2023 г. до края на наблюдението в новинарските емисии доставчикът отразява и следи евакуацията на български граждани от Израел. В Централните Новини ON AIR е включен на живо от летище София свидетелски разказ на евакуирана българка от Израел. Тя съобщава за военни действия и за много загиналите и отвлечени граждани. В програмата е включено изявление на Мария Габриел, вицепремиер и министър на външните работи за предприетите превантивни мерки от властта и евакуацията на българи от мястото на конфликта. С репортаж на живо пред сградата на Министерски съвет се съобщава, че премиерът свика антитерористичния център.

В новинарските емисии на 09.10.2023 г. първа новина е съобщение за стотици убити и ранени и за предприетата от Израел ответна операция „Железни мечове“. Излъчено е изявление на Гилад Ердан, посланик на Израел в ООН – *„Това е 11 септември за Израел. Убити са невинни. Убиват всичко, което се движи.“* Изявление на Рияд Мансур, посланик на Палестина в ООН – *„Моят народ преживява още една смъртоносна година.“* Втора новина е ситуацията с продължаващата евакуация на българи.

В Централните Новини ON AIR отново първа новина е войната в Близкия изток. Доставчикът отделя информацията, свързана с войната с надпис с черен цвят „НОВАТА ВОЙНА“. Излъчват се кадри с разрушени жилищни сгради след бомбардировки. Оповестява се информация за много убити и похитени деца, жени и възрастни. Излъчват се кадри от информационна агенция на плачещ мъж и плачеща жена, които молят похитителите да не нараняват децата им. Излъчват се заснети видеа, разпространени в социалните мрежи на хора, които молят да не нараняват децата и жените и да върнат техните близки. В новините са включени кратки репортажи с експертното мнение на гостите, взели участие в предходните предавания. Показана е и позицията на българските власти, които реагират адекватно. Експертите предупреждават, че пряка заплаха за България няма, но има опасност от терористични атаки и войната може да прерасне в голям конфликт и силно да дестабилизира региона.

В новинарските емисии през деня на 10.10. войната е първа новина. Показана е позицията на световни лидери, които осъждат войната. Включено е изявление на Антонио Гутериш, генерален

секретар на ООН. В интервю Максим Делчев, организация на евреите в България „Шалом“ определя случващото се, като ужасна трагедия. Еврейската общност в България е потресена. Съобщава се за пострадали близки. В интервю Боян Чуков, анализатор коментира геополитическите последици от новата война. Според него не е в стила на „Хамас“ да пуска тези клипове със зверства. Вероятно става въпрос за друг интерес от задълбочаване противоречията в ивицата Газа. Излъчени са интервюта с проф. Валерий Тодоров, журналист и проф. Енчо Господинов, журналист на тема отразяването на военния конфликт в медиите. Те коментират видео на журналистка, която предава от Израел на живо, зад нея избухва бомба. Разясняват, че журналистите трябва да поемат премерен риск, как да се действа при ранявания, травми и др. Репортерите трябва да са много добре подготвени, когато предават от горещи точки.

В Централните Новини ON AIR в 18:30 ч. се съобщава, че Газа е без ток, без вода, без храна. За блокирани туристи на летища в Израел, които се опитват да се приберат в страните си. В новините се съобщава за над триста хиляди мобилизирани резервисти. Израелски граждани от цял свят се прибират за да се включат във военните действия. Баща разказва, че 25 годишният му син, който живее в САЩ, но е служил 3 години в израелската армия, сега се е прибрал, за да защитава страната си.

Централните Новини ON AIR (11.10.) акцентират върху евакуацията на български граждани от Израел. Излъчен е репортаж от летище София с пристигащи, които споделят преживяния ужас. Съобщава се за 57 евакуирани българи от Израел. Друга новина в тази емисия е за сформиране на военен кабинет на единството в Израел за мащабна офанзива в Газа. Репортаж с изявление на Джо Байдън, президент на САЩ с подкрепа за Израел и финансиране и доставки на американски боеприпаси. Друг репортаж за Европейските институции, които почитат жертвите на „Хамас“ с минута мълчание. Репортаж от участие на посланика на Израел, излъчено по-рано през деня в програмата.

В следващите новинарски емисии се съобщава, че председателя на НС Росен Желязков свика разширен председателски съвет на парламента на тема Национална сигурност в контекста на войната срещу Израел и срещу Украйна.

В централните новинарски емисии са включени части от разговорите с гостите от предаванията през деня на тема войната в Израел. Репортаж от интервюто на Давид Коен, бивш посланик на Израел в България с твърдение, че „Иран финансира „Хамас“ и „Хизбула“. В следващите дни първа новина в новинарските емисии е, че Израел готви сухопътна офанзива. Съобщава се, че граничният пункт в Газа ще бъде отворен отново и за задълбочаване на хуманитарната криза в Газа.

В Централните Новини ON AIR (16.10) първа новина е задълбочаващата се хуманитарна криза в Газа. Следва информация за триста хиляди резервисти, които са мобилизирани в Израел. Излъчен е репортаж с откъс от интервюто на Йонатан Фархи, военнослужещ от Израел.

В Централните Новини ON AIR (17.10) е излъчен репортаж, на живо с изявление на Николай Денков, министър-председател, който опровергава информацията за отвлечен от „Хамас“ български гражданин и, че няма заплаха за националната сигурност на страната. Включен е репортаж от летище София с разказ на жена, пристигнала от Израел за ситуацията в нейния град.

В централните Новини се изнася информация за 37 българи блокирани в Газа и, че държавата търси варианти да ги евакуира. Показват се кадри с разрушени от бомби градове. Оповестява се информация за 470 убити в болница в Газа. Отправят се многократно апели за помощ за Палестина, която е в разруха. В новините е излъчено изявление на Адхам Зайналдин, посланик на Палестина в България, който подкрепя палестинския народ. Многократно е излъчено и изявление на Джо Байдън, президент на САЩ с призив за помощ за Израел и Украйна. В новинарските емисии се съобщава, че корабът Рожен е все още в Израелското пристанище Ашдот. Египет отваря граничния пункт Рафах за преминаване на 20 камиона с хуманитарна помощ за Газа.

„БЪЛГАРИЯ СУТРИН“

На 09.10.2023 г. в предаването „България сутрин“ е излъчен свидетелски разказ за ужаса в Израел и за обстановката в Тел Авив. На живо по скайп д-р Валентин Меламед, лекар разказва за много убити и ранени още в първия ден. Гост в студиото е доц. Искрен Иванов, експерт по международна сигурност, който сравнява нападението над Израел с терористичните атаки на 11 септември в САЩ.

Анализира последиците от конфликта за света и за България. Според него Израел ще използва цялата си мощ, за да „смаже“ „ХАМАС“. Прави коментар за позицията на Русия за войната в Израел.

На 10.10.2023 г. отново в „България сутрин“ лидираща тема е войната в Израел. Водещите започват предаването с коментар за многото жертви и заложници. **Излъчват се кадри, разпространени в социалните мрежи с неизвестни автори, които показват как войниците на „Хамас“ нападат израелско село и плячкосват домове.** Обсъжда се темата за възможен риск с доставките на петрол и цените, заради войната. Коментар по темата прави Димитър Георгиев, борсов анализатор.

На 11.10.2023 г., в сутрешния блок основна тема отново е войната в Израел. Гост в студиото е доц. Огнян Боюклиев, Институт за икономически изследвания на БАН с коментар ще се повишат ли цените на храните отново, заради новата война. Излъчено е интервю с Н. ПР. Йоси Сфари, посланик на Израел в България, който апелира за подкрепа за израелския народ. Разказва за едно село в Израел с 1000 жители от които са заклани 100, от които една бременна жена. Бременната жена е заклана и коремът и е разрязан за да се уверят, че и бебето е убито. Изнасилват, вземат заложници, убиват деца и жени. Взели са жена на 85 г. инвалид за пленник.

В поредното издание на „България сутрин“ се коментират възможностите за сухопътна операция на Израел в Газа. Весела Райчинова, журналист се включва на живо по скайп от Бат Ям, Израел с разказ за ситуацията, в която е населението на страната.

На 13.10.2023 г. в „България сутрин“ отново основно тема е новата война. Включено е интервю с Константин Занков, Институт за оценки и анализи в туризма, за отражението на войната на туризма и възможните последици от конфликта в Израел. В сутрешните новинарски емисии се съобщава, че Израел е нанесъл нови удари на „Хамас“. В интервю онлайн с Мирослав Зафиров, съветник на специалния координатор за блискоизточния мирен процес, той коментира възможностите за преговори за мир. **В 8:46 ч. се излъчва кадри с разстрел на куче при нападението на израелски кибуц от войници на „Хамас“. Не е ясно, чии са излъчените кадри, но като техен източник се сочат социалните мрежи. Кадрите недвусмислено показват жестокостта на „Хамас“.** Кадрите се показват едновременно с интервю в студиото с Милена Милотинова, журналист и Александър Попов, главен редактор на DNES.BG.

В „България сутрин“ (16.10) е излъчено интервю с Йонатан Фархи, военнослужещ от Израел по скайп, който разказва за случващото се в страната му и, че е готов да я защитава. Гости в предаването са Милен Керемедчиев, бивш зам.-външен министър и Любомир Кючуков, бивш зам.-външен министър на тема Изправен ли е близкия изток пред катастрофална хуманитарна криза.

В предаването „България сутрин“ гост е Мохд Абуаси, Център за блискоизточни изследвания, който разяснява палестинската позиция и разглежда конфликта като палестинец. Според него хората в Газа са невинни и се убива цивилното население в Газа. Газа е в тежка хуманитарна криза. Интервю по скайп с Димитър Кацарков, спец. по еврейски изследвания, който коментира, дали ще се включат и други страни във войната.

„ДИРЕКТНО“

В предаването „Директно“ на 09.10. е включен разговор на живо, по скайп с Рина Бакалова – председател на Български културен център в Израел, която разказва за голяма напрежение през изминалата нощ и тъгата на хората за жертвите и отвлечените. Следи се работата на Българското посолство по евакуацията от войната. Изнася се информация за ракетна атака към летището, като се уточнява, че то не е засегнато. Гост в студиото на „Директно“ е Георги Цветков, военен експерт, който изяснява предисторията и развитието на конфликта, ескалацията в Израел.

В предаването „Директно“ (10.10.) е излъчен разговор на живо по телефона със Сийка Кацарова, председател на БСБСПА, която съобщава за отменените полети и хиляди блокирани в Израел. Според нея конфликтът сериозно ще се отрази върху туризма у нас.

В поредното издание на предаването „Директно“ (11.10.) е показан репортаж на живо за предприетите действия от министри и шефове на служби, които се срещат при президента. Излъчен е репортаж на живо от пред президентството, в който се съобщава, че срещата ще се състои в 18 ч. през

деня. Излъчено е интервю по скайп с проф. Маргарита Бакрачева, психолог на тема „Как новините за войни се отразяват на психиката.“

В предаването „Директно“ – на живо по скайп разговор с Дора Адут, българка в Тел Авив за десетки българи в Израел, които чакат да бъдат спасени. Друг гост по водещата тема е д-р Максим Бенвенисти, преподавател по история на ционизма в СУ с разказ за ескалацията на напрежението в Газа и историята на конфликта. В предаването е излъчено интервю с Ивайло Иванов, военен експерт за нуждата от по-високи мерки за сигурност у нас.

„ДЕНЯТ ON AIR“

В предаването „Денят ON AIR“ гост в студиото е Давид Леви, общественик, който предава разказите на неговите близки, които живеят в момента в Израел.

В Денят ON AIR гост в студиото е проф. Владимир Чуков, арабист който обяснява как е възможно да реагират регионалните лидери. Обединените арабски емирства застават на страната на Израел и поднасят съболезнования на страната за убитите. Египет се колебае в позицията си, заради многото палестинци преминаващи в Египет. Васил Василев, Базилио, певец в хора на БНР разказва как се е евакуирал от ада на войната. Бомби, сирени, смърт – ужас от първо лице. По това време той е в Израел от богословски интерес, да направи концерти там, който не се е състоял. Следва интервю с доц. Емил Хърсев, финансов експерт с коментар за негативните последици от следващите една след друга войни. Каква е оценката на икономическите рискове. Цената на петрола.

В „Денят ON AIR“ (11.10.) гост е Ави Бенеди, певец и композитор с разказ от първо лице. Интервю с Ангел Найденов, бивш министър на отбраната на тема: *„След конфликта в Близкия изток спешна среща при Радев“*. Прави оценка на рисковете за България.

В Денят ON AIR е включено интервю с доц. Милен Иванов, експерт по национална сигурност, с коментар за очакваната израелска сухопътна операция в Газа. И колко изострена е ситуацията в Близкия Изток. Друг гост е Иван Анчев, дипломат и експерт по сигурност. Според него Израел се подготвя за офанзива в Газа. Гост в същото предаване е и ген. Груди Ангелов, бивш началник на Военна академия Г. С. Раковски. Той разказва за хронологията на конфликта и ескалацията му. Илия Лазаров, международен анализатор говори на темата *„Как ще се пренареди световната картина, заради войната между Израел и „Хамас“*.

„ОПОРНИ ХОРА“

В предаването „Опорни хора“ гост е Надежда Неински, бивш министър на външните работи. Тя коментира възможностите за промяна и нов световен ред. Какви са интересите от дестабилизацията на Близкия Изток и нов световен конфликт. Интервюто с Надежда Неински е повторено на 15.10.2023 г. и на 19.10.2023 г. В същото предаване гост е Иван Гарелов, журналист с коментар ще пламнат ли други военни огнища по света. Повторение на интервюто е излъчено на 15.10.2023 г. и на 19.10.2023 г.

За периода на наблюдението в актуално-публицистичните предавания са излъчени още: интервюта с Весела Райчинова, журналист от Бат Ям, Израел по скайп, че липсва потвърждение на информацията за отвлечена българка. Тя коментира, че заради посещението на Байдън в Израел, навлизането в Газа ще се забави; интервю с Филип Гунев, бивш зам.- вътрешен министър и Димитър Марков, Център за изследване на демокрацията за възможно увеличение на емигрантския натиск от Газа; интервю със Стоян Сталев, дипломат и бивш служебен министър на външните работи, който коментира чия е бомбата ударила болница в Газа и взела над 500 жертви и за тежка ескалация на конфликта; интервю с доц. Милен Иванов, бивш заместник-ректор на академията на МВР с коментар за засилване на граничния контрол от много държави; интервю с Димитър Балтов, обединение в туризма, който съобщава, че над 10 хиляди българи са предплатили почивки в Египет и Йордания и че към момента няма опасност за пътуване; Чавдар Стефанов, журналист говори за възможности за решаване на палестинския проблем. Поставя под въпрос нападението в болницата в Газа. Коментира дезинформацията по време на война. Според него в Газа има много журналисти и кадрите и информацията идваща от тях е достоверна; интервю с Любов Панайотова, директор на фондация „Европейски институт“ по въпроса, за перспективите ни за Шенген при новата война. Връща се

граничния контрол в редица европейски държави; интервю с д-р Ибрахим Догмуш за ужаса на войната. Жива ли е надеждата за мир в Газа. Палестинският поглед върху конфликта; интервю с Асен Агов, журналист за напрежението в Близкия Изток и възможен изход от кризата; интервю по скайп с д-р Ронен Декало, стоматолог от Ашдот, който коментира, че израелската армия е получила зелена светлина за влизане в сектора Газа; интервю с О.Р. Генерал-майор Румен Ралчев, експерт по национална сигурност за националната сигурност; интервю с Огнян Дъскарев, журналист, който изказва подкрепа за Израел и др.

ИЗВОДИ:

За периода на наблюдението темата е водеща в програмата. Отражено е във всички новинарски емисии с репортажи. В актуално-публицистичните предавания също е една от основните теми. Проведени са интервюта с експерти и анализатори по всички аспекти на новата война. Използват се различни източници на информация. Включени са свидетелски разкази на български граждани от Израел, на туристи, на евакуирани. Програмата изобилства от интервюта на експерти за конфликта. Голямо внимание е отделено на евакуацията на българските граждани. Доставчикът показва българската позиция, чрез изявления на министър-председателя и вицепремиера и министър на външните работи.

Доставчикът няма собствени кореспонденти на мястото на конфликта.

В новинарските емисии са показани позициите на международните организации, лидери и президенти, на палестинци и израелски граждани. Излъчените кадри не се отличават с голямо многообразие. Като техен източник се споменават социалните мрежи и рядко в репортажите се изписва име на чуждестранна информационна агенция.

Палестинската кауза е показана изчерпателно. Експерти и историци, преподаватели и др. запознават аудиторията за развитието на конфликта в годините и за неговата ескалация до момента. Половината от палестинското население се разграничава от „Хамас“. Обръща се внимание на хуманитарната криза в Газа. Отправят се, чрез общественици, политици, експерти и други, многобройни призови за помощ към израелския и към палестинския народ.

Липсва реч на омраза.

Доставчикът се отличава с голям брой интервюта с експерти за конфликта в Близкия изток. ЗРТ е спазен.

ЕВРОКОМ

НОВИНИ

Войната „Хамас“ – Израел почти винаги е водеща тема в новините на „Евроком“ в наблюдавания период. Всеки ден се дава информация за военните действия, броя на загиналите, хуманитарните последици, реакциите по света, дипломатическите совазки за прекратяване на конфликта и оказване на помощ на пострадалите. Телевизията подхожда професионално, използвайки различни информационни източници. Позовава се на данни на Министерството на здравеопазването на ивицата Газа, на говорителя на израелската армия Даниел Хагари, на ръководството на „Хамас“, правителството на Израел, на големите световни информационни агенции „Ройтерс“ и „Асошиейтед Прес“, на Си Ен Ен, „Уолстрийт джърнъл“, на арабски информационни източници, на международния видеообмен с репортажи от военните действия, на свидетелства на местни жители и от двете страни. Излъчват се позициите на световни лидери – президента на САЩ Джо Байдън, на Русия Владимир Путин, на Франция Еманюел Макрон, на Украйна Володимир Зеленски, на премиера на Великобритания Руши Сунак, на шефовете на европейските институции Урсула фон дер Лайен, Жозеп Борел и Шарл Мишел, на германския канцлер Олаф Шолц, на китайския председател Си Дзинпин, на руския външен министър Сергей Лавров и американския държавен секретар Антъни Блинкен, на египетския президент Абдел Фатах Сиси и на турския Реджеп Ердоган, на председателя на ООН Антонио Гутериш. Западните лидери на САЩ и Европа изразяват безрезервна подкрепа за Израел и заклеймяват „Хамас“. Такава е и позицията на Зеленски. Източните ръководители – Путин, Лавров, Си Дзинпин, както и много арабски монарси и президенти, настояват военните действия да се прекратят. Иран предупреждава, че ще се

намеси, ако има сухопътна операция в Газа. Редовно се отразяват срещите на израелския премиер Нетаняху, изказвания на военния министър Йоав Галант, представя се позицията и на страни от региона – Саудитска Арабия, Иран, Ливан, Йордания, на другата голяма въоръжена групировка, базирана в Ливан – Хизбула. **В емисиите не се търси излишна сензационност – показват се разрушени сгради, спасителни действия, летящи ракети и пламъци, но се избягват кадрите с окървавени тела и трупове, не се показват убити деца.** В новините често присъства и българската позиция, изразена основно от президента Румен Радев, от премиера Николай Денков, външния министър Мария Габриел, военния министър Тодор Тагарев. Представителите на правителството твърдо заемат позиции в подкрепа нападнатата страна Израел и осъждат агресията на „Хамас“. Президентът Радев се обявява в подкрепа на Израел, но го призовава да е внимателен с ответния удар, да прояви сдържаност и разум. Отразяват се и консултативните съвети при президента и правителството. Министър Тагарев заявява, че НАТО подкрепя категорично Израел, но не планира операция в региона. На южната ни граница са изпратени още военни за предпазване на страната ни от евентуална мигрантска вълна.

След контраофанзивата на Израел и разрушаването на болница в Газа, виновникът за което не става напълно ясен, след като и двете страни се обвиняват, основна тема в новините стават протестите по света в защита на Палестина. Те се провеждат в много страни – САЩ, Франция, Германия, Великобритания, палестинските територии на Западния бряг, Ливан, Турция, Либия, Йордания, Иран. Митинг има и в нашата столица София. Посланикът на Палестина и други дипломати поднасят цветя в памет на загиналите в Газа.

Темата за военните действия постепенно отстъпва място на хуманитарната катастрофа след израелската ракетна атака по обекти в анклава и неговата блокада – липсата на храна, вода, гориво и лекарства за болниците, разговорите за осигуряване на коридори за хуманитарна международна помощ. В новините се излъчват и репортажи от пристигането на самолети с евакуирани от Израел българи. Те са посрещани от председателя на Народното събрание Росен Желязков, зам.-председателката Филиз Хюсменова, вицепремиерът Мария Габриел и други официални лица. Излъчен е и репортаж от проведената в Синагогата в София „Молитва за мир“, на която присъства политическият елит на страната.

От актуалните предавания в ЕВРОКОМ темата за войната в Близкия изток присъства в „Делници“ с водещ Николай Колев, в „Балотаж“ с Мария Мусрлиева, „Не се страхувай“ с Васил Василев, „Часът на избора“ с Боряна Райчева, „Честно казано“ с Люба Кулезич, „Контра“ със Страхил Ангелов и в „Денят с Веселин Дремджиев“, излъчвано на запис от TV1.

ДЕЛНИЦИ

В „Делници“, независимо от наситената предизборна кампания в предаването, почти винаги тази тема присъства в наблюдавания период. Гостуват политически анализатори – бившият зам.-министър на външните работи Любомир Кючуков, Давид Леви, Кузман Илиев, Боян Чукров, Зорница Илиева - два пъти, Мирослав Попов, Валентин Кардамски. **Общото между всички интервюирани е, че те са умерени в изказа, не са крайни привърженици на едната или другата страна, някои са по-близо до гледната точка на Израел, други – на палестинците.** Всички смятат, че в този конфликт невинни няма, опитват се да анализират десетилетните причини за антагонизма и враждата между палестинци и евреи, повечето са убедени, че без създаването на Палестинска държава генерално решение няма да се намери. Всички обсъждат и провала на Мосад – считаната за най-добра в света разузнавателна централа. Мненията за това как е станало възможно изненадващото нахлуване на „Хамас“ в Израел са разнопосочни – от подценяване на ситуацията по време на религиозен празник до предателство на Мосад, която е в конфликт с премиера Нетаняху. Разбира се, всяко участие внася различни аналитични нюанси.

Според Любомир Кючуков войната ще ескалира, ще има тежка ответна реакция на Израел. Най-близо до израелската позиция е Давид Леви. Според него, е атакувана единствената демократична страна в региона, а „Хамас“ е терористична организация и трябва да бъде унищожена. Но въпреки подкрепата си за Израел, според Леви фанатици и от двете страни са довели до ескалацията на конфликта. С това се торпилира очертаващото се затопляне на отношенията на Израел с някои арабски

страни, особено със Саудитска Арабия. Той прави и разграничение между жертвите – в Газа те са следствие от война, в Израел – от тероризъм.

Според Зорница Илиева „Хамас“ си дава сметка какво ще последва – отмъщение на Израел, но постигна нещо голямо – извади отново на преден план палестинският проблем. Тя смята, че сега Путин балансира между двете страни, той е в топли отношения с Нетаняху и не Русия е замислила и стимулирала нападението на „Хамас“. А Западът вече се опитва да смекчи русофобската си истерия след срещата на Путин със Си Дзинпин.

Според арабиста Боян Чуков в „Хамас“ има изключителни професионалисти, добре обучени специални служби. Иран не участва в този сблъсък, беше изненадан. За Чуков това, че България твърдо осъжда „Хамас“ не е най-доброто, защото у нас има много мюсюлмани. Редица европейски държави са внимателни в оценките си.

Кузман Илиев коментира най-вече икономическите аспекти на войната – ако Иран бъде въвлечен, петролът ще поскъпне драстично, Китай няма да бъде снабдяван с нефт, конфликтът ще се глобализира. Според издателя Валентин Кардамски, ако Израел влезе сухопътно в Газа, ще се сблъска със страшна война. Възможно е атаката на „Хамас“ да е провокирана от Израел, за да завладее Газа, но вече нещата излизат от контрол. Абсурдно е Мосад да бъде пробит. А може и да е с намеса на Запада, за да отклони вниманието от Украйна, където Русия взема надмощие. Байдън вече отстъпва – смята, че Палестина трябва да съществува.

Мирослав Попов - политолог: Няма невинни в този конфликт. Провал на световната дипломатия. Щом два народа не могат да живеят на една територия, трябва да се разделят.

В „Делници“ е излъчен и брифинг на премиера Николай Денков, който заявява, че „Хамас“ трябва да бъде изкоренена, но да се търси защита на мирните жители и устойчив мир.

ЧЕСТНО КАЗАНО

В „Честно казано“ по темата говори военният експерт и бивш министър Бойко Ноев. И той е на мнение, че „Хамас“ е терористична организация и след като бъде наказана Израел трябва да излезе с някакъв мирен план. Без Палестинска държава не може да има трайно решение.

КОНТРА

Водещият на „Контра“ Страхил Ангелов определено е на страната на палестинците в тази война. Той коментира, че не може да се бомбардират мирни хора и да се държат без храна и вода. Неговият събеседник Борислав Гуцанов от БСП апелира да сме внимателни в позициите си към този конфликт.

ЧАСЪТ НА ИЗБОРА

В „Часът на избора“ участват Давид Леви, който вече изложи позициите си в „Делници“ и Анастас Терзобалиев – експерт по арабските страни и Африка. Леви не е съгласен, че конфронтацията е религиозна и етническа. Много други проблеми са в основата. Терзобалиев изтъква най-вече вътрешни и социални проблеми. Израел е нестабилен, крайно десни елементи са на власт и искат да я удържат, а в Газа животът е непоносим – бедност и разруха.

БАЛОТАЖ

В „Балотаж“ събеседници са Ибрахим Халед, арабин, живеещ отдавна в България и Валентин Кардамски. Халед изтъква, че териториите на палестинците непрестанно намаляват, завземани от Израел. Палестинските селища са оградени, хората живеят зле. Конфликтът е бил неизбежен. Кардамски осъжда стореното от „Хамас“, но зад това стоят други сили. Убийствата в Газа обединяват арабския свят.

НЕ СЕ СТРАХУВАЙ

В „Не се страхувай“ водещият Васил Василев обсъжда войната с журналиста и дипломата Енчо Господинов. Според Господинов, фанатици има и от двете страни, трябва да се търси компромис. „Хамас“ успя да нахлуе, защото Израел в последните години е като България – объркан, разделен.

Службите са знаели, но не са предупредили Нетаняху, защото той се меси в работата им и те са в тиха война с него. Политическата кариера на израелския премиер е в края си – дните му са преброени. Големи журналисти по света се страхуват да говорят срещу Израел, за да не им бъде сложено клеймо антисемит. Ставащото в Украйна има вариант да е бледа сянка на това, което може да се случи в Близкия изток.

ИЗВОДИ:

В програма ЕВРОКОМ темата за войната заема значително място в редакционното съдържание. Войната е отразена в новините обективно, с множество гледни точки. Никой от изказалите се български политици и анализатори не оневинява групировката „Хамас“, участниците в управлението на страната са категорично за нейното унищожаване, с изключение на президента, който призовава за разумно и дипломатическо решение на конфликта. Повечето анализатори отчитат тежкото положение на палестинците и говорят най-вече за каузата им, намират за задължително създаването на тяхна държава, а „Хамас“ е просто крайно, радикално крило, което търси военно решение на проблемите. Не се наблюдава реч на омразата и прояви на антисемитизъм. Репортажите от военните действия са премерени, жестокостите не са показвани на екрана, а само разрушения и бедстващи бездомни хора. Първоначално доминират репортажите от нападнатия Израел, после акцентът се премества върху обстрелваната ивица Газа. Отделя се значително място на хуманитарната помощ за региона. Източниците на информация са и от двете засегнати страни, от световните агенции, арабски медии, международни телевизионни канали и авторитетни вестници и сайтове. Представени са гледните точки на влиятелните държави, на международни организации, на съседните страни. Отразени са прояви по света както в защита на Израел, така и на палестинския народ. Не се констатират нарушения на Закона за радиото и телевизията.

ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ

Наблюдаваните предавания са: „Euronews Primetime“, както и всички новинарски емисии на точен и половин час до 20:00 ч.

НОВИНИ

Новината за ракетна атака за първи път се появява шеста по ред в емисията на 07.10. в 09:04ч. на програмата, като започва с кадри, заснети с телефон на излитащи ракети над градска среда и заглавие : „ Палестински бойци обстрелваха цели в Израел повече от 30 мин.“ Съобщава се за разрушения, един загинал и най-малко двама ранени.

След 11:00 ч. информацията се актуализира и вече се говори за : „Масиран ракетен обстрел над Израел. „Хамас“ обяви началото на военна операция срещу Израел.“ Всички емисии са илюстрирани с любителски кадри на излитащи ракети.

В 13:00 ч. и последващите емисии е излъчено изявлението на израелския премиер-Бенямин Нетаняху, в което обявява, че държавата Израел е във война, последвано от призива на министъра на отбраната Йоав Галант, всички граждани да спазват инструкциите на командването. Излъчено като текст е изявлението на лидера на „Хамас“ – Мохамед Деиф, че организацията му обявява началото на военна операция срещу Израел.

В 17:12 ч. и 18:12 ч. е излъчена двуминутна рубрика „ No Comment ” със заглавие : „Газа – израелската граница“ и кадри на хора върху горящ танк, разрушени сгради, преминаващи с висока скорост линейки с включена сигнализация, придвижващи се въоръжени мъже и маскирани въоръжени, крещящи „Аллах Акбар“.

В 18:30 ч. вече се говори за най-малко 70 жертви в Израел и над 200 убити в ивицата Газа, след което на живо е включена българката Анна Атанасова с разказ от първо лице за събитията.

В 18:35 ч. са показани реакции на политически лидери от цял свят, включително българските президент и премиер, осъждащи категорично терористичната атака.

На 08.10. 2023 г. военните вести са на първо място във всички информационни емисии. В 08:10 ч. в 15 минутно живо включване журналистът Мохамед Халаф, който остро критикува израелското разузнаване и нарича тежък провал работата му.

В 09:03 ч. е излъчено изявлението на израелския премиер Бенямин Нетаняху, завършващо с думите : *„Израелските отбранителни сили незабавно ще използват цялата си сила за да отмъстим и унищожим „Хамас““*. Във всички емисии се разказва за продължаването на боевете и безсънната нощ на 50 българи, блокирани на летището в Тел Авив.

На 12.10. 2023 г. за първи път темата за войната е изместена от първата позиция от първия вот на недоверие към правителството, като след обявяването на резултата на 13.10.2023 г. новините от Близкия изток отново се завръщат начело на емисиите.

На 16.10.2023 г. в централната емисия Новини, медията прави 3 минутно обобщение на събитията до този ден със заглавие : *„10 дни война в Близкия изток, над 4000 жертви от двете страни а спиране на огъня не се очаква скоро“*.

На 18.10.2023 г. е отразено пристигането на президента на САЩ в Израел и думите му : *„Това е истинска трагедия. Ще продължим да помагаме на израелския народ.“* Както и искането към конгреса на САЩ да одобри помощ от 10 млрд. долара за Израел. Дадена е гласност и на договорката между Байдън и египетските власти за отваряне на хуманитарен коридор през границата.

На 19.10.2023 г. е излъчено изявлението на началник щаба на Израел- Херци Халеви , че ракетата поразила болницата в Газа е на Ислямски джихад и думите му: *„ Израел действа срещу „Хамас“, а не срещу цивилното население“*.

В последния ден от наблюдението преобладават новините за предстоящата сухопътна операция на израелската армия и призива на Антонио Гутериш–генерален секретар на ООН, за хуманитарна помощ в Газа.

EURONEWS PRIMETIME

Темата за военните действия между „Хамас“ и Израел е първа и в предаването - „Euronews Primetime“ на 09.10.2023 г. Съобщава се за над 1100 жертви. Показани са изявления на Джонатан Конкринус – говорител на израелските въоръжени сили, Йоав Галант – министър на отбраната на Израел, Джилад Ердан – постоянен представител на Израел в ООН. Обявява се, че САЩ изпращат самолетносача „Джералд Форд“ в помощ на Израел. В 18:36 ч. е показано изявлението на израелския президент Ицхак Херцог в което се обръща към израелския народ с думите : *„Воюваме за домовете си. Държавата Израел ще победи – нямаме друг избор“*. В 19:36 ч. на живо от МВНР се включва репортера Йоанна Георгиева с подробности за евакуираните вече 170 българи и готовност за следващи полети на правителствения самолет. На живо е включена и българката Рина Бакалова с разказ за събитията.

Във всички останали издания на предаването „ Euronews Primetime“ в наблюдавания период, войната е основната тема. На живо в студиото или с преки връзки са показани мненията на експерти, като : Матю Левит – Вашингтонски институт, Димитър Кацаров – хебраист, Светослав Бенчев – БПГА, Мартин Табаков- международен анализатор, Николай Гълъбов – бивш командир на батальон 50 от израелската армия, Дани Шомон – съветник на президента Барак Обама , Орлин Мандов – почетен консул на Израел в Бургас, Иван Гарелов -журналист, Олга Дойч - вицепрезидент на Израелския институт, Ивайло Иванов – военен експерт, Ахмед Ал Мандари – регионален директор на СЗО, доц. Георги Цветков -военен анализатор, Иван Игов – психолог, доц. Искрен Иванов – международен анализатор, Антонио Гутериш – генерален секретар на ООН. Показани са мненията на политици от двете крайни позиции, както в подкрепа на Израел : Джо Байдън, Антъни Блинкен, Лойд Остин, Жозеп Борел, Йенс Столтенбер, Урсула фон дер Лайен, Роберта Мецола, Румен Радев и Николай Денков, така и в подкрепа на „Хамас“ : Рияд Мансур – постоянен наблюдател на държавата Палестина в ООН, Адхам Зейналдин – временно управляващ посолството на Палестина в България и Хосейн Амир Абдолахян – военен министър на Иран.

В различните емисии са излъчени и призови за посредничество при започване на мирни преговори от президентите на Русия Путин и на Турция Ердоган. На зрителите е показана информация

на живо с връзки по Скайп и Вайбър от българи, живеещи в засегнатите райони с преки впечатления от трагедията: пастор Иван Иванов, Елица Виад, Детелина Амран, Омри Лендлер и Леа Коен.

През целия наблюдаван период са показвани кадри от бдения и митинги в подкрепа и на двете страни от големи градове и столици по света.

ИЗВОДИ:

ТЕЛЕВИЗИЯ ЕВРОНЮЗ БЪЛГАРИЯ следи от първия момент атаката на „Хамас“ срещу Израел. В този конфликт медията не разполага със собствени екипи на място, а излъчва кадри от международния обмен и социалните мрежи. Няколко пъти са излъчени кадри от местна медия с неразпознаваемо лого.

Новината е водеща в новинарските емисии и актуалните предавания през целия наблюдаван период. Зрителите са информирани за броя на жертвите и ранените към съответния момент, за хода на специалните операции и перспективите за решаването на хуманитарната криза.

В предаванията присъства съпричастност и солидарност с жертвите на терористичната атака. Медията не се е изкушила да търси ефекта на зрелище с пускането в ефир на ужасяващите кадри, присъстващи в социалните мрежи.

Нарушения на Закона за радиото и телевизията не са констатирани.

NOVA NEWS

Извършеният мониторинг обхваща сутрешния блок „Твоят ден“ (излъчван в делничните дни), публицистичните предавания: „Денят на живо“, „Ревизия“, „Челюсти“ и съботното предаване „Офанзива“.

ОФАНЗИВА

Изненадващата атака на палестинската групировка „Хамас“ срещу Израел се отразява за първи път в деня на нападението - 7 октомври в **предаването „Офанзива“**. По информация на "Times of Israel" се съобщава за изстреляни ракети, атака над израелски селища от въоръжени терористи от „Хамас“ и престрелки със силите за сигурност. В отговор на масираната атака на палестинската групировка в предаването се съобщава и за нанесени удари по Ивицата Газа от страна на Израел. С репортаж от сателитния на столицата Тел Авив град Бат Ям, за напрежението между Израел и Палестина, чрез телефонна връзка от мястото на събитията, българката Анна Атанасова предоставя страховити подробности от нападението и опасения за вероятни нападения от север (Сирия и Ливан). С разказ от първо лице за бягството от бойците на „Хамас“ гост в предаването на 14 октомври е бившият правосъден министър Антон Станков – един сред първите българи евакуирани от Израел.

Една седмица след кървавото нападение на „Хамас“ и изтичащия срок от ултиматума на Израел за напускане на над 1 млн. палестинци от северната част на Ивицата Газа и преместването им на юг в палестинския анклав, в съботното предаване геополитическият пъзел е основна тема. Според първия военен представител на България в НАТО ген. Съби Събев, решимостта на Израел е да се сломи „Хамас“ окончателно. За протичането на сухопътната операция, по думите на ген. Събев, израелските сили ще се изправят пред предизвикателствата, произтичащи от оставащата голяма част от населението в Газа, въпреки призивите за изтегляне. Според експерта, операцията ще бъде продължителна и неговите опасенията са за използване на населението като жив щит, въпреки опитите от страна на Израел да ги избягва. Внезапната атака на „Хамас“, по думите на експерта „е ослепила системата за наблюдение по границата на Израел“. Що се касае до опасенията от включване в конфликта и на други държави, генералът не очаква това да се случи след изказаното предупреждение на САЩ.

За националната сигурност на България в контекста на войната срещу Израел се представят позициите на лидери на основни политически формации: на председателя на ГЕРБ Бойко Борисов с призив за внимателни, но твърди и категорични действия срещу сеещите терор; на съпредседателя на ДПС Делян Пеевски с обръщение към властите за пълно обединение, а не разделение в създалата се международна ситуация; на председателя на БСП Корнелия Нинова в навечерието на предстоящото заседание на Консултативния съвет по национална сигурност при президента, с критика към Румен

Радев и управляващите за унищожаване на последните остатъци от държавността; не на последно място призова на министър-председателя Николай Денков към българските институции за обединение в извънредната и сложна международна обстановка в защита на националната сигурност на България.

ТВОЯТ ДЕН

В делничния сутрешен блок „Твоят ден“ за терора от първо лице медията предоставя разкази на сънародника ни в Израел Ивайло Пенчев и певецът Васко Василев – един от българите прибрали се с правителствения самолет от мястото на военния конфликт. За човешката трагедия е разговорът с актьора Башар Рахал и ПР експерта Максим Бехар, определящи конфликта като най-голямото предизвикателство пред Израел в момента. Събеседниците изразяват надежда от неговото решение по възможно най-интелигентния начин предвид и факта, че по време на война мирните граждани са най-потърпевши. За развитието на войната, опасенията от по-широка регионална ескалация на конфликта и икономическата турбуленция с отзвук по целия свят, медията представя коментар на арабиста проф. Владимир Чуков. Исторически прочит на конфликта и неговото развитие след временното прекратяване на огъня в южната част на Ивицата Газа, в студиото прави историкът доц. Тодор Чобанов.

В наблюдаваното програмно време медията обръща сериозно внимание на експертната като представя различни гледни точки на представители предимно в областта на военното дело и сигурността. Военният командир Николай Гълъбов смята нападението за готвено отдавна и извършено с помощ от вън, а съществуването на държавата Израел под заплаха. По думите на военния експерт пропуск в международната политика е причина за решаващата роля на „Хамас“ при завземане на властта в автономните територии, определили бъдещето на Палестина. За коментари на актуалната обстановка в горещата точка на конфликта, анализи и експертни оценки за развитието и изхода на конфликта медията представя ефирно време на бившия военен министър Николай Свиначков, бившия зам. министър на МВНР и главен преговарящ за членството на България в ЕС Владимир Кисъв и бившия министър на отбраната Ангел Найденов.

Повод за коментар на дипломата Стефан Тафров по въпросите на националната сигурност е стрелбата на радикализиран ислямист в столицата Брюксел на 16 октомври. Изолиран случай или връзка със случващото се в Ивицата Газа е дискутираната тема, предвид активизирането на ислямистки елементи по целия свят след нападението на „Хамас“. Предвид близостта на България до района на конфликта, дипломатът намира за притеснително от гледна точка на задаваща се опасност от бежанска вълна и навлизане с нея на екстремисти на територията на страната ни. Като основен приоритет събеседникът посочва подготовка на българските власти за филтрация на влизащите, както и усилена работа на тайните служби по отношение на търсене на спящи ислямистки клетки на българска територия.

В контекста на отговора на международната общност на сложната ситуация – реакции, нагласи и заявки на европейско ниво, в медийното съдържание се излъчват интервюта с евродепутатите от Групата на Европейската народна партия - Радан Кънев и Емил Радев. В своите коментари и анализи събеседниците изтъкват необходимост от деликатни дипломатически действия. В ситуацията на международна криза на сигурността и косвените последици от очакванията за нова бежанска вълна се изтъква необходимостта от затягане на външната граница на Европа, както и изработване на механизъм за бързи процедури за експулсиране на представляващите опасност за гражданите на ЕС мигранти.

В съдържанието на предаването се представя позицията на запада за терористичните нападения на „Хамас“ срещу Израел. Излъчват се изявления на британския премиер Руши Сунак от Тел Авив с призив за солидарност и подкрепа на израелския народ и обръщение на президента Джо Байдън към американската нация, призовавайки за военновременна помощ в подкрепа на две демокрации, изправени пред екзистенциални заплахи, обвързвайки войните в Украйна и Израел.

За ролята на Турция в потушаване на конфликта в Близкия изток е разговорът в предаването „Тази сутрин“ с политолога от Института за балканистика Мариян Карагьозов, според който турската страна от началото на конфликта е съдържана по отношение на позицията си за случващото се в Израел. Като част от външната политика са опитите на Турция да се представи като защитник на правата на потиснатите мюсюлмани по света, смята събеседникът. С продължаване на конфликта в Газа, ще

намаляват и възможностите за мирна договореност с нейно посредничество, е коментарът на политолога.

За косвените социални и финансови последици от терора в Израел е разговорът с икономистите Владимир Сиркаров и Бисер Манолов. Консервативно управление на публичните финанси за намаляване на потреблението и оттам и на инфлацията са сред наложителните мерки от страна на управляващите за овладяване на икономическата криза, е мнението на финансистите.

По повод фалшивите новини за войната между Израел и „Хамас“ Георги Марчев – зам.-главен редактор на factcheck.bg обръща внимание на две от най-популярните видеа, разпространявани в социалните мрежи. Първото видео е на деца, затворени в клетки (показват се кадри от видеото от Тик ток, на което лицата на децата са разфокусирани). Видеото има стотици хиляди гледания в български профили и се разпространява предимно в най-популярната в България социалната мрежа Фейсбук. Твърденията за отвлечени деца са опровергани като фалшива новина. Второто видео е от Алжир, показващо зрелищни светлини, които поради лошото качество на кадрите са объркани с бомби. В действителност съдържа кадри от фойерверки след футболен мач и е фалшива новина.

ДЕНЯТ НА ЖИВО

В предаването „Денят на живо“ темата за войната в Близкия Изток се дискутира с началника на генералния щаб на израелската армия бригаден генерал Херц Халеви. Напрежението в Израел, версиите за нападението на „Хамас“ и възможностите за мирни преговори са темите в събеседванията с бившия военен министър Ангел Найденов и дипломата и бивш посланик в Румъния Валентин Радомирски, Любомир Кючуков - бивш зам. министър в МВНР, Весела Чернева и доц. Милен Иванов – бивш зам. ректор на Академия на МВР. За експертите от първостепенно значение е ограничаването на конфликта в региона, предоставяне на хуманитарен коридор и изолиране на радикалните елементи за спиране на насилието.

В навечерието на заседанието на ЕС за обсъждане на последиците от войната между Израел и Палестина и предстоящото заседание на Съвета по национална сигурност към МС експертът по сигурност Тихомир Безлов коментира рисковете за сигурността в условията на две войни, водени близо до границата на България. Според експерта няма нужда от повишаване на мерките, които и към момента са за повишена бдителност и работа с оценка на различните рискове, няма нужда от въвеждане на допълнителни. Доц. Искрен Иванов – преподавател в СУ, експерт по международна сигурност и управление на конфликти прогнозира изостряне на конфликта предвид решителността на Израел за нахлуване в Ивицата Газа. Допуска възможна радикализация на съседните арабски страни и арабски общности по света. И на фона на това липса на желание за диалог, е мнението на експерта. Посещението на американския президент в Израел, счита за мисия за ограничаване на конфликта на фона на опасенията до стигане на война между Иран и Израел – страни с ядрен потенциал, превръщайки дилемата за сигурността в региона в ядрена.

ЧЕЛЮСТИ

В издание на предаването „Челюсти“ историята на конфликта, тлеещ с десетилетия и неговото развитие се дискутира с Красимир Каракачанов – бивш министър на Министерство на отбраната на България и бившия зам. министър на МВНР Милен Керемедчиев. Надмощието няма цена, най-малко за невинните жертви и са необходими мерки за търсене на мирно решение на конфликта, е мнението на експертите.

РЕВИЗИЯ

В обхвата на наблюдението едно от изданията на предаването за политика и геополитика „Ревизия“ е посветено на икономическите предизвикателства пред света след поредната война между Израел и палестинската организация „Хамас“. За ескалиращия конфликт отвъд океана, неговото въздействие върху цените на суровия нефт, ръста на световните акции и притесненията от покачване на цените на бензина се предоставя анализа на Том Клоза - представител на Информационна агенция за цените на петрола. За бъдещите травми за световната икономика и ролята на САЩ в конфликта в

предаването се включва с интервю един от най-големите инвеститори в България и бивш съветник на американския президент Барак Обама - Дан Шомон. За реакциите на пазарите следствие конфликта оптимистичен прочит на глобалната икономика в предаването представя финансистът Бисер Манолов.

ИЗВОДИ:

Предизвикалото силен международен отзвук неочаквано нападение на ислямистката групировка „Хамас“ над Израел на 7 октомври т.г. отбелязва значително присъствие в съдържанието на публицистичните предавания в обхвата на наблюдението.

За пръв път за атаката на „Хамас“ медията съобщава в деня на нападението в съботното предаване „Офанзива“, като предоставя на зрителската аудитория информация за хода на операцията и чрез телефонни разговори с българи, намиращи се в горещата точка на конфликта, подробности за терора от първо лице. За бягството от бойците на „Хамас“, чрез репортажи от летище София, медията излъчва разказите за преживяното на първите българи, евакуирани от Израел.

В съдържанието на програмата през наблюдавания период се изказват различни мнения, коментари и анализи по темата. При отразяване на войната медията залага на експертизата, като предоставя ефира предимно на представители от областта на военното дело, сигурността и управление на конфликта. Най-честите събеседници, на които се предоставя ефира са бивши министри на отбраната от предходни правителства, първия военен представител на България в НАТО и военен командир в Израел. От областта на сигурността се представят позициите на експерти по международна сигурност и управление на конфликти, на представители на Академия на МВР и на бивш разузнавач на Военно министерство в Израел. В наблюдаваното съдържание участие отбелязват бивши зам. министри на МВНР и дипломати. Експертните оценки се обединяват около преосмисляне на концепцията за сигурност, сериозни инвестиции в отбранителните способности, разузнавателните и антитерористични служби, ускоряване на координацията между различните държави в сферата на отбраната и сигурността.

Опасенията на световните лидери от ескалация и евентуална намеса на Иран в разразилия се конфликт в Израел, ограничаване на напрежението в региона чрез дипломация в условия на война, в медийното съдържание намират отражение чрез изявленията на британския премиер Руши Сунак и президента на САЩ Джо Байдън. В контекста на отговора на международната общност на сложната ситуация - реакциите, нагласите, заявките на европейско ниво и последиците за България от очакваната нова бежанска вълна медията представя позициите на евродепутати от Групата на Европейската народна партия (Радан Кънев и Емил Радев). Позицията на изпълнителната власт в България в съдържанието се отбелязва с изявлението на премиера Николай Денков. Законодателната власт присъства чрез изразени позиции на представители на парламентарно представени формации.

Близкият изток като източник на 1/3 от световните доставки на петрол, а цената на петрола основа на цялата световна икономика поставя на дневен ред дебатите за социалните и икономически последици от конфликта - предопределяне на хода на войната в Украйна и на рецесията в Европа и САЩ.

За обективното представяне от медиите на случващото се в региона на конфликта, в съдържанието на наблюдаваните предавания се разисква борбата с дезинформацията, неизменна част от всяка война.

Излъченото съдържание, свързано с войната „Хамас“ – Израел доставчикът отделя с шапка „ТЕРОРЪТ В ИЗРАЕЛ“, като източниците, на които се позовава медията при отразяването на конфликта са The Times of Israel и CNN, военния кореспондент Мирча Барбу с репортажи от горещата точка на конфликта и наши сънародници, живеещи в Израел. Излъчените репортажи от събитията в Близкия изток не съдържат шокиращи кадри от бойните действия и не акцентират върху жертвите на атаката.

При спазване на принципа на Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) за гарантиране на правото на информация, извършеното наблюдение констатира представяне на актуална и своевременна информация от страна на доставчика по темата във фокуса на мониторинга. При спазване на добрите журналистически практики при отразяване на войната в Близкия изток по програма NOVA NEWS не се констатира нарушение на ЗРТ.

Фокусираното тематично наблюдение обхваща следните предавания: “Крум Савов Live” и “Студио Хъ”. Доставчикът Статис АД не излъчва новинарски емисии.

„Крум Савов Live“

Първата информация по случая се появява на 09.10. в 18:59 ч. в предаването „Крум Савов Live“. При откриването водещият Крум Савов се обръща към зрителите със следните думи:

„Здравейте, дали това, което се случи в последните дни в Израел е техният 11 ти септември и атаката срещу кулите близнаци ? Петдесет години по-късно, за първи път в тази държава е обявено състояние на война, с ивицата Газа, Палестина, „Хамас“, от другата страна Хизбула. И както някои по-крайни анализатори тревожно бият камбаната, дали това не е началото на трета световна война, защото и онази в Украйна продължава. Нещата взаимосвързано логично изглежда да продължат в ескалация. Хипотетично си представете, казват че Иран стои зад атаката над Израел. Израел удря Иран. Там обаче Иран отговаря на атаката. Намесват се САЩ. Ако САЩ ударят Иран – намесва се Русия. Може изобщо това да стане един дългогодишен тлеещ и инициращ световна война център на събитията, ще говорим с двама интересни анализатори....“

Следва разговор в студиото с Милен Керемидчиев и Дахер Фарид Дахер. Основната теза в разговора са думите: *„В последните години, „Хамас“ се превърна в спасителен пояс за много палестинци, които видяха абсолютната безнадеждност на сегашната ситуация. Ислямистката „Хамас“ замени Ал Фатах на Ясер Арафат, която не беше ислямистка. Израел подцени „Хамас“, докато очакваше атака от Хизбула“*, както и провала на израелското разузнаване. Моменти от разговора са „покрити“ с кадри от Твитър на рухнали сгради и ракетни попадения.

На 10.10. първият гост в предаването „Крум Савов Live“ – Цветомир Маринов експерт по сигурност, защитава тезата, че цифровото разузнаване е подвело израелските служби за сигурност, а вторият гост – Асен Йорданов разкрива основата на конфликта Израел – Палестина.

На 11.10. в предаването „Крум Савов Live“ по темата за войната в Израел гостуват полк. Диман Георгиев и оръжейният експерт Тодор Ангелов. Ангелов твърди, че : *„Този конфликт е свързан с войната в Украйна и това събитие е провокирано от Иран и Русия. И „Хамас“ и Израел са терористични организации и трябва да бъдат изхвърлени от всички международни споразумения“*. Гостите в студиото защитават противоположни позиции и се стига до размяна на остри реплики, които водещия Савов, донякъде успява да омекоти.

На 12.10. в „Крум Савов Live“ гостува политическият анализатор Валентин Кардамски, който твърди, че: *„И САЩ, и Израел, и Иран и Русия имат полза от този конфликт“*

На 16.10. в „Крум Савов Live“ по темата за войната говори Мириам Енгел – хореограф. Предаването започва с обзор на събитията от Диялна Теохарова- журналист от Свободна Европа и продължава с разказа на Енгел за събитията в Израел.

На 17.10. в „Крум Савов Live“ адвокат Михаил Коен обяснява неговата гледна точка, защо Европа и България не могат да се ориентират, кой е жертвата и кой е агресора в този конфликт. В 19.23 ч. за втори път по темата в студиото гостува оръжейният експерт Тодор Ангелов, който отново твърди, че Израел е фашистка държава и че Израел извършва военни престъпления. Водещият Савов провокира госта да даден разумни аргументи в подкрепа на твърдението си, защото не е убеден в думите на събеседника.

На 18.10 в „Крум Савов Live“ историкът Тодор Чобанов защитава тезата, че „Хамас“ взривява мирния процес за десетилетия напред, а украинската бежанка Виктория Друженко разказва за живота в Израел от първо лице .

„Студио Хъ“

В предаването „Студио Хъ“ на 10.10. гостът – Мохд Абуаси – международен анализатор, защитава палестинската позиция с думите : *„Израел превърна 300 км. в концлагер. 70% от хората в*

Газа са бежанци. Този конфликт продължава 80 г. защото Израел не спазва никакви споразумения и няма да спре, докато Израел не избие 3000 души„.

В 20:00 ч. на 16.10. гост в „Студио Хъ“ е Димитър Гърдев – експерт, който се опитва да отговори на въпроса: „Има ли изход за мирните жители на ивицата Газа? „.

ИЗВОДИ:

Извършеният мониторинг констатира, че акцент в наблюдаваните предавания е преди всичко анализа на събитието и последствията от него, а не толкова на неговата информационна същност. Изразените позиции са на експерти, журналисти и жертва на атаката.

Доставчикът не излъчва кадри на пострадали от атаката, с което доказва, че не се търси сензационност в разработването на темата. Всички излъчени видеоматериали са от Туитър и Свободна Европа.

Неколкократно водещият Крум Савов повтаря, че няма да бъдат излъчвани сензационни кадри, които лично той е видял в социалните мрежи.

Не е констатирано нарушение на Закона за радиото и телевизията.

ВОЕНЕН ТЕЛЕВИЗИОНЕН КАНАЛ (ВТК)

Фокусираното тематично наблюдение обхваща новините и актуално публицистичните предавания в телевизионната програма ВОЕНЕН ТЕЛЕВИЗИОНЕН КАНАЛ (ВТК) във времевите интервали 13:00 - 20:00 ч. По темата „Войната „Хамас“ - Израел“ са наблюдавани фокусирано новинарските емисии и актуално-публицистичните предавания „Пресечна точка“ и „Социални профили“:

НОВИНИ

Първото съобщение за нападението на „Хамас“ е в новините в 13:00 ч. на 9 октомври. Водещата новина е за правителствения самолет Еърбъс 319, превозил втора група български граждани от Израел, който е кацнал в 3:40 ч. през нощта на летище София. Първата група е пристигнала със същия самолет с полет в късния следобед в неделя. Самолетът е успял да изведе от Тел Авив десетки наши сънародници. България е първата държава, която организира мисия за извеждане на хора от Израел след началото на ескалацията на напрежението в събота. Министърът на транспорта Георги Гвоздейков съобщава, че евакуациите ще продължат докато има желаещи да бъдат изведени от Израел български граждани. Според него, има изявено желание от други страни на ЕС България да превози техни граждани и при възможност и това ще бъде направено, става ясно още от думите на министъра в излъчената емисия. В същото време ситуацията в Израел остава критична, след като страната е била нападната изненадващо от ислямисткото движение „Хамас“. Два дни след атаката израелската армия продължава с опитите да елиминира палестинските бойци, нахлули от ивицата Газа на територията на страната. Излъчен е репортаж от международния видеообмен с надпис на крол: „Израелската армия подложи на масиран обстрел бази на „Хамас“ в ивицата Газа“. Цитирани са различни източници на информация. Израелското командване сравнява атаките на „Хамас“ с терористичните атаки срещу САЩ през 2001 година. Според говорителя на израелската армия майор Нияр Динар, цитиран от Би Би Си, това е техният 11 септември. По данни на ООН повече от 123 хиляди палестинци са били принудени да напуснат домовете си. Експерти се опасяват, че поредната израелско-палестинска война има потенциала на прерасне в регионална след като другото ислямистко движение Хизбула в Ливан заявява, че следи ситуацията отблизо. Междувременно, Съветът за сигурност на ООН се е събрал на извънредна среща в Ню Йорк за да обсъди напрежението в Близкия изток, но независимо, че повече от страните членки са осъдили нападението на ислямистката групировка „Хамас“ срещу Израел, те не са успели да приемат съвместна декларация за това, става ясно още в излъчения репортаж, в който се цитират световните медии. Във вечерната емисия „Новини“ в 18:30 ч. се допълва, че като ответна мярка на нападението на „Хамас“, Израел е наложил пълна блокада на ивицата Газа.

В новините на 10 октомври в 13 ч. водеща е новината за прибирането на втора група българи с правителствения самолет. В емисията в 18:30 ч. става ясно, че Израел си е върнал контрола върху

границата с ивицата Газа и е цитиран премиерът Николай Денков, който заявява че имаме готовност за евакуирането на още българи и прогнозира, че ако конфликтът между Израел и „Хамас“ се задълбочи, това може да повлияе на цените, както и на инфлацията у нас. Според представител на „Хамас“, Иран и Хизбула нямат роля в нахлуването в Израел, става ясно още от новините. От нашето министерство на външните работи напомнят, че е необходимо българските граждани стриктно да се придържат към инструкциите на израелските власти.

В новините на 11.10. се съобщава, че конфликтът между Израел и „Хамас“ е пред нова ескалация - израелската армия се готви за мащабна сухопътна офанзива в Газа в отговор на терористичните нападения, извършени от „Хамас“ през почивните дни. В същото време продължава да расте броят на загиналите и от двете страни като до този момент жертвите от израелска страна достигат 1200 души, а от палестинска – най-малко 950, става ясно още в емисията. Излъчен е и репортаж за свиканата от президента Румен Радев консултативна среща за рисковете пред националната сигурност, на която се обсъждат заплахите за страната ни в контекста на военните конфликти.

Акцент в новинарската емисия на следващия ден е ултиматумът на Израел към „Хамас“. Енергийният министър на страната Израел Кац заявява, че докато ислямистите не освободят заложените няма да бъде възстановено доставянето на храни, вода, електричество и горива за ивицата Газа. Според последните данни на израелските власти в плен на „Хамас“ са най-малко 150 души. В същото време ООН предупреждава, че заради израелска блокада палестинският анклав е изправен пред хуманитарна катастрофа. В емисията е цитиран премиерът Денков, който пояснява, че няма непосредствена заплаха за България заради конфликта в Близкия изток, но страната ни трябва да се подготви за нова бежанска вълна.

В новините на 13 октомври водеща е новината за наредената от Израел евакуация на над 1 милион души от ивицата Газа. **Цитирано е и съобщението на българската прокуратура, че ще прилага безкомпромисно закона при всеки опит за радикални действия и призови за насилие. Обвинението е против провеждането на шествия и митинги в защита на „Хамас“ и предупреждава, че ще се търси наказателна отговорност от всеки, който използва езика на омразата.**

В централната новина на 16 октомври основна е новината за тежката хуманитарна ситуация в Газа като се търсят варианти за изход от окупираните територии. Границата между Египет и ивицата остава затворена, въпреки спекулациите, че ще бъде отворена за чуждестранни граждани. По-рано световните медии, позовавайки се на източници от Кайро, говорят за временно примирие в източната част на Газа, става ясно още в емисията. Информацията за това обаче бързо е отречена и от военното и от политическото ръководство на Израел. Говорител на „Хамас“ заявява, че няма потвърждение за подобна договорка.

В новините на 17 октомври темата продължава да бъде основна, макар и не водеща. Израелската обсада на ивицата Газа продължава, а анклавът е на ръба на хуманитарна катастрофа, се уточнява в новините, като се цитират световните медии. Тел Авив обаче очаква американския президент Джо Байдън за визита, на която се залага много за мира в региона. Иран на свой ред предупреждава Израел да очаква нова ударна вълна, ако не прекрати жестокостите си в Газа. Излъчват се кадри от международния видеообмен.

Войната между Израел и „Хамас“ отново става водеща при отразяването на събитията в новините от 18 октомври. Държавата е готова да реагира, ако получи сигнал за евакуация на българи от Израел, съобщава медията като цитира транспортния министър. Същевременно удар срещу болница в Газа е взел стотици жертви, в резултат на което обществено недоволство е заляло Близкия изток. На този фон американският президент Джо Байдън пристига в Тел Авив - излъчени са и кадри от летището с началото на посещението му.

Темата продължава да бъде водеща и в централните новини на 19 октомври. Според информация от пристанищните власти корабът „Рожен“ ще отплава от израелското пристанище „Аждот“ на 21 или 22 октомври, заявява изпълнителният директор на параходство „Български морски флот“ капитан Александър Калчев, на когото телевизията се позовава. Междувременно става ясно, се посочва още в емисията, че Египет ще пусне през граничния пункт „Рафах“ хуманитарна помощ за Газа, а Тел Авив също е одобрил осъществяването на ограничени доставки, заявява американският

президент Джо Байдън след края на посещението си в Израел, когато медията цитира. В страната се провежда и следващата визита на високо равнище на британския премиер Риши Сунак, която да демонстрира солидарност и загриженост с цивилните в региона.

Темата за конфликта в Близкия изток продължава да присъства и в централните новини на 20 октомври. Газа в очакване на хуманитарна помощ и сухопътна израелска офанзива – така медията обобщава ситуацията с войната между Израел и „Хамас“. Подготвяната от Израел сухопътна офанзива срещу ислямистите от „Хамас“ може да започне във всеки един момент, коментират световни информационни агенции, на които медията се позовава. Сигнали за това идват от израелския министър на отбраната Йоав Галант, който при последната си инспекция на армейските подразделения, разположени по границата е казал на войниците, че много скоро ще получат заповеди „да видят Газа и отвътре“. На фона на продължаващата сухопътна операция израелската армия е заявила, че продължава с въздушните удари срещу бази на ислямистите от „Хамас“, които през изминалата нощ подложиха Израел на ракетен обстрел. В същото време опасността конфликтът да се разрасне остава голяма след съобщения за продължаващи сблъсъци между израелската армия и бойците на ислямисткото движение Хизбула по границата с Ливан. И докато Газа е в очакване на израелската военна операция десетки хиляди палестинци са в очакване в ивицата да пристигне жизнено важна хуманитарна помощ след като Израел е наложил пълна обсада и блокиране доставките на вода, храна и електричество. През деня редица организации, след които и ООН отново призовават Израел да позволи на помощта да достигне до нуждаещите се като предупреждават, че Газа е изправена пред хуманитарна катастрофа. Единствената надежда за десетки хиляди палестинци е граничният пункт „Рафах“, на границата между Газа и Египет, който Израел се е съгласил да отвори след посредничество на американския президент Джо Байдън, допълва се още в новинарската емисия. Излъчени са кадри от международния видеообмен.

В емисиите се представя информация за: първоначалната изненадваща атака на „Хамас“ и българската реакция, действията на официалните ни власти за извеждане от зоната на конфликта на групи български граждани и тяхното посрещане на летището в столицата, развитието на военните действия, изявленията на израелския премиер Бениамин Натанягу и започването на сухопътна операция срещу „Хамас“, въздушния удар в болницата в Газа, очакваната хуманитарна помощ в анклава, посещенията на политици в Близкия изток. Използваните кадри са преди всичко от международния обмен, както и кадри на световни медии и агенции. Събитията са отразени чрез представяне на позициите на Израел, на „Хамас“ и на мирното палестинско население в ивицата Газа.

„ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“

Темата е във фокуса и на предаването за геополитика, отбрана и сигурност „Пресечна точка“ с водещ Евгени Кръстев още в първите дни на наблюдението - 9 октомври от 19:15 ч. Акцент на предаването е нападението на „Хамас“ срещу Израел от ивицата Газа в резултат на което жертвите и ранените вече са много голям брой, който продължава да нараства. За коментар в студиото е поканен политолога Мартин Табаков, който прави анализ на изненадващия момент на акцията на „Хамас“, неподготвеността на Израел, ситуацията в ивицата Газа, както и ретроспективно на цялостния конфликт в Близкия изток. Поради изненадващия момент на тази акция на „Хамас“ Израел като че ли е бил хванат неподготвен и са били необходими часове, докато се стигне до организирана реакция от израелските въоръжени сили. Според Табаков обаче, подобна дързост е била съгласувана със стандартните партньори на тази терористична организация – преди всичко Иран. Организации като „Хамас“ винаги печелят, когато има някакъв цикъл на насилие, защото това допълнително усилва техните позиции, тъй като една немалка част от самото население там иска този анклав да бъде „разтворен“ в рамките на Израел, така че тези хора да могат да напускат спокойно ивицата Газа за да си намерят работа и да отидат и да работят. И когато „Хамас“ усеща срещу себе си съпротива в рамките на въпросния анклав той знае, че при инициране на форма на насилие това сплотява палестинците срещу Израел и втората ѝ цел е да компрометира окончателно „Фатах“, които са позиционирани на Западния бряг, уточнява още събеседникът. При евентуална сухопътна операция на Израел в ивицата Газа това ще повлияе по няколко начина: конфликтът ще стане още по-кървав, защото това ще означава партизански тип битка

от улица на улица и то с много жертви от местното палестинско население; ще се инициира допълнителна подкрепа за „Хамас“ от организации като Хизбула и страни като Иран и всичко това предполага увеличаване на обема на израелските сили спрямо ивицата Газа. Според Табаков, в резултат на възобновения конфликт от страна на „Хамас“, терористичната организация се надява да се стигне до усложняване на преговорите между Израел и Саудитска Арабия. В рамките на предаването диалогът между водещия и неговия събеседник се води изцяло в студиото като не са използвани кадри на бойните действия от световните медии и агенции.

Войната между Израел и „Хамас“ е акцент и в следващото предаване „Пресечна точка“ на 13 октомври. За събеседник по темата в студиото е поканен международния анализатор Цветан Кръстев. В началото на предаването се пояснява, че Бениамин Нетаняху вече оглавява консенсусно национално правителство, което е изцяло ориентирано към справяне с „Хамас“ и изкореняване на тероризма от ивицата Газа. Потенциални заплахи към територията на Израел могат да възникнат от Западния бряг на река Йордан и от Ливан, където е базирана групировката Хизбула. Според госта в студиото голяма част от цивилното население в Газа много лесно би се радикализирило, тъй като в момента там се забелязват и нарастване на антиизраелските настроения поради мощната бомбена атака с над 6 хиляди бомби срещу терористите и големите разрушения и изцяло заличени сгради.

Поредното издание на предаването „Пресечна точка“ на 16 октомври от 19:15 ч. е посветено на отношението на Турция към войната на „Хамас“ срещу Израел. Гост в студиото е журналиста от Обзорнюз. Бг Мехмед Юмер, който подробно анализира всички аспекти на въпроса иска ли Турция независима палестинска държава. Отношението на Анкара през годините се ръководи както от външно-политически фактори така и от вътрешните социално-политически настроения в страната. След обявяването на независимостта на Израел Турция не е толкова благосклонна да гласува в ООН, но когато планът „Маршал“ и доктрината „Труман“ влизат в действие и когато страната иска да стане член на НАТО тя застава на страната на своите западни съюзници и започва да подкрепя израелската независимост. През годините обаче вътрешно-политическите настроения дават превес в полза на палестинската кауза, обобщава Юмер.

Предаването „Пресечна точка“ във всичките си издания за периода на наблюдението има силно изразен аналитичен характер. Коментаторите са утвърдени политолози и журналисти, представят не само поглед върху сегашния военен конфликт, но и неговото възникване преди години, както и периодичното му възобновяване. Анализират се както българската позиция относно войната между Израел и „Хамас“, така и международната реакция, статута на мирното население в ивицата Газа.

„СОЦИАЛНИ ПРОФИЛИ“

В предаването „Социални профили“ с водещ Евгени Мандаджиев на 12 октомври от 19:15 ч. се разискват паралелно двата мащабни конфликта – войната в Украйна и войната в Близкия изток – и двата започнали изненадващо и двата без ясен хоризонт за траен мир. Може ли да се направи паралел между тях и ако е възможно какви са приликите и какви са разликите. Отговори на тези въпроси от тази различна гледна точка водещият търси с помощта на своя гост в студиото военния експерт и преподавател във Военната академия „Г.С. Раковски“ Ивайло Иванов. Според него и при двата конфликта - **както Русия във войната в Украйна, така и „Хамас“ при нападението си срещу Израел използват абсолютно брутално и безцеремонно сила към цивилни граждани, които нямат никакво отношение към конфликта.** Това което отличава двете ситуации, е че във войната в Украйна този който осъществява тази брутална сила срещу гражданското население е една суверенна държава като Русия, докато в другия конфликт става дума за една паравоенна групировка. През втората част на предаването гост в студиото с разказ от първо лице е пастор Иван Хазърбасанов, който в деня на нападението на „Хамас“ срещу Израел се намира в Йерусалим, заедно с група български поклонници. Българите успяват да се приберат у нас с хуманитарен полет, организиран от държавата, се пояснява още в предаването.

В предаването „Социални профили“ на 19 октомври темата за войната отново присъства, макар и с малко по-различен ракурс, а именно: *“Има ли риск от терористични актове в Европа в контекста на събитията в Близкия изток? И настъпва ли вече радикализация след началото на войната Израел – „Хамас“ и удара срещу болница в Газа от преди два дни ? Дали не се връщат събитията от*

времето на мащабния тероризъм на Ислямска държава ?“. Гост по темата в предаването е полковник Петър Маринов, ръководител на Центъра за изследване на екстремизма и тероризма“ във Военната академия. Според него терористичната дейност или дейността на терористични организации никога не е преставала и това че нашият фокус е бил насочен към войната в Украйна, Ковид-а и т.н. само е дало възможност на тези структури да направят една скрита подготовка и по някакъв начин да засилят и усъвършенстват своята медийна кампания. Безизходицата, в която се намират хората в ивицата Газа, съчетана с пропагандата и манипулацията, която се извършва към тях и от „Хамас“ и по радикална ислямска линия са факторите, определящи събитията, пояснява още Маринов.

В изданията на предаването „Социални профили“ освен анализ на войната между Израел и „Хамас“ от военни експерти и преподаватели във Военната академия, представя и гледната точка на очевидец, присъствал в Израел по време на първоначалната атака на „Хамас“. В коментарите някои от събеседниците представят и един различен поглед към конфликта от гледна точка на международния тероризъм и рисковете в тази посока.

ИЗВОДИ:

Извършеният мониторинг констатира, че в новинарските емисии темата е отразена подробно като се представени гледните точки на Израел – властите, армията, гражданите и на „Хамас“ - като терористична групировка и политическа организация, която почти изцяло представлява и палестинската кауза. Цитираните източници на информация са преди всичко представители на двете воюващи страни, съобщения за международната реакция относно войната на информационните агенции и световните медии, както и българската позиция, изразена от нашите официални власти. Излъчените кадри са основно от телевизионния видеообмен и от български събития, свързани с темата, у нас. За периода на наблюдението са използвани кадри от международния тв обмен, както и на световни медии и агенции.

В актуално-публицистичните предавания конфликтът е представен и разработен подробно и аналитично като обикновено в студиото присъстват събеседници със завидна професионална експертиза – преподаватели във Военната академия „Г.С. Раковски“, политолози, анализатори, военни специалисти. Това от своя страна предполага задълбочен преглед не само на конкретната военна ситуация сега, но и поставянето и в исторически контекст назад във времето от началото на конфликта в Близкия изток. Гостуващите като събеседници в отделните предавания анализатори, въпреки подкрепата за „Хамас“ от страна на местното население, правят разлика между терористичната организация и палестинците на територията на анклава.

Не е установена реч на омразата. При представянето на темата, както в новините, така и в актуално-публицистичните предавания са спазени са професионалните стандарти.

Не е констатирано нарушение на Закона за радиото и телевизията.

СКАТ

НОВИНИ

На 07.10. темата е обект на първоначално информационно отразяване в репортажа „Хамас“ удари Израел. Нетаняху: „Във война сме“ – съобщава се за обявено военно положение от министър-председателя Бенямин Нетаняху в следствие на множество убити и ранени израелски военни и цивилни граждани при серията изненадващи удари на палестинската терористична група „Хамас“ срещу израелската армия. На следващия ден от новините става ясно, че правителственият самолет успешно е превозил българи от Израел.

На 09.10. в новините съдържат кадри и информация в развитие за ситуацията на границата между Израел и Ивицата Газа, убити над 700 души при атаките на палестинците и поне 413 жители на Газа при ответните израелски въздушни удари. „Уолстрийт Джърнъл“ твърди, че нападенията на „Хамас“ срещу Израел са били планирани седмици по-рано с помощта на ирански служители по сигурността. Изявление прави израелският министър на отбраната Галан за налагане на пълна блокада на анклава, включваща и забрана за внасяне на храни и горива в Газа.

В репортажите по темата в централната емисия новини на 10.10. се посочва, че според акад. Денков - министър-председател на Република България (РБ), конфликтът в Израел е свързан с този в Украйна и ако военните действия в Израел ескалират, България я чака тежка зима.

В централната емисия новините на 11.10. се съобщава, че „Китайски телефони попречили на Израел да разузнава „Хамас“, а в репортажа *„Броят на жертвите от войната в ивицата Газа достигна 1200“* данни на Министерството на здравеопазването на Газа - за броя на загиналите и ранените, и за обещаната на Бенямин Нетаняху подкрепа от президента на САЩ Байдън.

В новините на 13.10. присъстват информация, че Израел е поискал 1 милион палестинци да напуснат Газа - за това Израел е уведомил ООН. Излъчена е и информация във връзка със забрана за провеждане на демонстрации в Берлин, Париж и Лондон, заради опасения от нарушаване на общественения ред и сигурност – под заглавие *„Европейски градове забраняват демонстрации в подкрепа на Палестина“*.

„Още 96 българи се върнаха с полет от Израел“ е водеща новина в централната емисия на 14.11., в която присъства и репортажът *„Демонстрации в арабския свят в подкрепа на Палестина“* - с кадри и информация с източник телевизия „АЛ ДЖАЗИРА“ за многохилядни демонстрации в целия арабски и мюсюлмански свят.

В централната емисия новини 16.10. присъства информация на „РОЙТЕРС“, че екипи от израелски военни и съдебно-медицински експерти са открили доказателства за жестокостите, извършени от „Хамас“, и за решението за увеличаване помощта за Ивицата Газа след разговор на председателя на ЕК Урсула фон дер Лайен с генералния секретар на ООН Антонио Гутериш - в репортажа *„ПОЛИТИКО“*: ЕК увеличава тройно финансовата подкрепа за ивицата Газа“.

На 17.11. в новините - изявлението „Може да атакуваме Израел“ на иранския външен министър Хосейн Амир Абдолахиан пред РОЙТЕРС по време на пресконференция с временния външен министър на Ливан. Излъчен е и репортаж под надслов *„Съветът за сигурност на ООН отхвърли резолюцията на Русия за спиране на огъня в Израел“* - с кадри и информация от заседанието, на което САЩ и Великобритания са гласували против.

В емисията на 19.11. присъства новина с кадри от атаката на болницата в Газа и информация от „Си Ен Ен Тюрк“ за указ на президента Ердоган за обявяване на 3-дневен траур в памет на гражданите жертва на израелските нападения, репортаж за протести в много градове в Турция, и материал *„Байдън обмисля да внесе още утре в Конгреса искане за предоставяне на допълнителна помощ за Украйна и за Израел“* - с информация от добре осведомен източник пред информационна агенция „РОЙТЕРС“ за очаквано искане от Байдън за помощ за Украйна и Израел.

В централната емисия новини на 18.11. присъства *„Делегация на Шолц лежа на пистата в Тел Авив“* - с кадри и информация за преживени от журналистите и политиците от светата на Шолц нервни мигове, заради задействане на т.н. „Железен купол“ на ПВО на Израел, *„Руски изстребител с ракети „Кинжал“ започнаха да патрулират над Черно море“* – за спешната среща в Китай на Путин със Си Дзинпин, на която е обсъждано евентуалното разрастване на конфликта в Израел и Палестина, както и сред мюсюлманите в Близкия Изток. Разпространен е и репортаж *„Президентът на САЩ Джо Байдън пристигна в Израел“* - за очакваната пълна подкрепа на САЩ към израелците.

В централната емисия новини на 20.11. присъства новината *„Откриха живи трите българчета в Ивицата Газа“* - информацията е съобщена пред столична медия от техен близък. Репортаж в развитие *„Байдън поиска от Сената 100 милиарда за Украйна и Израел“* - с източник вестника на българите в САЩ „БГ войс“. *„Генералният секретар на ООН пристигна на границата между Газа и Египет“* – за призива на генералния секретар на ООН АНТОНИУ ГУТЕРИШ от КПП „Рафах“, да се спре огънят между страните докато не се разреши хуманитарния въпрос, след който призив Египет е отворил границата и 20 камиона с продукти са преминали в Газа.

„ПОЛИТИКАТА НА ПРИЦЕЛ“

На 08.10. в „ПОЛИТИКАТА НА ПРИЦЕЛ“ с водещ Венцислав Тоцев, Николай Панков - експерт по исляма, водещ на предаване „Разбулване“, коментира войната започната от „Хамас“ срещу Израел. Той посочва, че конфликтът е дирижиран от Москва, че с него в Близкия Изток, *„където знаем, че мирът е*

крехък“ се отваря нов ожесточен фронт. Водещият и гостът за единодушни, че това „е най-важното събитие към днешна дата“.

В хода на интервюто в „ПОЛИТИКАТА НА ПРИЦЕЛ“ на 15.11. под надслов „Разширяване на конфликта, а мирът е далеч“ Георги Драганов от сайта „Война и мир“ прави ретроспекция на хилядолетната история на конфликта от времето на дванадесетте еврейски племена до днес. Посочва, че в този конфликт днес умират цивилни, защото и двете страни не са готови на мир дългосрочно, и изтъква, че случилото се във войната на „Хамас“ срещу Израел е доказателство за това как „една много по-евтина армия, много по-зле въоръжена, изведнъж може да се противопостави на по-голяма и по-добре тренирана.“ Драганов не очаква конфликтът да ескалира, а България, която има много дълбоки връзки и с Израел и с Палестина, трябва да продължи да води балансирана външна политика. „Очакваме ръст на цената на петрола, ръст на бежанци от Близкия Изток и абсолютно всички очакваме да има нови нападения от страна на ислямисти в Европа и САЩ.“, завършва интервюто си Драганов.

„ДИСКУСИОННО СТУДИО“

В интервюто за „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ проф. Владимир Чуков – арабист и специалист по проблемите на Близкия Изток, (на фона на видеопокритие от международния обмен с кадри с общи планове на оградата между Израел и Ивицата Газа, бойци на „Хамас“, булдозери, разрушени сгради, министър-председателя на Израел Нетаняху, бягащи хора, танкове и въоръжени израелски войници, плачещи хора, руини и сриващи се сгради), коментира предисторията на конфликта от създаването на „Хамас“ до „касапницата“ на 07.11., причините, поради които Израел не са могли да предотвратят нахлуването (защото МОСАД е бил насочил своите сили навън и е подценил опасността от Газа), ролята на САЩ, Русия, Китай и големите играчи в региона. Професорът не се ангажира с прогноза какво ще се случи и къде ще спре Израел в ответния си удар, защото ситуацията е непредвидима.

В онлайн интервю в „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ Димитър Къцарков – хебраист, коментира, че без логистичната подкрепа на Иран и Москва „Хамас“ не е в състояние сам да организира подобна мащабна операция, че Иран е държава – член на ООН, която открито е заявила, че унищожението на Израел е в нейния дългосрочен стратегически интерес, че Русия очаква вниманието на Запада да се премести от Украйна към Израел, но той не мисли, че войната в Украйна може да остане на заден план за САЩ. Експертът е съгласен с тезата на проф. Чуков, че основните причини за ескалацията на конфликта са икономически. По повод реакцията на Израел и страните от региона, експертът подчертава, че е важно да се наблюдава поведението на Саудитска Арабия, извършила през последната година поврат в своята външна политика. Той не иска да бъде лош пророк, но счита, че изходът от този капан ще бъде „много много кървав“, тъй като „Хамас“ погизвайки Женевската конвенция използват цивилни и невинни палестинци като жив щит.

„ВАГНЕР“ са обучавали „Хамас“?“ е водещата тема в интервюто в „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ (11.10.) с Христо Тутунаров - д-р по национална сигурност. Експертът коментира, че информацията е от украинската страна, която има интерес да скара Русия с всички възможни държави, но потвърждение от друго място няма. Той посочва, че „Иран е основният гръб във финансово, военно, военно-техническо естество на „Хамас“, което е закономерно, защото това е една верско-етническа война...“

В „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ (12.10.) - „Терорът на „Хамас“ и реакциите на т.нар. „цивилизован свят“ е водеща тема в интервюто с журналиста Даниела Горчева, която на фона на кадри от протест на студенти от ХАРВАРД в подкрепа на Палестина е категорична, че без значение какви са целите на тероризма (както твърдят от „Хамас“, че се борят за своето Отечество, че това е национално освободителна борба, тероризмът дали е държавен тероризъм, какъвто беше тероризма на Русия срещу Чечения, дали е на религиозна основа, на атеистична основа и т.н.), тероризмът е „абсолютно отвратително и недопустимо явление“. Горчева не е видяла кадрите в подкрепа на „Хамас“, но предполага, че вероятно става въпрос за демонстрации в подкрепа на палестинците, които в момента са жертва и на „Хамас“ и на атаките на Израел срещу „Хамас“.

В „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ (13.10.) с гост Михаил Кръстев - икономически анализатор, на въпрос на водещия дали е възможно войната между „Хамас“ и Израел да доведе до повече приходи в бюджета на Асен Василев, експертът заявява, че това не е възможно, но се надява конфликтът да не ескалира.

В „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ на 16.11. на фона на кадри от бомбардировка в северната част на Газа, палестински бойци, бойци от ВС на Израел, горящи сгради, линейки, кадри от рекламно филмче как палестински бойци режат водопроводи, изградени с пари на Европейския съюз, от които правят ракети, Мартин Табаков - д-р по политически науки, коментира навлизането на малки израелски сухопътни сили в Газа - с цел унищожаване на конкретни позиции на „Хамас“ и трупане на разузнавателна информация, прелюдия към голямата офанзива. Определя като грешка на израелското разузнаване дислоцирането на внушителната част от израелските отбранителни сили и полиция в посока Западен бряг, а не границата с Ивицата Газа. Убеден е, че колкото по-продължителен е конфликтът, международният натиск спрямо правителството Нетаняху ще нараства.

Ген. о.з. Съби Събев, коментирайки тактическите и военно-технически аспекти на конфликта, посочва, че в случая „Хамас“ е осъществил изненадващо нападение в терористичен стил в условията на силно притъпена бдителност от страна на израелските ВС и чрез нанасянето на удари с дронове и ракети по предварително идентифицирани комуникационните възли е лишил предните сили от възможност да предупредят какво се случва, че Израел в момента провежда разузнаване с бой на територията на Газа, при което в резултат на израелските въздушни удари са ликвидирани лидери на военното крило на „Хамас“ и унищожени комуникационни центрове. Той не очаква Израел, който понесе тежък и болезнен удар, бързо да се втурне в Газа, защото Израел в момента оборудва танковете си със специални мрежи против удари с дронове, ползвайки опита от войната в Украйна, а за това е необходимо време. Счита, че една от целите на „Хамас“ е да има повече жертви, за да може Израел да се представи в неблагоприятна светлина, но не очаква конфликтът да ескалира, защото САЩ са предупредили, а и Израел притежава достатъчно сили да се справи с „Хамас“, „ХИЗБУЛА“ и Иран.

В „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ журналистът Владислав Апостолов, посочва, че истината е първата жертва на войната, но е тревожно колко скоростно и безкритично западни мейнстрийм медии, включително и флагманът „Ню Йорк Таймс“, са цитирали официалната позиция на „Хамас“, която де факто контролира министерството на здравеопазването в Газа. Апостолов изтъква, че въпреки кадрите с клане над цивилни, които самите терористи от „Хамас“ пускат, 34 студентски организации в „Харвард“ излизат с отвореното писмо, в което цялата вина за насилието се хвърля единствено и само на Израел, а липсата на незабавна официална реакция от ръководството на университета „Харвард“ определя като неприемлива.

„РАЗБУЛВАНЕ“

В „РАЗБУЛВАНЕ“ с водещ Николай Панков и гост в студиото Давид Леви, водещият и гостът са единодушни, че това е голяма война на цивилизацията срещу зверството, маскирано като „религиозна правда“. Леви коментира, че няма нищо лошо в стремежа на един народ към независимост и самоопределение, но в случая става въпрос за религиозен фанатизъм с прилепен изкуствено етикет на палестинска кауза, и че основният враг на тази палестинска кауза е омразата на терористичните организации от рода на „Хамас“ към Израел - пречка за разпространението на исляма. И двамата са убедени, че кукловодите на „Хамас“ са в Москва и Техеран. Леви подчертава, че винаги е бил за палестинска държава, но не ислямистка, а демократична. Категоричен е, че реакцията на Израел трябва да бъде достатъчно красноречива и силна, за да не се случат същите събития и в Брюксел, и в Париж и в София. По повод отказа на Израел на предложената от Ердоган дипломатия за размяна на заложниците, водещият и гостът са на мнение, че Израел с право е отказал, защото няма как да се водят преговори и дипломатия с терористични организации.

„КРАЙ БОСФОРА“

В коментар на тема „Турция стои в дъното на конфликта между „Хамас“ и Израел!“ водещият на седмичното експертно-политическо предаване „КРАЙ БОСФОРА“ Любомир Желев припомня пряката

роля на Турция в създаването и разпалването на конфликта, коментира че както преди 13 години, така и сега Ердоган и неговите външни министри Мевлют Чавушоглу – тогава, и Хакан Фидан – сега, на всички обществени прояви и публични пресконференции са излизали, излизат и сега с упреци срещу Израел, и, че конфликтът ще се отразява върху начина на представяне на все още тлеещи конфликти между Армения и Азербайджан, Нагорни Карабах, въпросът за Северен Кипър и Република Кипър, и „ще предизвика верижна реакции и в други конфликтни точки“.

ИЗВОДИ:

Войната на „Хамас“ срещу Израел е обект на отразяване в репортажи в централните „НОВИНИ“, интервюта в „ПОЛИТИКАТА НА ПРИЦЕЛ“ и „ДИСКУСИОННО СТУДИО“, коментар на водещия и интервю в „РАЗБУЛВАНЕ“, и под формата на коментар на водещия в „КРАЙ БОСФОРА“ - поднесена информативно и експертно неутрално, със съпричастност към жертвите в Израел и Ивицата Газа, без търсене на сензационност и без кадри, носещи риск за развитието на децата.

Не е осъществено излъчване на живо от пратеници на медията от региона на конфликта. В програмата присъстват актуални кадри и информация от международния видеообмен с изявления на ръководители на държави и организации, висши дипломати и военни пред средствата за масова информация. Институционална информация за действията на МВНР на РБ се предоставя в репортажа „Още 96 българи се върнаха с полет от Израел“ - водеща новина в централната емисия на 14.11., с фокус думите на вицепремиера и министър на външните работи Мария Габриел „България беше първата държава, която спомогна нуждаещите се от помощ българи да се приберат. Водим се от две неща - грижата за сънародниците си и координирани действия“.

Водещите съблюдават журналистическите стандарти и не допускат пропаганда, призови за насилие, реч на омразата и дискриминация в предаванията. Нарушения на Закона за радиото и телевизията не са констатирани.

АЛФА ТВ/ALFA TV

Фокусираното наблюдение за отразяване на войната „Хамас“ – Израел в програмата АЛФА ТВ/ALFA TV обхваща предаването „Добро утро, българи!“ и „Волен коментар“ (половинчасовото ново публицистично предаване, което се излъчва всеки делничен ден от 19,30 – 20,00 ч. с повторение на следващия ден в 8,00 ч.).

Темата се коментира широко от водещите на сутрешния блок, от програмния директор на **АЛФА ТВ – Пламен Паскалев, от Волен Сидеров и от гост в сутрешния блок - председателя на Народна партия "Истината и само истината" Венцислав Ангелов. От момента на избухването на конфликта темата присъства редовно в редакционното съдържание. Тъй като нападението на „Хамас“ и развитието на конфликта се случва по време на предизборната кампания за местни избори 2023 в България, в безплатното агитационно съдържание темата присъства кратко и в две интервюта с кандидати за местните избори. Често се критикува начинът на отразяването му от други медии.**

СУТРЕШНИЯТ БЛОК „ДОБРО УТРО, БЪЛГАРИ!“

се излъчва всеки делничен ден във времевия диапазон 8,30 -11,00 часа, като в някои дни предаването е с различен начален час, с повторение в късния следобед. Предаването е актуално-публицистично, налага патриотичен към националистически наратив и заявява себе си като контрапункт на редакционните политики на „мейнстрийм“ медиите, които биват наричани „соросоидни“, „американски“ медии в България. „Добро утро, българи!“ е построено в няколко части, като темата Израел-“Хамас“ се коментира главно в първата му част. Останалите му части са предоставени за предизборно съдържание. Водещият Кристиян Димитров традиционно въвежда главната тема за деня и следва разговор в свободен стил без строг сценарий между него и другия водещ **Анелия Дулева. Наблюдаваната тема се появява за първи път и става водеща от 9.10.2023 г. /понеделник/, тъй като в събота 7.10., /когато се случва атаката на „Хамас“ в израелска територия/, и в неделя 8.10. АЛФА ТВ/ALFA TV не излъчва актуално-публицистични предавания.**

Темата за конфликта Израел-“Хамас“ остава водеща почти през целия наблюдаван период в предаването. Отражава се последователно като прокарва редакционна пропалестинска политика, с претенция предаването и като цяло АЛФА ТВ/ ALFA TV да отразяват независима гледна точка, различна от *„зле направената пропаганда“* по големите телевизии. Традиционно негативно е отношението към другите медии, особено към трите големи програми - БНТ1, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, и към журналисти и водещи на предавания като към говорители на прозападния политически разказ, подкрепящ наричаната от АЛФА ТВ/ ALFA TV *„неолиберална диктатура“*.

В предаването под формата на доминиран от Кристиан Димитров диалог между водещите се прави синтезирана историческа хронология и се припомнят исторически причини за конфликта. Настоява се, че войната е Палестина -Израел, а не „Хамас“-Израел, обяснявайки, че териториите съгласно резолюции на ООН са предназначени за палестинска държава и народът на Палестина от години се бори за своята свобода и своята законна държава. Прокарва се позицията, че това е духовна война, не толкова за територии, където се сблъскват две, ако не и три религии /включвайки и християнството/. Често наричат Газа най-големият открит концлагер в света. Неотразяваните широко в българското медийно пространство пропалестински протести в Европа също е коментиран акцент по темата, като се предрича, че конфликтът се пренася на европейска почва заради наличието на огромни мюсюлмански емигрантски маси и може да ескалира на религиозна основа /„С исляма шега не бива.“/ Водещите признават, че въпросът е дълбок, сложен и хилядолетен. През библейски текстове те отчитат, че евреите претендират за древното право върху тези земи, но го правят в разрез с международни решения и посягат на ислямски светини като джамията "Ал Акса". Осъждат двойните стандарти на цивилизования Запад, обобщен като *„либералните институции, отворените общества и хелзинкските комитети“*, който определя атаките на израелската армия срещу цивилни като защитна операция. Последователно в предаването се коментира всяка гореща новина за развитието на конфликта – от самото нападение на „Хамас“ на 07.10., през готвения страховит отговор на Израел. Цитират позицията на Human Rights Watch, че Израел е използвал фосфорни бомби/бял фосфор/ при нападенията над цивилното население. Критикуват световното лицемерие, игнорирането на положението в Газа - блокада и избиване на населението, хуманитарна криза с липса на вода, храна, лекарства, ракетни удари по болници. Изразява се нескрито възмущение от *„цинизма на американската позиция в защита на Израел“*, като наричат Щатите *„същите кукловоди като в Украйна“*. Новината за изпращане на американски бойни кораби и самолетоносачи към Газа тълкуват като охраняване на геноцида, за да не се намесват останалите арабски държави. Информират за проведените на 16.10. телефонни разговори на руския президент Владимир Путин с израелския премиер Нетаняху, с президента на Египет, с иранските лидери, други лидери от региона - Ливан, Сирия, които целят мирно, дипломатическо разрешение на конфликта, усилие да бъде вдигната блокадата на ивицата и да влезе хуманитарна помощ. В изданията на *„Добро утро, българи!“* на 18.10. и 19.10. отново водеща тема е Израел-“Хамас“ с новината за удари по болница и училище в Газа и много загинали. Подчертават, че Израел не участва и не зачита международните конвенции, които забраняват нападения на цивилни обекти като болници и училища. Съобщава се за затворен ГКПП на границата с Египет, където са блокирани бягащите от войната и конвои с хуманитарна помощ. На 20.10.2023 г. в предаването иронично се коментира гневна реакция на Израел към ВВС заради *„неправилно отразяване“*. Водещият припомня за уволнени шестима журналисти от държавната телевизия ВВС, пряко финансирана от МИ 6 /британското разузнаване/, заради това, че те в социалните мрежи евентуално споделяли пропалестински позиции. На видеостената се излъчват кадри с придвижване на военна техника с неясна топология. Дълго и пространно се развива темата какво е тероризъм и как исторически биват възприемани дадени действия в зависимост от коя страна на конфликта се разглеждат – за едната страна е тероризъм, за другата - борба за свобода и независимост, давайки пример с революционната дейност на Христо Ботев.

Многократно е канен и прави своя анализ по темата програмният директор на АЛФА ТВ Мирослав Паскалев-Зорец. Неговата гледна точка е пропалестинска. Исторически тръгва от договора

Хаавара⁵ от 1933 г. , с който според него Третият райх е финансирал завръщането на евреите в ПАЛЕСТИНА /подчертава по споразумението Хаавара понятието е ПАЛЕСТИНА/. Затова настоява, че държавата е Палестина и за 80-90 години палестинците били изтласкани в две ивици - Газа и Западния бряг, а евреите той нарича „тази общност, на която ѝ направиха държава и то по религиозна книга“. Паскалев противопоставя на приетото от западните държави определение, че „Хамас“ е терористична организация, твърдението, че „Хамас“ е армия на палестинския народ, която се бори за неговите права, като в подкрепа се позовава на буквалния превод на абревиатурата - освободително движение. Противопоставя се и на твърде крайни изказвания, които приравняват съпротивата на палестинците срещу Израел с Холокост. /„Значи всичко, което се направи срещу Израел или евреите, е Холокост“/. Споделя мнението, че това е геноцид над палестинския народ, като в подкрепа цитира официално изказване на Жозеп Борел, според когото правата на палестинците се нарушават. По повод убийствата на военнопленници – смята, че се преекспонира едностранно в полза на Израел, но и двете страни не спазват Виенската конвенция за отношението към военнопленниците. С ирония към официалната позиция на България в защита на Израел и с внушения за световната власт на еврейските лобита, водещият Кристиан Димитров и Паскалев разменят иронични реплики, разигравайки очаквано нахлуване в студиото на баретите по заповед на „Шалом“, заради пропалестинската позиция на телевизията. Според програмния директор Мирослав Паскалев за трите телевизии /„в които се говори на български, но не са български“ – нарича ги „американските телевизии в България“/ не било проблем, че Израел уподобява палестинците на животни.

Силно впечатление на редакционния екип е направило участието на българския политически елит на молитвата за мир в Синагогата в София, на което обръща внимание първо гостът на предаването от изр16.10.2023 г. Венцислав Ангелов, председател на Народна Партия "Истината и само истината". Присъствието на и.ф. гл. прокурор Борислав Сарафов на молитвата в израз на съпричастност с Израел означавало, че „цялата съдебна система е подчинена на **ционистката папач**“, от което проличава крайно негативното отношение на Ангелов към ционизма. Разяснява теорията за глобалния сатанизъм/илиуминатите, новия световен ред и Трета световна война по книгата на Дейви Айк "Световната конспирация". Ангелов препраща към бомбения атентат срещу автобус с израелски туристи, станал на 18 юли 2012 г. в Сарафово, и според неговите данни и развитието на съдебната сага излизало, че атентатът е бил организиран от МОСАД - цитира подбрани данни и имена, истинността на които към момента на интервюто не може да бъде проверена. Според неговите данни, Хизбула вече няма касателство по делото за атентата и е излязла от делото. Прокарва версията, че в терористичното начало на сегашния конфликт прозира същата схема като при атентата в Сарафово - според него лидерите на „Хамас“ и Хизбула са членове на тайни окултни масонски общества и чрез тях е натиснат бутонът, за да се създаде тази контролирана атака. Нейното режисирание проличало в точните думи на акад. Денков "във връзка със СТАРТИРАЛИЯ конфликт в Ивицата Газа", подчертава думата СТАРТИРАЛИЯ. Развива теорията за действието на един план, който ще даде началото на Трета световна война, и че това е престъпен заговор срещу двата народа - израелския и палестинския - *те са най-големите жертви*.

В безплатното агитационно съдържание за местните избори темата Израел-“Хамас“ е засегната спорадично само при две интервюта. Едното с кандидата за кмет на София Мажд Ахмад Алгафари от „Граждани за Общината“, който е попитан за оценка на случващото се в Ивицата Газа и той импонира на позицията на АЛФА ТВ. При разговора с кандидата за районен кмет на р-н Изгрев МК „БСП за България“ Виктор Йочев темата е пречупена през забраната на кмета Йорданка Фандъкова да се проведе пропалестинският протест в София. Гостът изразява мнение, че това е озадачаващо, като прави препратка към времето от войната в Сирия, когато и на двете страни е било разрешено да протестират в София за разлика от сега

⁵ Според споразумението „Хаавара“ или съглашение за трансфер евреите биха могли да прехвърлят част от активите си и да емигрират в тази страна. Между 1933 и 1939 г. около 50-60 000 евреи са емигрирали в Палестина при условията на това споразумение и е предадено имущество и стоки на стойност около 100—140 млн. райхсмарки.

„ВОЛЕН КОМЕНТАР“

е ново публицистично предаване в програмната схема /от 05.10.2023 г./ всеки делничен ден от 19,30 ч. до 20,00 ч. с повторение в 8,00 ч. на следващия ден. Промотирано е като *„свободният коментар на Волен Сидеров“*, рамкирайки предаването с тази игра на думи „волен-свободен“. Формата е монологична. Сидеров говори на фона на селектирани, повтарящи се в слайдшоу кадри или видеоизвадки от международния видео обмен. Темата в актуалното издание от 09.10. е ескалацията на конфликта Израел – „Хамас“ в Ивицата Газа на фона на кадър на осветената с израелското знаме фасада на класическата сграда на Народното събрание, сменящи се кадри от международния видео обмен на ударите в Ивицата Газа и уголемена географска карта с региона. Волен Сидеров прокарва контрастен паралел между реакциите на световната общественост спрямо конфликта сега и спрямо бомбено-ракетните удари на НАТО /САЩ/ над Белград през 1999 година, когато бяха убити хиляди хора, разрушени сгради, но това не възмутило света тогава. Сега, според Сидеров, израелската държава се ползва с привилегировано положение. Също така Сидеров прокарва вектор към американския 11 септември /2001 г./, с който представителят на Израел в ООН уподобява атаката на „Хамас“ и я нарича „нашият 11 септември“. Сидеров изразява недоверие към терористичния произход на 11 септември 2001 г. с думите *„Вече само децата не вярват, че това беше измама, която даде възможност на управлението на САЩ да приеме закони и действия за контрол над арабските държави“*, с което и обяснява режисираното според него „проспиване“ на нападението на „Хамас“ от израелската най-мощна разузнавателна служба МОСАД. Вторични ползи за Нетаняху от атаката на „Хамас“ водещият вижда и в това, че политическата нестабилност в Израел, предизвикана от протестите срещу правосъдната му реформа, е овладяна, вътрешните сили в Израел са се обединили срещу общия враг. Сидеров смята, че САЩ използват конфликта геополитически, за да се завърнат и да останат в Близкия Изток, който е важен за тях най-богат на петрол регион в света – припомня минали военни събития като нападението над Ирак, над Кувейт, преврата в Иран през 50-те на 20 в., които определя като умишлено забърквани катаклизми от Щатите в региона. Волен Сидеров очертава и отношението на околните арабски държави – Иран, Саудитска арабия, Египет, Ливан, а и Турция, които също заемат пропалестинска позиция. Цитира президента на Турция Ердоган, че *трябва да се върви към реализация на независима палестинска държава*.

На 10, 11, 18, 19 и 20.10.2023 г. темата на волния коментар не е „Хамас“-Израел. На 13.10. тя се засяга спорадично само в няколко изречения, които обобщават дотук изложената от Сидеров позиция. На 16.10.2023 г. в предаването основната тема е "нищожеството на българския политически елит", като вплита темата за конфликта в Газа и пространно я излага в приповдигнатия стил на политическа сатира, служейки си с фигури на речта и метафори, ползвайки исторически и художествени препратки през книгата „Син на „Хамас““ с автор синът на един от създателите на „Хамас“ /Хасан Юсуф/. Отново препотвърждава позицията си, че това е координирана операция, която има своите геополитически цели. На 17.10.2023 г. темата отново е основна в коментара на Волен Сидеров, правен на фона на излъчвани на видеоостената кадри от борда на военен самолетоносач с хеликоптери и самолети и от обучения и лекции на военни. Сидеров пространно опровергава медийно представяната *„невярна елементарна черно-бяла схема - „Хамас“ са лошите, Израел са добрите“*. Описва противопоставянето на арабските държави на американската теза. Обсъжда „унизителното“ според него посещение на Блинкен в Саудитска Арабия, преразказвайки позицията на саудитския принц бин Салман, според когото не може да се избият всички палестинци, израелската армия да нахлуе в Газа и да избива цивилно население и че арабските държави ще реагират на това. В предаването на 19.10.2023 г темата се засяга накратко само с новината за взривената болница в Газа със загинали над 500 души, приписвана на Ислямски джихад.

Мотивът с молитвата за мир в софийската Синагога и присъствието на политическия ни елит в израз на съпричастност към Израел е продължен и в две последователни издания на предаването „Волен коментар“ - на 16 и 17.10.2023 г., където Волен Сидеров споменава събитието с ирония и неодобрение *„застанали от Президента до портiera в НС всички до един - Мария Габриел, даже гл. прокурор, всички лидери на партии, да кажат колко са съпричастни с Израел, докато в същото време Израел бомбардира Газа и там умират цивилни“*/. Водещият Сидеров пространно и остро

изобличава отношението на българския държавен и политическия елит, като припомня символичното светлинно експониране на израелското знаме върху фасадата на НС, прави паралел със слагането на украинското на сградата на общината. Водещият води монолога си на фона на разделен на две екран на видеостената – от едната страна с уголемен кадър-снимка от молитвата за мир в Синагогата в София, паралелно от другата страна с подбрано слайдшоу с видеокадрите от самолетоносач и други военни кадри с придвижване на военна техника.

ИЗВОДИ:

Наблюдаваната тема в предаванията на програма АЛФА ТВ се анализира през синтезирана историческа хронология и посредством политически и икономико-географски преглед на региона и конфликта. В стила на геополитическото конспиративно мислене се обръща внимание на неслучайно подбрания начален момент за новата му ескалация, на причините и как се позиционира България по оста Израел-„Хамас“ – Близкия Изток, като критиката е към васалното, слугинско отношение на управляващите, които *„искат да се харесат на американците“*. Смята се, че в общественото и особено в медийното пространство темата Израел-„Хамас“ е натоварена с много автоцензура и цензура.

Позицията на медията е пропалестинска, в защита на мирното население и борбата му за собствена законна държава съгласно Резолюция на ООН от 29.11.1947 г. за две държави. **В противовес на официалната позиция групировката „Хамас“ не се назовава терористична организация.** Водещите и гостите не приемат и считат за непропорционални и прекомерни военните методи на държавата Израел, като конкретни действия на армията на Израел телевизията сравнява с чист тероризъм спрямо цивилното палестинско население в Ивицата Газа. Разграничават народите от политическите елити, като изразяват съпричастност към мирното население и цивилните жертви и от двете страни и критикуват официалната прозападна гледна точка за конфликта. В двете предавания хиперболизирано е изразено възмущението от официалната позиция на България, демонстрирана от властта и политиците. При всеки възможен повод представителите и водещите на АЛФА ТВ атакуват едностранчивия начин на отразяване на конфликта от големите медии, които според тях видимо и „под диктата“ заемат страната на Израел и манипулативно пропускат международно признати истини. Езикът в предаванията в наблюдавания период е остър и сатиричен.

БЪЛГАРИЯ 24

ХИТОВЕ В МРЕЖАТА

За първи път темата за войната между „Хамас“ и Израел се обсъжда в предаването „Хитове в мрежата“ от 15:00 часа на 09.10.2023 г. Гост е Александър Сиди (съпредседател на ВМРО). Сиди заявява, че това е най-ужасяващият ден в историята на Израел от петдесет години насам, може би и в цялата история. Заявява, че това е координирана и добре подготвена атака и въпросът е защо службите на Израел не са реагирали предварително. На екран се показват видеа на изстреляни ракети, показват се въоръжени войници навлизащи на територията на Израел от ивицата Газа, показва се на екран превзет разрушен танк от войниците на „Хамас“. Александър Сиди заявява, че ситуацията в Израел и в България е била сходна, защото *„както Бенямин Нетаняху, така и Бойко Борисов са искали да бъдат махнати от много страни и са били със сходна политическа съдба“* (цитат). Продължава се с това, че Нетаняху е бил свален по същото време на Борисов, но тези които са били политически противници на Нетаняху са направи „сглобка“ заедно с араби в сферата на сигурността само и само, за да вземат два три гласа в парламента на Израел, за да съборят правителството на Нетаняху. Това правителство не е продължило дълго. Обяснява се, как Израел се намира на място, при което е заплашен от много страни. След като Бенямин Нетаняху става премиер на Израел следват протести, което е ангажирали израелските служби с вътрешния ред и това е довело до неподготвеността им да бъдат изненадващо нападнати. От друга страна, според Сиди, „Хамас“ развива изключително активно своята дейност, защото в крайна сметка Израел е започнала мирни преговори със Саудитска Арабия. Това пречи на „Хамас“, защото колкото повече арабски държави признаят съществуването на Израел толкова по-труден става за решаване палестинският въпрос. Александър Сиди заявява с неприятни чувства, че Газа е „отвратително място“.

Разказва за изключителната система за сигурност на израелските пунктове в Газа. Сиди продължава да разказва за международната политика в Близкия изток, а именно, че интересите на Иран и „Хамас“ по-скоро не съвпадат и че Иран по-скоро цели да попречи на мирния процес на Израел с останалите арабски държави и да наложи своята хегемония в арабския свят. Коментира се и възможното отваряне на втори фронт в Израел и как Хизбула са опитали да направят атака, но само са маркирали, че ги има. Александър Сиди коментира ужасната ситуацията, при която Газа ще спре да има вода и ток, тъй като през израелските пунктове преминават единствените доставки на дизелово гориво към Газа, захранващи централата, която работи и осигурява ток. Коментира се как Израел се готви за ужасяващ отпор, но „Хамас“ не се притесняват от жертвите. Показва се графика от международната телевизия Ал Джазира, на която се виждат жертвите от израелска и палестинска страна през годините. Александър Сиди изразява становището, че както българите имаме право да населяваме земите на царствата ни, така и народът на Израел има право да населява земите, в които е бил храма на Соломон и където е била старата Давидова държава. Сиди заявява, че службите за сигурност на България трябва да се поучат от развитието на събитията в Израел. Възможна е и бежанска криза. Описва се в предаването начина на живот и култура на мюсюлманите от Близкия изток, като се отбелязва, че това се дължи на по-късното възникване на Исляма (около 600 година) и сегашните векове за Исляма са средни, когато в християнската епоха са се случвали жестокости. Показват се кадри от онлайн платформата ютуб с атаките на „Хамас“. Събеседниците коментират зверството на терористите от „Хамас“, а именно избитите млади хора на Фестивала в деня на атаката. Показва се пост от фейсбук на екран, в който цитират Доналд Тръмп обвиняващ Джо Байдън, че дава пари на Близкия изток и по света, които пари ще се използват за тероризъм. Според Светослава Рудолф очевидно има намеса на външни сили за избухването на този конфликт. Основната причина за този конфликт според Александър Сиди е за територията, която е била дадена на Палестина първо, а Израел за да защити своите граници се разширява в териториите на Палестина. В предаването Хитове в мрежата на 11.10.2023 г. от 16:00 часа се коментира ситуацията в Израел. Показват се кадри от фейсбук на опустошителния ефект от изстреляните ракети на Израел към ивицата Газа. Застъпва се мнението, че позицията на България трябва да бъде неутрална. Показват се кадри от онлайн платформата ютуб на митинги в подкрепа на двете враждуващи страни, като са показани сблъсъци между привържениците на Израел и „Хамас“. От фейсбук се показват хиляди, които са излезли по улиците на Лондон да подкрепят Палестина. В предаването се показва карта на моментните конфликти по света – в Северна Африка, в Нагорни Карабах, в Израел и Украйна. Показва се изявление на Владимир Путин, който казва, че войната между Израел и Палестина е пример за провала на политиката на САЩ. Според Путин, САЩ са пренебрегнали интересите на палестинците, включително необходимостта от независима палестинска държава. Жозеп Борел, който е върховен представител на Европейския съюз във външните работи, се изказва, че Израел действа в разрез с международното право и правото на самозащита трябва да се осъществява в рамките на международните правни норми. Борел осъжда атаката на „Хамас“ срещу Израел, но заявява, че палестинският народ също страда. Представя се изказване на Георги Милков от онлайн платформата „ГЛАСОВЕ“, в което се казва, че „Хамас“ може да бъде унищожен, но след него ще дойдат още по-лоши и опасни групировки. Предаването завършва с пост на Александър Урумов от фейсбук, в който се показва гей парад в Тел Авив и заради това Израел е претърпял такива удари, като подобни събития са предизвикали разпад в Израел. Адв. Виктор Костов в предаването „Хитове в мрежата“ (излъчено на 12.10.2023г от 15 00 часа) заявява, че нахлуването и безобразното избиване на цивилни жертви от „Хамас“ е тероризъм и „Хамас“ е терористична организация, но хората си затварят очите, че Израел е превърнала ивицата Газа в много тежко място за живот. Според адв. Костов е било предвидено араби и евреи да живеят заедно, но скоро след това Израел е искал да доминира и това е довело до противопоставяне. Коментира се участието на изкуствения интелект в сегашната ситуация във войната между „Хамас“ и Израел. В събирането на информация израелските служби и при анализирането на тази информация от изкуствения интелект се е стигнало до грешка и объркване във възможното развитие на региона. Зрител се включва и заявява, че Йерусалим е свещен град за трите религии и противопоставяне ще има докато не се реши въпросът кой от различите народи ще заеме по-високо положение. На 20.10.2023г от 15 00 часа в предаването „Хитове в мрежата“ се посочва за взривен

православен гръцки храм в Газа – храмът Свети Порфирий, който е изключително стар. Гостът Владислав Лавов, участник в местните избори, заявява, че няма религия по света, която да проповядва убийство или насилие, а всички религии проповядват по-добър живот на хората, мир и любов. Войната се отрича от всички религии. Според Лавов окупацията от 1954-а година е радикализираща хората, поради лошия начин на живот. Коментира се изявлението на министъра на отбраната на Израел, че гледат сега Газа отвън, а съвсем скоро ще я гледат отвътре. Според водещия проф. Петко Тодоров ще последват убийства и разрушения. Вторият гост на същото предаване на 20.10.2023 г. Александър Томов заявява, че военната риторика е неизбежна. Той не се страхува от това, а се страхува, когато политиките свалят своето оръжие, неопитни са и се занимават с пропаганда. Според Александър Томов света върви към нова студена война. Томов изразява мнението си, че САЩ няма да издържат на две войни и това се дължи на искането на конгреса за нова сума от 60 млрд. долара за подкрепените от САЩ воюващи държави.

“ДЪРЖАВНОСТ, ОБЩЕСТВО, СИГУРНОСТ“

В предаването “ДЪРЖАВНОСТ, ОБЩЕСТВО, СИГУРНОСТ“, излъчено на 10.10.2023 г от 17 часа се коментират действията на българското правителство по евакуирането на българи с правителствения самолет от Израел. Водещият проф. Петко Тодоров изразява становището, че ръководството на Израел е имало предупреждение от службите за сигурност, но нарочно не са реагирали, за да могат да се решат вътрешни проблеми, за да може Нетаняху да запази властта си. В същото предаване на 17.10.2023г от 17 00 ч. гост е Валентин РадомиРСки, който е дипломат и изпълнителен директор на ИИМО(Институт за икономика и международни отношения). Водещият посочва за чудесната реакция на Българското дипломатическо дружество за ставащото в Близкия изток. Коментира се за конфликта в Близкия изток , че всички имат интереси да се разгори този конфликт, но всички имат интереси той да не се изкара докрай. Обсъжда се историческото развитие на въпроса в Близкия изток, решението на Обединените нации да се създадат двете държави Израел и Палестина. Коментират се и военните действие през годините между двете страни.

“ПОЛЮСИ“

В предаването “ПОЛЮСИ“ излъчено на 10.10.2023г. от 18 00 часа се коментира, че позицията на Русия за случващото се в Близкия изток е неутрална, като такава е и позицията на Китай. Според Русия и Китай единственото решение на конфликта е създаването на нова палестинска държава. Отбелязва се как тези, които са нападнали Израел са публикували много видеа с насилие, което упражняват, в публичните социални мрежи. Показва се видео как войниците на „Хамас“ преминават ивицата Газа и нападат Израел. Гостът на предаването ген. Димитър Шивиков се застъпва за палестинския народ. Заявява, че най-голяма полза от развитието на събитията има Бенямин Нетаняху , който по такъв начин стабилизира властта си. В предаването „Полюси“ от 18 00 часа на 17.10.2023г се представя позицията на руския президент Владимир Путин. Позицията на Владимир Путин е, че трябва да се мисли за гражданското население. Посочва, че е неприемливо да страдат жени и деца. Според Владимир Путин трябва да се намери изход от ситуацията с посреднически усилия, посочва и добрите десетилетни отношения на Русия с Палестина и че палестинците са прави да претендират техните права за създаване на палестинска държава. Владимир Путин отбелязва добрите отношения на Русия и с Израел. Показва се еврейско-ливанската граница, струпаните машини и въоръжени мъже. Отбелязва се, че единадесет журналисти вече са жертва на конфликта. Основният въпрос е дали ще има втори фронт, дали Хизбула ще открие втори фронт срещу Израел.

“С ЖЕЛЯЗО И КРЪВ“

В Предаването “С Желязо и кръв“ излъчено на 11.10.2023г. от 17 часа с водещ Пресиян Иванов темата за войната между „Хамас“ и Израел се дискутира с проф. Нако Стефанов. Коментира се, че историческите предпоставки за избухване на конфликта имат дълбоки корени. Проф. Стефанов разказва за историята на евреите – за различните периоди от развитието на евреите и Юдаизма, за фамилията Ротшилд и за реализацията на евреите в обществено-икономическия живот. Говори се за Айнщайн,

Маркс, за запазването на българските евреи по време на Втората световна война. Показва се карта с развитие на държавата Израел през годините и намаляването на територията на палестинците с времето. Обсъжда се, че „Хамас“ са политическа партия с военно крило. Коментира се, че Израел е създала мощна армия, благодарение на Америка, както и че Германия изплаща компенсации заради Холокоста. Проф. Нако Стефанов разказва че тази година Саудитска Арабия и Израел са започнали мирни преговори, това може би Саудитска Арабия го е направила под натиска на САЩ. Гостът смята, че нарочно е било допуснато навлизането на „Хамас“, тъй като положението на Бенямин Нетаняху е било нестабилно, дори се е говорело за гражданска война в Израел, а сега вече всеки застава зад министър-председателя Нетаняху. Според проф. Стефанов ние като държава трябва да преценим каква позиция ще заемем. Показват се кадри от джамия Ал Акса, в който проникват израелски войници и прогонват хората, които се молят вътре. Говори се дори в Израелския парламент за нанасянето на ядрен удар. Според Нако трябва да се сложи на това край. Излъчват се кадри на Газа след израелските удари – изгорени, разрушени и порутени навсякъде сгради. Излъчва се клип на бившия президент на САЩ Доналд Тръмп, в който критикува Джо Байдън, че е размразил суми за над 6 млрд. долара за Иран, с които са се финансирани терористите. Споделя се, че България като държава е заела крайна позиция в подкрепата за Израел, а според професора е било по-добре да заемем една умерена позиция. Нако смята, че трябва да сме балансирани и разумни.

“СРЕЩУ ТЕЧЕНИЕТО“

В предаването “Срещу течението” с Магдалена Ташева на 12.10.2023г от 17:15 часа разглежда темата за войната в Близкия изток. Говори за ролята на евреите и за мира на света. Посочва, че в Палестина винаги е имало значителна еврейска общност. Създаването на Израел след Втората световна война не е на място, където няма евреи. Световните лидери в миналото са мислели къде да създадат еврейска държава. Коментира се историческата развръзка в Йерусалим и плановете за създаване на две държави – Палестина и Израел. Посочват се последващите войни между двете държави. Египет признава еврейската държава, през 2020 г. Обединените арабски емирства, Бахрейн, Судан и Мароко сключват мирни споразумения с Израел. Коментира се политиката в Близкия изток, отношенията между държавите- в условията на мир и военни действия. Прогнозата на Ташева е, че ще има сухопътно нашествие на територията на Газа, възможна е бежанска вълна към Европа. Коментира се, че Путин не бърза да се обяви в защита на „Хамас“. Магдалена Ташева смята, че Израел е допуснал да бъде нападат, за да може Бенямин Нетаняху да обедини и да затвърди положението си, и да действа правителство на националното единство.

“СЕДМИЦАТА С НИНА И ЗИЙ“

Предаването “Седмичата с Нина и Зий” на 13.10.2023 г. от 17 и 20 часа е посветено на конфликта в Израел с водеща Лилия Божкова. Палестинската страна е представена от гостите д-р Мохд Абуаси и експерта Иван Кристоф. Експертът Кристоф коментира, че е преживял унижение заради произхода си и е нямало как да няма ескалация на напрежението. В предаването се представят материали от разследващи журналисти, които описват тежките разрушения и смърт в ивицата Газа. На екран се излъчват кадри от телевизия Ал Джазира, които показват пренасянето на трупове - обвити (не се виждат). Картината не е шокираща. Др. Абуаси казва, че конфликта продължава осемдесет години, разрешим е със създаването на две държави – Палестинска държава и Израелска държава. Д-р Абуаси посочва издевателствата, които са се извършили върху джамиите и църквите в Йерусалим, като джамията Ал Акса е една от най-свещените джамии за мюсюлманите в света. Според д-р Абуаси палестинците са нямали друг избор освен съпротива. Според него Израел е окупатор. Казва, че палестинците имат право на самозащита. Д-р Абуаси посочва големите митинги, които се правят в подкрепа на Палестина. Д-р Абуаси посочва, че ултиматумът на Израел за напускане на Газа от палестинците е тежък и жителите на Газа не могат да я напуснат така бързо и въпреки това са започнали бомбардировките от страна на Израел. Д-р Абуаси заявява, че в Газа се извършва геноцид – няма вода, няма ток, бомбардира се дори болница. Показват се кадри от атаките на Израел срещу „Хамас“. Според водещата 2700 души са убити, а според д-р Абуаси жертвите са само от палестинска страна. Д-р Абуаси

продължава с това, че министър председателят на Норвегия е осъдил израелската операция в Газа и че войната в Украйна е изгубена и американците го знаят. Досега са загинали 18 затворници в „Хамас“ от израелски бомбардировки. Коментиращите предполагат, че това поколение търпящо в момента този ужас в ивицата Газа ще породи в бъдеще още по-големи конфликти и ответни реакции. В предаването се посочват военните действия на Израел срещу палестинските територии през годините – бомбардиране на крайбрежието, разрушаването на обширни райони от Газа, стрелби на снайперисти при протести на палестинците. Според д-р Абуаси се води трета световна война, но в по-мек вариант – има напрежение, но няма да се стигне до ядрена война. В момента повечето конфликти са икономически. Според д-р Абуаси мирът идва със създаването на съседна палестинска държава.

ИЗВОД:

В периода на мониторинга от 07 - 20.10.2023 г. в програма БЪЛГАРИЯ 24 темата за войната между „Хамас“ и Израел е отразявана последователно, с подробности и експертни коментари. Не са представяни шокиращи кадри от войната, които да създават опасност за детската аудитория. Ползвани са кадри от големи чужди телевизионни компании. Липсва реч на омразата и не се изразява антисемитизъм. Идеите и вижданията на гостите в предаванията са представени етично и коректно. Представена е и палестинската кауза в конфликта – с убеждението, че военните действия ще предизвикат загуби и болка на населението в Газа. Според голяма част от гостите разрешението на конфликта се състои в създаването на Палестинска държава. Позицията на България е подкрепяща Израел в правото ѝ на самозащита от изненадващата атака на „Хамас“ от 07.10.2023 г.

TV 1

ДЕНЯТ С ВЕСЕЛИН ДРЕМДЖИЕВ

Темата „Войната „Хамас“ – Израел“ е почти във всяко издание на предаването с кратък коментар от страна на водещия и анализ от страна на конкретния гост. Осъществени са включвания с хора, живеещи и работещи в Израел. Някои от разговорите са придружени и с кадри от района на военните действия, взети от интернет пространството. Отделно е препредаден видео материал, качен в социалната мрежа „Тик ток“ с изказване на израелско момиче, служило на границата с Газа, което чрез видеообръщение споделя своите мисли и съмнения по повод границата им, защитена със свръх модерна стена и пробита от „Хамас“.

Поставени са редица въпроси – какъв е геополитическият трус от тази нова война; защо израелското разузнаване Мосад, известно със своята прецизност, не е успяло да засече подготовката на „Хамас“; каква е играта на Русия, на Пекин, на Саудитска Арабия и позицията на САЩ в Близкия Изток; какви са сценариите и как Путин се възползва от сегашната криза, за да вербува страните от Юга за подкрепа на войната му срещу Украйна.

Събеседниците в отделните издания на предаването изразяват една обща позиция, че извършеният терористичен акт срещу Израел е подобен на този в САЩ от 11 септември 2001 г. и подобен на този в Буча /Украйна/ от март 2022 г. и го осъждат остро.

Натежава становището, че причина за всичко случващо се в Ивицата Газа и започналите военни действия, е Русия, за да отклони погледите на страните от войната ѝ с Украйна.

Разгледана е и позицията на страната ни от гледна точка на миналото, като е изтъкнато, че ние имаме изключително важно място относно конфликта Израел – Палестина. С кратък коментар, водещият Дремджиев припомня, че България има отношения с палестинския и израелския елит, част от които са завършили висшето си образование тук и че Израел има исторически връзки с нас.

Не са подминати изказването на президента Радев, който говори вместо за „Хамас“ от Газа за Хизбула в Южен Ливан, както и скандалът с непоканените от негова страна партийни лидери на среща в Министерски съвет по повод войната в Израел.

Към края на наблюдавания период, водещият представя информативно последните събития, свързани с конфликта в Ивицата Газа.

ДЕМОКРАЦИЯТА

Темата присъства в две издания от предаването, като се търсят отговори на въпросите: В какъв политически момент започва тази война?; Защо израелските служби се провалиха?; Кой носи отговорността за този вече продължаващ десетилетия арабско – еврейски конфликт? и Защитена ли е България и защо родните политици се събират ту при президента, ту в парламента?

По първите три въпроса коментар в студиото правят Петромир Кънчев /Инициатива Правосъдие за всеки/, Димитър Ганев /политолог/ и Борислав Сандов /бивш министър на околната среда/, а по четвъртия – Александър Симов /бивш депутат от БСП/ и Виктор Минчев /енергиен експерт/.

По време на проведените разговори не са излъчени никакви кадри.

Надделява неодобрението на започналата война и се отчита фактът, че събитията са предизвикани, за да се отклони погледа на света от войната между Украйна и Русия.

КОМЕНТАРЪТ С МАРИО ГАВРИЛОВ

Обявената тема на екран е „Тука има, тука нема“, а поводът е ракетният удар срещу болницата в Газа и обявените множество жертви.

Водещият на предаването прави своя коментар от гледна точка на достоверността на случващото се предвид разминаването в информацията, предадена от различни световни медии. Подчертава как едните от жертви с легитимно право да се защитават се превръщат в агресори, независимо дали е вярно или не, че те са убили хората около болницата. Докато водещият говори, зрителят вижда на екран и картина от мястото на обстрела /кадрите са от високо/.

И продължава „Поводи за съмнения бол – няма кратер, болницата си стои прекалено недокосната като за ударена от ракета. На паркинга се вижда, че имало пожар, следите от който по-скоро говорят за разлято гориво, но възмущението вече е посято като естествена реакция срещу безсмислената смърт. Така или иначе, както в Русия, така и за „Хамас“, човешкия живот, както на чужди, така и на свои е с нулева стойност. Важното е да се всява страх и ужас“.

ИЗВОДИ:

Излъчените кадри са общи, в далечен план и от високо и не противоречат на изискванията, заложили в Закона за радиото и телевизията и/или Кодекса за поведение относно мерките за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

Не е констатирана реч на омраза и/или антисемитизъм.

В изброените предавания, като цяло, е изразено неодобрението и осъждането на военните действия, от човешка гледна точка. Предполагането, че Русия има интерес от случващото, е част от изказаните мнения.

Фокусираното наблюдение обхваща и сайтове, предоставящи нелинейни медийни услуги. Доставчиците са вписани в регистъра на Съвета за електронни медии.

Dnevnik.bg

07.10.23 г. - Аудио-визуален материал под заглавие „[Моментът, в който израелската армия разруши 11-етажна сграда в град Газа \(видео\)](#)“, с продължителност 00:01:27 ч.. вграден от ютуб канала на „The Guardian“. Журналистка на Ал Джазира предава на живо от Газа в момента, в който ракета удря кулата зад нея. Следват кадри на разрушени сгради.

09.10.23 г. - Аудио-визуален материал под заглавие „[Видео показва атаката на „Хамас“ срещу музикален фестивал, при която загинаха 260 души](#)“. Видеото е вградено от ютуб канала на „The Telegraph“ и е с

продължителност 00:01:45 ч. Моменти от атаката на „Хамас“ срещу фестивала „Супернова“, взривени автомобили и отвлечане на цивилни.

09.10.23 г. – [„Посланикът на Израел у нас: Не говорим за човешки същества, а за зверове“](#) – аудио-визуален материал с продължителност 00:23:27 ч., вграден от VBOX7.com, излъчен в ефира на „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, разговор с посланика на Израел в България - Н.Пр. г-н Йосеф Леви Сфари.

09.10.23 г. – [„Израелската полиция разпространи кадри, на които твърди, че се вижда освобождаване на заложници“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:01:25 ч. Кадри, на които се виждат спасяване на заложници.

09.10.23 г. – [„Какво става в Израел: Защо започна войната и как ще продължи“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:20:20 ч. Под видеото е качен и аудиозапис със същото съдържание. Коментар на Петър Карабоев, заместник главен редактор на „Дневник“ относно бъдещото развитие на военните действия. Сравнява случващото се в Близкия изток със събитията от 11-ти септември (нарича го Израелския 11-ти септември). Анализира кои държави биха могли да подкрепят Израел и кои „Хамас“.

10.10.23 г. – [„Какво става в Израел: С кого воюва израелската армия“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:19:56 ч. Под видеото е качен и аудиозапис със същото съдържание. Коментар на Петър Карабоев, заместник главен редактор на „Дневник“ относно създаването на „Хамас“ и кои други групировки действат срещу Израел. На каква основа е конфликтът и неговите опорни точки. Изброяване на всички войни срещу Израел от създаването на държавата. Автономността на Палестина, сключените мирни договори с Египет и Йордания.

10.10.23 г. – [„Израел отвърща на удара с масивни бомбардировки по Газа \(видео\)“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „The independent“, с продължителност 00:01:04 ч. Видео на ракетните удари по гъсто населен градски район.

11.10.23 г. – [„Ракети срещу Израел от водопроводни тръби: „Хамас“ твърди, че знае как се прави \(видео\)“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „The Telegraph“, с продължителност 00:01:01 ч. Видео, което показва как ислямистите от „Хамас“ използват водопроводни тръби за направата на самоделни ракети, които после изстрелват срещу израелската територия.

11.10.23 г. – [„Какво става в Израел: Дезинформацията за войната“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:22:31 ч. Под видеото е качен и аудиозапис със същото съдържание. В епизода темата за дезинформацията коментират заместник главния редактор на "Дневник" Петър Карабоев и международния редактор Иглика Иванова. Разговор относно как се разпознават фалшивите новини, на фона на множеството кадри свързани с войната, качени в различни социални мрежи. Дават и примери на манипулирано съдържание.

12.10.23 г. – [„Какво става в Израел: Стратегическият провал на Нетаняху“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:24:55 ч. Под видеото е качен и аудиозапис със същото съдържание. В епизода - коментари на заместник главния редактор Петър Карабоев и Ангел Петров от международния отдел на "Дневник" за това къде са се провалили в последните месеци управляващите в Израел, какво е значението на действията на „Хамас“ в момента за решаването на Палестинския въпрос. Интересите на Иран и Саудитска Арабия в тази сложна ситуация и намесата на Китай. Петър Карабоев сравнява ситуацията в Близкия изток с битката при Дюнкерк през Втората световна война.

13.10.23 г. – [„Отвлечени от „Хамас“: В Израел близките се уповават на правителството, че ще ги видят отново живи“](#) – вграден аудио-визуален материал от фейсбук страницата на „DW Български“, с продължителност 00:02:51 ч. Разкази на близки на отвлечени хора от „Хамас“.

13.10.23 г. – [„Николай Младенов: Египет трябва да води всички опити за деескалация на напрежението в Близкия Изток“](#) – вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:22:10 ч. Под видеото е качен и аудиозапис със същото съдържание. Специален гост в студиото е бившият министър на външните работи Николай Младенов. Разговор за дипломатическите отношения в Близкия изток, интеграцията на Израел, концептуалният провал на политиката на Нетаняху, разделението на Газа и Западния бряг и начини за нормализиране на отношенията.

13.10.23 г. – [„Какво ще става в Израел: Рискове и възможности“](#) - вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:35:55 ч. Под видеото е качен и аудиозапис със същото съдържание. В епизода заместник главният редактор на „Дневник“ Петър Карабоев и международният редактор Ангел Петров коментират какво ще се случва в Израел и Ивицата Газа в следващите седмици и месеци. Изказване на мнение, че след войната Израел ще е дясно ориентиран, много по-войнствено и по-расистко настроен. В епизода е монтиран и разговорът с Николай Младенов.

13.10.23 г. – [„Израелската армия хвърля хиляди листовки над Газа, призоваващи цивилните да се евакуират“](#) - вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Guardian News“, с продължителност 00:00:41 ч. Видео, на което се виждат хиляди листовки пуснати от израелската армия над Газа, призоваващи жителите да се евакуират в рамките на 24 часа.

14.10.23 г. – [„Кадри от дрон показват хиляди палестинци, напускащи северната част на Газа“](#) - вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Guardian News“, с продължителност 00:01:00 ч. Кадри на множество коли в задръстване.

16.10.23 г. – [„Гледах атаката на „Хамас“, изживявах отново Буча“: Една украинска бежанка в Израел“](#) - вграден аудио-визуален материал от сайта на „Свободна Европа“ с продължителност 00:02:15 ч. Разказ на украинска бежанка за повторния ужас, който е изпитала от атаката на „Хамас“ над Израел.

17.10.23 г. – [„Зарових се в пясъка жив: разказ на оцелял при атаката на „Хамас“ срещу фестивала „Супернова“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „Euronews Bulgaria“ с продължителност 00:02:06 ч. Разказ за нападението на „Хамас“ над участниците в музикалния фестивал „Супернова“, близо до Газа. Очевидец разказва как е оцелял на фона на множеството убити и пленени.

19.10.23 г. – [„Демонстранти нахлуха в сградата на Конгреса на САЩ \(видео\)“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „Guardian News“ с продължителност 00:00:59 ч. Кадри с мирен протест във Вашингтон срещу военните действия в Близкия изток.

19.10.23 г. – [„След атаката: Как изглежда болницата в Газа отвън и отвътре след взрива \(видео\)“](#) – аудио-визуален материал, хостван на страницата на „Дневник“, източник „БТВ новините“, с продължителност 00:01:28 ч. Кадри на опожарени коли и сгради.

20.10.23 г. – [„Една четвърт от моя кибуц са убити или отвлечени: разказ на оцеляла при атаката на „Хамас““](#) - аудио-визуален материал, хостван на страницата на „Дневник“, източник „Тази сутрин“ БТВ, с продължителност 00:05:09 ч. Разказ на оцеляла при атаката на „Хамас“ в кибуца Нир Оз.

24.10.23 г. – [„Палестинци, напуснали Северна Газа, получават помощи през контролния пункт в Египет \(видео\)“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „The Telegraph“ с продължителност 00:01:03 ч. Кадри от момента на получаване на помощи за палестинския народ.

24.10.23 г. – [„Българин, бивш взводен командир в Израел: Сухопътната операция в Газа ще бъде много трудна“](#) - вграден аудио-визуален материал от VBOX7.com, излъчен в ефира на „НА ФОКУС“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, с продължителност 00:15:05 ч. Интервю на Мария Йотова с Николай Гълъбов, бивш войник от израелската армия.

26.10.23 г. – [„Израелски танкове навлязоха в Газа през нощта за кратко \(видео\)“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „euronews (عربي)“ с продължителност 00:00:53 ч. Кадри, показващи танкове, извършващи атака в северната част на Ивицата Газа.

26.10.23 г. – [„Сателитни кадри показват Газа преди и след началото на израелските удари“](#) - вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:00:57 ч. Съпоставка на сателитни кадри преди и след атаката на Израел над Газа.

05.11.23 г. – [„Премиерът: Ако напрежението в Близкия изток ескалира, ще има огромни последици по целия свят“](#) - вграден аудио-визуален материал от ютуб канала на „Дневник“, с продължителност 00:00:50 ч. Акад. Николай Денков изказва мнение, че напрежението в Близкия изток е много голямо. Поставя на преден план да не се предизвиква хуманитарна криза и да се освободят заложниците.

07.11.23 г. – [„В рамките на 8 часа: Болница в Хайфа има готовност да се премести под земята при нападение“](#) - вграден аудио-визуален материал от фейсбук страницата на „DW Български“, с продължителност 00:03:22 ч. Репортаж относно болницата "Рамбам" в Хайфа, Северен Израел, която е преместена за 30 часа в подземен паркинг.

15.11.23 г. – [„Израелската армия взриви правителствена сграда на „Хамас“ в Газа \(видео\)“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „The Telegraph“ с продължителност 00:01:16 ч. Кадри на взривяване на сграда.

16.11.23 г. – [„Израелската армия обяви, че е превзела пристанището в Газа \(видео\)“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „Sky News“ с продължителност 00:00:35 ч. Кадри, на които се виждат взривяване на плавателни съдове.

16.11.23 г. – [„Израелската армия показва взривяването на тунели на „Хамас“ \(видео\)“](#) - вграден аудио-визуален материал ютуб канала на „The Telegraph“ с продължителност 00:01:01 ч. Кадри, в които израелската армия показва как използва експлозиви, за да разруши тунелите на „Хамас“ в Газа. (Грешката в заглавието на публикацията е на доставчика.)

Pik.bg

Голяма част от използваните аудио-визуалните материали са хоствани на сървъра на медията, а не са вградени от други медии и не е посочено кой е източникът. Медията е използвала и материали от Ютуб (Youtube), Екс (X), Фейсбук страници на медии и частни профили. Източниците, които се откриват са: „LDPR-TV“, Visegrád 24, „WION“, „The Jerusalem Post“.

08.10.23 г. - [Шокиращи кадри 18+! Вижте ужаса от войната – осеяха с трупове Ивицата Газа \(СНИМКИ/ВИДЕО\)](#) - три видеа в публикацията:

1. Аудио-визуален материал с продължителност 21 сек. показващ отвличането на израелци след нападението над музикалния фестивал.

2. Аудио-визуален материал с продължителност 26 сек. показващ отвличането на израелски граждани.

3. Аудио-визуален материал с продължителност 00:01:12 ч., показващ отвличането на израелски граждани.

08.10.23 г. – [„Смразяващо видео 18+! Терористите от „Хамас“ отвлякоха млада германка и шокираха света с издевателствата върху нея“](#) - Аудио-визуален материал с продължителност 2 сек. показващ полуголо тяло на жена в пикап с войници, а един от тях е стъпил върху нея. В публикацията има и второ видео, което е вградено от канал в Твитър (вече Екс) Visegrád 24, с продължителност 42 сек. на немски език. Жена държи телефон, на който показва снимка на млада жена.

09.10.23 г. – [„Шокиращи кадри 18+! Вижте как терористите от „Хамас“ отвличат и се гаврят с невинни граждани – ВИДЕО показва първите мигове от атаката на музикалния фестивал“](#)

В публикацията са качени 8 броя видеа, показващи част от провеждането на музикалния фестивал „Супернова“ и последвалата атака на „Хамас“, разбягване на участниците и пленяването на част от тях. Първото видео е с продължителност 00:03.15 ч., вградено е от фейсбук профила на жена, присъствала на събитието. Пет видеа изобразяват пленяване на граждани, едно показва войници в пикап, които стрелят докато се придвижват, а последното е панорамен изглед на експлозии над населено място. Седемте видеа са хоствани от доставчика на страницата и са с продължителност съответно - 23 сек., 2 сек., 55 сек., 20 сек., 22 сек., 9 сек., 15 сек. Източникът на седемте видеоматериала не е упоменат.

10.10.23 г. – [„Жириновски предсказа войната в Израел още преди 2 години \(Видео\)“](#) – Аудио-визуален материал вграден от ютуб канал „LDPR-TV“, с продължителност 00:01:15 ч. Изказване на руския политик Жириновски. Материалът е на руски език, без превод.

10.10.23 г. – [„ЕКСКЛУЗИВНО ЗА ВОЙНАТА! Нови шокиращи КЛИПОВЕ от убийствата на терористите от „Хамас“ – избивали са деца и бебета \(18+\)“](#) – публикацията съдържа три видеоматериала:

1. Аудио-визуален материал с продължителност 17 сек., показващ войници, които издърпват от автомобил окървавено и безжизнено тяло на мъж.

2. Аудио-визуален материал с продължителност 60 сек., показващ войници, които стрелят по движещ се автомобил, който впоследствие катастрофира в друг автомобил.

3. Аудио-визуален материал с продължителност 00:01:51 сек., показващ ранени или затрупани под останки на сгради хора, както и разрушени сгради в населено място.

11.10.23 г. – [„МРЕЖАТА ГЪРМИ! Разтърсващо ВИДЕО от Ивицата Газа показва разликите с нападението на Русия над Украйна“](#) - аудио-визуален материал, вграден от фейсбук профил, с продължителност 00:01:21 ч., показващ панорамна картина на бомбардировките над Ивицата Газа.

12.10.23 г. – [„УЖАСЪТ НА ВОЙНАТА! Вижте как дегизираните като полицаи терористи избиват невинни граждани – израелската армия ще стреля с куршуми, намазани със свинска мас \(СНИМКИ/ВИДЕО 18+\)“](#) – публикацията съдържа два видеоматериала:

1. Аудио-визуален материал с продължителност 48 сек., показващ хора облечени в полицейски униформи, които спират автомобил на пътя и стрелят по пътниците.

2. Аудио-визуален материал с продължителност 36 сек., показващ войник, който омазва куршуми в парче сланина, а накрая на видеото прокарва пръст през врата си, изобразявайки жест за убийство.

20.10.23 г. – [„Израелски депутат към Русия: Ще си платите като приключим с вашите протезата от „Хамас“ \(ВИДЕО\)“](#) – аудио-визуален материал вграден от канал „Visegrád 24“ в Твитър с продължителност 00:02:30 ч. Изказване на израелски депутат. Материалът е на английски език, без превод.

03.11.23 г. – [„Израел потвърди, че е нанесъл удар по линейка пред болница в Газа \(ВИДЕО 18+\)“](#) - аудио-визуален материал вграден от ютуб канал „WION“, с продължителност 00:01:13 ч. Репортаж на чуждестранна медия относно действията на Израел в Газа. Кадри на ударена линейка и пострадали хора.

14.11.23 г. – [„Израел разкри команден център на „Хамас“ под педиатричната болница в Газа \(ВИДЕО\)“](#) - аудио-визуален материал вграден от фейсбук страницата на „The Jerusalem Post“ с продължителност 00:02:19 ч. Материалът е на английски език. На кадрите се вижда войник, който показва различни помещения считани за място, където са държани заложници.

Actualno.com

Наблюдението обхваща предаванията „Отговорите със Спасиана Кирилова“ и „Студио Actualno“ с водещ Мирослав Димитров, продукция на медията.

09.10.23 г. - [“Хипотези: Нетаняху нарочно не е спрял „Хамас“, Русия има общо с атаката? \(ВИДЕО\)“](#) Аудио-визуален материал с продължителност 00:24:01 ч. Интервю в предаването „Студио Actualno“ с главния редактор на „КлинКлин“ Калоян Константинов. Гостът изказва различни теории относно причината за нападението на „Хамас“ над Израел, кои са предполагаемите държави, които подкрепят терористичната групировка и защо. Според Константинов „Хамас“ е спонсорирана с обучение, оръжие и с пари от Иран, също така и от руските служби за сигурност. *„Подобна координирана атака по въздух, земя и вода срещу Израел не може да стане без сателитна подкрепа, а единствената държава в света, която може и желае да я даде в момента, е Русия.“* Изказва мнение, че радикалната сунитска организация не зачита никакви връзки, а се интересува единствено от пари, които да спонсорират дейностите ѝ. *„Хамас“ е терористична групировка, която в никакъв случай не отговаря на интересите на палестинския народ и не се бори за правата на палестинците в Западния бряг, нито в Йордания“.*

Според Константинов основата на случващото се е, че Израел се намира в *“криза на идентичността”*. Премиерът Бенямин Нетаняху печели с гласовете на ултра ортодоксалните евреи и *“иска тотално да срине съдебната власт”*. Гостът припомня спорната реформа, при която парламентът може да отменя съдебни решения. *„Страната се раздробява отвътре, в момента еврейските общности имат голяма непоносимост помежду си. Възможните причини защо службите на Израелското разузнаване не са предвидили атаката, според Константинов са: „Това е една теория на конспирацията – „Хамас“ е един такъв външен враг, който да даде на Нетаняху претекст за повече власт, за по-крути мерки спрямо опозицията и палестинците. Може и службите да са толкова натоварени и прочистени, че да не са забелязали мащаба.“*

12.10.23 г. – [„Опасното е, че ръководствата и на „Хамас“, и на Израел, са силно радикални: Любомир Кючуков в "Отговорите" \(ВИДЕО\)“](#) Аудио-визуален материал с продължителност 00:14:37 ч. Интервю в предаването „Отговорите със Спасиана Кирилова“ с Любомир Кючуков - дипломат, бивш заместник-

министър на външните работи, директор на Института за икономика и международни отношения. Според Кючуков конкретният повод за действията на „Хамас“ е атаката на израелската полиция през април на джамията Ал-Акса и арестуването на много палестински граждани там. Сегашната атака на „Хамас“ се нарича „Потопът на Ал-Акса“, което е пряка релация към събитията от април. *„За съжаление това, което се наслаждава като впечатление, че и двете страни се отнасят с пълно пренебрежение към цивилните жертви. Като терористичният акт на „Хамас“, така и сегашната ответна реакция на Израел, свързана с изравняване със земята на палестински селища в ивицата Газа. Да, ако има сухоземна ответна реакция, това коренно ще промени ситуацията. Предимствата на „Хамас“ досега бяха в изненадата, а основното оръжие на Израел е силата. И сега на ход е силата. Ако има такава сухопътна операция, това ще предизвика най-вероятно включване във войната на Западния бряг.“* (има предвид правителството на Палестина). Говори за създалата се хуманитарна криза и позицията на Европейския съюз и ООН, че пълната блокада над ивицата Газа противоречи на международното право. Кючуков изказва мнение, че действията на „Хамас“ ускоряват опита на САЩ да се установят дипломатически отношения между Саудитска Арабия и Израел. Според него няма пряка заплаха за националната ни сигурност.

13.10.23 г. – [„Три сценария пред Израел и защо няма да има втори фронт: Говори Димитър Гърдев \(ВИДЕО\)“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:20:40 ч. Интервю с Димитър Гърдев – дипломат, експерт по международни отношения и международна сигурност, бивш депутат в предаването „Студио Actualno“ с водещ Мартин Димитров.

Гостът чертае три възможни сценария за ответна атака на Израел над „Хамас“. Един от възможните ходове е широкомащабна атака на Газа, т.е. сухопътно нахлуване, което е свързано с огромни жертви от двете страни. Друг ход е атака само върху лидерите и инфраструктурата на „Хамас“ – с основна цел групировката да престане да съществува. Третият сценарий е размяна на заложници. Според Гърдев вследствие на операцията на „Хамас“ е започнало сближаване между Саудитска Арабия и Израел, а по думите му това бил най-големият спонсор на терористичната групировка. Гърдев прогнозира, че не се очаква Световна война, но посочва, че Европа е заплашена от конфликта, ако поддръжници на „Хамас“ се активират и започнат да обстрелват израелски посолства и организации на континента.

16.10.23 г. – [„Финансов апокалипсис заради Израел има само в българските студия: Финансистът Пламен Иванов \(ВИДЕО\)“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:02:39 ч. Част от интервю с финансиста Пламен Иванов в предаването „Студио Actualno“ с водещ Мартин Димитров, относно финансовите последици от напрежението в Близкия изток. Според госта няма опасност инфлацията да стигне рекордни стойности: *„следйки само цифрите, и то борсово търгувани инструменти, нещата не са така, както бяха във войната в Украйна“*.

17.10.23 г. – [„Ще пламне ли религиозна война? Говори експертът по геополитика д-р Искрен Иванов \(ВИДЕО\)“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:20:31 ч. Интервю с д-р Искрен Иванов – международен анализатор, политолог и преподавател в Софийския университет в предаването „Студио Actualno“ с водещ Мартин Димитров.

Гостът прави подробен анализ на политическите отношения между Русия, Китай, САЩ, Израел, Иран и какви биха били бъдещите им действия спрямо ситуацията в Близкия изток. Според него САЩ, от една страна, и Русия и Китай, от друга, искат Близкият изток да е разделен така, че да съответства на техните геополитически интереси. *„Към момента Америка няма интерес Израел да извърши атака в Газа, защото това ще предизвика реакция от Иран, възможно е да се стигне до война и Вашингтон ще трябва да воюва на два фронта. Ако Америка сега покаже нещо от рода на „уморени сме, не искаме да се занимаваме с конфликти“, Русия и Китай ще станат още по-обединени“*, твърди д-р Иванов.

18.10.23 г. – [„Внос на инфлация от войната в Израел - кога е възможен? Говори доц. Косьо Стойчев \(ВИДЕО\)“](#) - аудио-визуален материал с продължителност 00:19:32 ч. Интервю с доц. Косьо Стойчев (ръководител катедра "Регионална и политическа география" към Софийския университет) в предаването „Студио Actualno“ с водещ Мартин Димитров.

Според доц. Стойчев България няма да преживеем вторична инфлационна вълна, каквато се случи след началото на войната в Украйна. Основната причина според него е, че българската икономика в много сектори е доста по-свързана със страните от бившия СССР откъм продукти и логистика. Изказва мнение, че би било проблемно, ако Източното Средиземноморие стане опасна зона, поради риска от нарушаване на морските пътища, а оттам и с вноса на стоки.

19.10.23 г. – [„Възможно е ядрено надцакване в кризата в Близкия Изток: Георги Папакочев в „Отговорите“ \(ВИДЕО\)“](#)

Аудио-визуален материал с продължителност 00:18:10 ч. Интервю в предаването „Отговорите със Спасиана Кирилова“ с международния анализатор Георги Папакочев, дългогодишен журналист в радио „Свободна Европа“. Гостът развива хипотези относно развоя на войната, ще се осъществи ли сухопътното нападение над ивицата Газа. Изказва мнение, че поради притежанието на ядрено оръжие от Израел, околните ислямски държави (визира Иран най-вече) не предприемат явна намеса в конфликта. На въпроса на водещата: „Кой е правилният посредник в случая?“, Папакочев отговаря: „Аз мисля, че правилният посредник в случая би могъл да бъде политическият разум, не казвам конкретно ЕС или САЩ. Гаранцията за този политически разум е така нареченото ядрено въздържане.“, но завършва разговора с изказване за действията на Русия: „Русия денонсира договора за забрана на провеждането на ядрени опити. Което вече е наистина опасната крачка.“

25.10.23 г - [„Кое е пропаганда и кое - истина: София Коен за войната в Израел \(ВИДЕО\)“](#) -

аудио-визуален материал с продължителност 00:18:24 ч. Интервю със София Коен - част от българската еврейска общност и член на дипломатическия корпус на Световния еврейски конгрес в предаването „Студио Actualno“ с водещ Мартин Димитров. София Коен прави разлика между военните действия на двете страни. Според нея Израел обстрелва военни обекти, разположени в жилищни сгради в Газа, а „Хамас“ - цивилни. Изказва мнение, че целта на „Хамас“ е да избие всички евреи. По думите ѝ - хората не разбират, че в Израел има милиони хора, които са с еврейски произход и които желаят да живеят в мир, демокрация, свобода, да развият просперираща държава, населявана от хора от всички религии. „Някои ме питат – защо Израел не приеме бежанци от Газа? Въпросът е циничен. Това са същите хора, които празнуваха смъртта на нашите деца, жени, мъже, баби и дядовци, убити по брутален начин. Виждали сме такова нещо при Холокоста и при ИДИЛ, когато искаха да завладеят света. Днес „Хамас“ е „Ислямска държава“. Палестинският народ не е „Хамас“ и „Хамас“ не е палестинският народ. Жертвите от палестинска страна днес са жертви на „Хамас“. Коен коментира и подписката на над 35 студентски организации в Харвардския университет в подкрепа на „Хамас“ с думите, че това е „много силна пропаганда на терористичните организации и на всички арабски страни в полза на терора“.

ИЗВОДИ:

Свързаните с темата на наблюдението материали започват да се публикуват от 07.10.23 г. Главните източници, използвани от rik.bg и dnevnik.bg са чуждестранни профили в социалните мрежи Фейсбук (Facebook), Екс (X) и видеа от платформата за споделяне на видеоклипове Ютуб (YouTube). Материалите, вградени от тези мрежи, са представени най-често от доставчиците без редакция и превод. Част от тях са любителски, без журналистическо съдържание. В част от статиите и материалите с аудио-визуално съдържание не е упоменат източника. В по-голямата си част аудио- и аудио-визуалните материали са с илюстративно предназначение и показват минимална част от същността на написания текст. Двете медии използват и материали от български телевизионни програми - Б ТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. **В аудио-визуалните материали публикувани от rik.bg се наблюдават кадри с неблагоприятно съдържание, като липсва информация за част от източниците.**

„Дневник“ публикува аудио-визуални материали, вградени в сайта от канали в Ютуб (Youtube) на чуждестранни медии, фейсбук страници на медии и платформата VBOX7.com. Източниците, които са използвали са: „The Guardian“, „The Telegraph“, „The independent“, „DW Български“, „Guardian News“, „Euronews Bulgaria“ „euronews (عربي)“, „Sky News“, страницата на „Свободна Европа“, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Материалите използвани от ютуб каналите на чуждестранните медии са кратки видеа с кадри от случващото се в Близкия изток. Обособена е и секция на сайта под заглавие „Войната на Израел

с „Хамас“, в която се публикува всичко свързано с темата. Медията публикува специална поредица, озаглавена „Какво става в Израел“, под формата на разговори и анализи в студио с водещ и коментатор Петър Карабоев – заместник главен редактор на „Дневник“. В различните епизоди се включват журналистите на „Дневник“ - международният редактор Иглика Иванова, редакторът Ангел Петров, както и бившият министър на вътрешните работи - Николай Младенов, чрез видеовръзка.

Actualno.com посвещава няколко издания на двете си предавания („Студио Actualno“ и „Отговорите със Спасиана Кирилова“) на войната в Близкия изток. Експертите, на които е заложила медията да анализират ситуацията в Близкия изток са: Калоян Константинов - главен редактор на „КлинКлин“, Любомир Кючуков - дипломат, Димитър Гърдев – дипломат, Пламен Иванов - финансист, д-р Искрен Иванов – политолог, доц. Косьо Стойчев (ръководител катедра "Регионална и политическа география" към Софийския университет), Георги Папакочев - международен анализатор, София Коен - член на дипломатическия корпус на Световния еврейски конгрес. Разглеждат се различни теории за причините за започване на войната, кои държави на чия страна са, кой финансира „Хамас“, създалата се хуманитарна криза, какъв ще бъде финансовият отзвук от ситуация за България, създадените антисемитски настроения по света. Палестинската кауза не се асоциира с „Хамас“. Част от коментаторите изказват мнение, че и от двете страни има невинни жертви и както се изразява редакторът на „КлинКлин“: „две злини не правят едно добро“.

Поради бързото разпространяване на информация в социалните мрежи, има известна неяснота кои кадри са реални и отговарят на случващото се.

BLITZ.bg

„[Касапницата в Израел: Хамас превзе 7 селища, улиците са осяени с трупове ВИДЕО 21+](#)“ – публикацията съдържа осемнайсет броя аудио-визуални материали, като седем от тях съдържат кадри, наситени с насилие, жестокост, убийства, окървавени тела. Източниците, от които са взети видеоклиповете са каналът „Операция Z: Военкоры Русской Весны“ в приложението за незабавни съобщения „Телеграм“ (Telegram) и каналът на „NOELREPORTS“ в социалната мрежа Екс (X).

Публикацията е в специално обособена секция с насоченост към двете войни (войната в Украйна и войната в Близкия изток), под заглавие „ВОЙНИТЕ“.

Медията е публикувала множество статии с вградени в тях аудио-визуални материали, но източниците, които са използвали са легитимни чуждестранни и български медии, като например: „Ал-Джазира“, „The Telegraph“, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, NOVA NEWS др. Единствено в материала описан по-горе са си позволили да вградят аудио-визуални материали съдържащи кадри на насилие без никаква обработка (маска). Въпреки че в заглавието на публикацията е написано „...21+“, видеоматериалите са свободно достъпни за потребители от всякаква възраст.

fakti.bg/video

Наблюдението на тема „Войната „Хамас“ – Израел“ е върху излъчено видео на www.fakti.bg/video, нелинейна услуга /видео по поръчка/, предоставяна от доставчика на нелинейни услуги Резон ООД.

На интернет страницата fakti.bg, секция „видео“, се излъчва предаването „Разговор“ с водеща Лили Маринкова. В него се обсъждат въпроси, свързани със случващото се по света и в страната, под формата на интервю.

Темата „Войната „Хамас“ – Израел“ е коментирана задълбочено от Огнян Дъскарев /преводач, журналист и анализатор/ в издание от 10.10.2023 г. и частично от Кузман Илиев /икономически и политически анализатор/ в издание от 26.10.2023 г.

В първия разговор с Огнян Дъскарев /преводач, журналист и анализатор/, изписаната на екран тема е „Западните медии за Ивицата Газа и обявяването на война от Израел“.

Гостът изразява своето учудване от отношението на западните медии и западните политици към Израел с думите *„изведнъж стана политкоректно да се защитава Израел и да се обвиняват палестинците, като винаги досега или поне последните 20, 30 години е било обратното“*. Припомня някои от събитията в района, като тези от 2004 г. и 2008 г., когато Израел влиза с танкове в Палестина /земна операция/ по подобен повод и когато Израел обстрелва Газа, защото е бил предизвикан, и подчертава, че тогава медиите отново от позицията на политкоректното са защитавали само палестинците. Анализът му продължава в посока към вътрешните проблеми на Израел и исканата оставка на премиера Нетаняху, което може да е вероятна причина „Хамас“ да се възползва от ситуацията за постигане на собствените си цели. По отношение на въпроса за това дали израелските тайни служби са били изненадани от атаката на палестинците, гостът счита че са били, предвид предходните събития в района и успокоението им за „Хамас“, които винаги са бивали смачквани след подобни нападения. За Дъскарев Иран е основният двигател на конфликта, а не Русия, защото иранците нямат интерес Саудитска Арабия и Израел да са в добри отношения. Отчита факта, че в действителност войната в Украйна е изчезнала от информационното поле и естественият отговор на въпроса – Кой има интерес и полза от случващото се?, е – Русия. Но, припомня отношенията между Русия и Израел през годините и в началото на войната с Украйна, как *„Израел се опита да играе ролята на посредник, както и Турция“*. В подкрепа на думите си посочва и друг аргумент *„Русия има сравнително добри отношения с Нетаняху, като не трябва да се забравя вечният актив на Русия в Израел – десетките хиляди руски евреи, които живеят там и са основна част от израелското общество, а това е вечен коз на Кремъл. Защо да си развалят отношенията с Израел, че да организират нещо подобно, въпреки, че на пръв поглед така изглежда.“*

В края на разговора изразява мнението, че действията на „Хамас“ са много безразсъдни и че САЩ и ЕС носят голяма отговорност за това, което се случва там, защото през годините са се давали милиони финансови средства на палестинската власт, без да се знае точно къде отиват парите.

Във втория разговор с Кузман Илиев /икономически и политически анализатор/ *„Войната „Хамас“ – Израел“* е засегната частично по повод разискваната тема за Лукойл, като гостът споделя, че *„В момента се намираме в една много деликатна ситуация, която може да зависи от развитието на конфликта между Израел и „Хамас“. Ако боевете отидат на север, ако има втори фронт за Израел... САЩ пратиха кораби. Турция на чия страна ще е? Ако реши Турция да затвори Босфора, Европа остава без много нефт. Това са много негативни сценарии и дано никога не се материализират, но ние трябва да ги имаме предвид, защото проспиваме войни, които са ни под носа“*.

ИЗВОДИ:

За наблюдавания период не са констатирани нарушения на разпоредбите на Закона за радиото и телевизията. По време на проведените интервюта, не са излъчени никакви кадри. Не е констатирана реч на омразата.

novini.bg/video

Наблюдението на тема *„Войната „Хамас“ – Израел“* е върху излъчено видео в <https://novini.bg/video>, нелинейна услуга /видео по заявка/, предоставяна от доставчика на нелинейни услуги Голф България ЕООД.

На интернет страницата novini.bg, секция „видео“, са качени редица собствени видеоматериали и видеоматериали от други медии /БТВ, БНТ и Нова телевизия/. Информацията е представена под формата на репортаж. Показаните кадри дават представа за положението в района, но не са детайлни, някои са с обработена картина /замъгляване на образа/, а други са от далечен план и височина.

В препредадените кратки материали от БТВ, БНТ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ темата *„Войната „Хамас“ – Израел“* е проследена ден по ден, паралелно с мненията на експерти, политици и разказаното от българи живеещи в засегнатите райони. Със собствените си видеа медиата допълва основната

информация, чрез отразяване на реакцията на държавниците ни и техните действия и чрез кратки кадри /без звук/.

ИЗВОДИ:

За наблюдавания период не са констатирани нарушения на разпоредбите на Закона за радиото и телевизията.

Излъчените кадри са общи, в далечен план и не противоречат на изискванията заложи в Закона за радиото и телевизията и Кодекса за поведение относно мерките за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

Не е констатирана реч на омраза и/или антисемитизъм.